

USTAWA

z dnia

Prawo energetyczne¹⁾

Dział I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy i definicje

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady i warunki dostarczania energii elektrycznej i ciepła;
- 2) zasady i warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią elektryczną oraz ciepłem;
- 3) zasady wyznaczania oraz działania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, oraz zadania operatora informacji pomiarowych;
- 4) zasady postępowania w sytuacji zagrożenia równowagi na rynku energii elektrycznej i ciepła;
- 5) mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji;
- 6) zasady kształtowania polityki energetycznej państwa oraz działania planistyczne w energetyce;
- 7) zasady i tryb powoływania oraz działania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „Prezesem URE”;
- 8) zasady kształtowania i kalkulacji taryf;
- 9) wymagania dla urządzeń, instalacji lub sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych

oraz ich eksploatacji.

2. Celem ustawy jest tworzenie warunków do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii elektrycznej oraz ciepła, efektywnego używania energii elektrycznej i ciepła, zrównoważonego rozwoju kraju, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin ze złóż oraz podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981);
- 2) wykorzystywania energii atomowej w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r., poz. 264).

4. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej - zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostarczania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;
- 2) bezpieczeństwo energetyczne - stan gospodarki umożliwiający zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego poprzez pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i ciepło, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska;
- 3) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej - nieprzerwaną pracę sieci elektroenergetycznej oraz spełnianie wymagań w zakresie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym dopuszczalnych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w możliwych do przewidzenia warunkach pracy tej sieci;
- 4) bilansowanie handlowe - zgłaszanie operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe,

do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez użytkowników systemu i prowadzenie z nimi rozliczeń różnicy rzeczywistej ilości dostarczonej lub pobranej energii elektrycznej i wielkości określonych w tych umowach, dla każdego okresu rozliczeniowego;

- 5) bilansowanie systemu – działania podejmowane przez:
 - a) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie równoważenia wielkości mocy w systemie elektroenergetycznym oraz
 - b) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, polegające na równoważeniu dostarczania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;
- 6) centralny mechanizm bilansowania handlowego - prowadzony przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w ramach bilansowania systemu, mechanizm rozliczeń podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe;
- 7) ciepło użytkowe w kogeneracji - ciepło wytwarzane w kogeneracji, służące zaspokojeniu niezbędnego zapotrzebowania na ciepło lub chłód, które gdyby nie było wytworzone w kogeneracji zostałyby pozyskane z innych źródeł;
- 8) dane pomiarowe – dane rzeczywiste zawierające informacje o:
 - a) ilości zużytej energii elektrycznej przez odbiorcę końcowego lub grupę odbiorców końcowych,
 - b) ilości wytworzonej energii elektrycznej i wielkości mocy,
 - c) niedotrzymaniu parametrów jakościowych dostarczanej energii elektrycznej wpływających na rozliczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej,
 - d) przekroczeniach mocy umownej;
- 9) dystrybucja:
 - a) transport energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu jej dostarczenia odbiorcom,
 - b) rozdział ciepła do odbiorców przyłączonych do sieci ciepłowniczej- z wyłączeniem sprzedaży energii elektrycznej lub ciepła;
- 10) efektywność energetyczna – efektywność energetyczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94,

poz. 551 oraz z 2012 r., poz. 951);

- 11) energia elektryczna z kogeneracji - energię elektryczną wytwarzaną w kogeneracji i obliczoną jako:
 - a) roczną produkcję energii elektrycznej w jednostce kogeneracji w roku kalendarzowym, wytworzoną ze średnioroczną sprawnością przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło w kogeneracji, co najmniej równą sprawności granicznej:
 - 75 % dla jednostki kogeneracji z urządzeniami typu: turbina parowa przeciwprężna, turbina gazowa z odzyskiem ciepła, silnik spalinowy, mikroturbina, silnik Stirlinga, ogniwo paliwowe, albo
 - 80 % dla jednostki kogeneracji z urządzeniami typu: układ gazowo - parowy z odzyskiem ciepła, turbina parowa upustowo - kondensacyjna, albo
 - b) iloczyn współczynnika i rocznej ilości ciepła użytkowego w kogeneracji wytworzonego ze średnioroczną sprawnością przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji niższą niż sprawności graniczne, o których mowa w lit. a; współczynnik ten jest obliczany na podstawie pomiarów parametrów technologicznych jednostki kogeneracji, dla danego przedziału czasowego, i określa stosunek energii elektrycznej z kogeneracji do ciepła użytkowego w kogeneracji;
- 12) gmina - gminy oraz związki i porozumienia międzygminne w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.²⁾);
- 13) instalacje - urządzenia z układami połączeń między nimi;
- 14) informacje pomiarowe – dane pomiarowe, informacje o obowiązujących w danym okresie cenach energii elektrycznej lub stawkach opłat za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej oraz komendy sterujące;
- 15) jednostka kogeneracji - wyodrębniony zespół urządzeń, który może wytwarzać energię elektryczną w kogeneracji, opisany poprzez dane techniczne;
- 16) jednostka rezerwy interwencyjnej – wyodrębniony zespół urządzeń wykorzystywany do wprowadzania energii elektrycznej do sieci, w ilości wynikającej z poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w celu zapewnienia

- ciągłości i niezawodności dostarczania energii elektrycznej i utrzymywania jej parametrów jakościowych lub pozostający w gotowości do pracy;
- 17) jednostka wytwórcza - wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła i wyprowadzania mocy, eksploatowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne;
 - 18) kogeneracja - równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego;
 - 19) -koordynowana sieć 110 kV - część sieci dystrybucyjnej 110 kV, w której przepływy energii elektrycznej zależą także od warunków pracy sieci przesyłowej;
 - 20) koszty dostarczenia ciepła – koszty zakupu ciepła lub jego wytworzenia we własnym źródle, przeznaczonego do ogrzania budynku wielolokalowego i przygotowania ciepłej wody dostarczanej centralnie w tym budynku;
 - 21) koszty uzasadnione - koszty niezbędne do wykonania zobowiązań w związku z wykonywaną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji, lub obrotu energią elektryczną, lub ciepłem oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen lub stawek opłat ustalanych w taryfie w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców; koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodu w rozumieniu przepisów podatkowych;
 - 22) licznik inteligentny – zespół urządzeń służących do pozyskiwania danych pomiarowych oraz umożliwiających dwustronną komunikację z systemem teleinformatycznym operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
 - 23) linia bezpośrednia - linię elektroenergetyczną bezpośrednio łączącą wydzieloną jednostkę wytwórczą z wydzielonym odbiorcą lub linię elektroenergetyczną bezpośrednio łączącą jednostkę wytwórczą przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa, lub z instalacjami należącymi do przedsiębiorstw energetycznych od niego zależnych lub do innych odbiorców;
 - 24) magazyn energii elektrycznej – wyodrębniony zespół urządzeń i instalacji służących do przechowywania energii elektrycznej w innej postaci energii, powstałej w wyniku

- procesów technologicznych lub chemicznych;
- 25) nielegalne pobieranie energii - pobieranie energii elektrycznej lub ciepła bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo - rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy;
- 26) normalny układ pracy sieci - układ pracy sieci i przyłączonych źródeł wytwórczych, zapewniający najkorzystniejsze warunki techniczne i ekonomiczne transportu energii elektrycznej oraz spełnienie kryteriów niezawodności pracy sieci i jakości energii elektrycznej dostarczanej użytkownikom systemu;
- 27) obrót - działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym lub detalicznym energią elektryczną lub ciepłem;
- 28) odbiorca – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, otrzymującą lub pobierającą energię elektryczną lub ciepło na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym;
- 29) odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym - odbiorcę końcowego dokonującego zakupu energii elektrycznej wyłącznie w celu jej zużycia w gospodarstwie domowym;
- 30) odbiorca końcowy - odbiorcę dokonującego zakupu energii elektrycznej lub ciepła na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;
- 31) odbiorca przemysłowy – odbiorcę końcowego, którego główną działalnością jest działalność gospodarcza w zakresie:
- a) wydobywania węgla kamiennego lub rud metali nieżelaznych,
 - b) produkcji wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem produkcji mebli,
 - c) produkcji papieru i wyrobów z papieru,
 - d) produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych,
 - d) produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
 - e) produkcji szkła i wyrobów ze szkła,
 - f) produkcji ceramicznych materiałów budowlanych,

- g) produkcji metali,
 - h) produkcji elektrod węglowych i grafitowych, styków i pozostałych elektrycznych wyrobów węglowych i grafitowych;
- 32) odnawialne źródło energii – odnawialne źródło energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia.....o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. ...poz....);
- 33) operator informacji pomiarowych – podmiot odpowiedzialny za przetwarzanie informacji pomiarowych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie;
- 34) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, wyznaczone do pełnienia funkcji operatora na zasadach i w trybie określonych w ustawie;
- 35) operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego - przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej, wyznaczone do pełnienia funkcji operatora na zasadach i w trybie określonych w ustawie;
- 36) podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe - osobę fizyczną lub prawną uczestniczącą w centralnym mechanizmie bilansowania handlowego na podstawie umowy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, zajmującą się bilansowaniem handlowym użytkowników systemu;
- 37) przedsiębiorstwo energetyczne - przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub ciepła lub obrotu nimi;
- 38) przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo - przedsiębiorstwo energetyczne lub grupę przedsiębiorstw, których wzajemne relacje są określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 024 z 29.01. 2004), wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej oraz wytwarzania lub sprzedaży tej energii;
- 39) przesyłanie - transport:
- a) energii elektrycznej sieciami przesyłowymi w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowej,

- b) ciepła siecią ciepłowniczą do odbiorców przyłączonych do tej sieci
- z wyłączeniem sprzedaży energii elektrycznej lub ciepła;
- 40) referencyjna wartość sprawności dla wytwarzania rozdzielonego - sprawność wytwarzania rozdzielonego energii elektrycznej albo ciepła stosowana do obliczenia oszczędności energii pierwotnej uzyskanej w wyniku zastosowania kogeneracji zamiast wytwarzania rozdzielonego energii elektrycznej lub ciepła;
- 41) równoważenie dostarczania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię – zaspokojenie, możliwego do przewidzenia, bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i moc, bez konieczności podejmowania działań mających na celu wprowadzanie ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze;
- 42) ruch sieciowy - sterowanie pracą sieci;
- 43) rynek organizowany przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany – obrót towarami giełdowymi organizowany na podstawie przepisów ustawy z, dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 384 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 131, poz. 763 i Nr 234, poz. 1391) odpowiednio, przez spółkę prowadzącą giełdę albo przez spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy;
- 44) sądy polubowne – stałe polubowne sądy konsumenckie przy wojewódzkich inspektorach, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219, z późn. zm.³⁾);
- 45) sieci - instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła;
- 46) sieć dystrybucyjna - sieć elektroenergetyczną wysokich, średnich i niskich napięć, wraz z połączeniami z systemami dystrybucyjnymi elektroenergetycznymi w innych państwach, do której są przyłączone urządzenia lub instalacje służące do wytwarzania, przesyłania, dystrybucji lub odbioru energii elektrycznej;
- 47) sieć przesyłowa - sieć elektroenergetyczną najwyższych lub wysokich napięć wraz z połączeniami z systemami przesyłowymi elektroenergetycznymi w innych państwach, do której są przyłączone urządzenia lub instalacje służące do wytwarzania, przesyłania, dystrybucji lub odbioru energii elektrycznej;

- 48) standardowy profil zużycia - zbiór danych o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej w poszczególnych godzinach doby przez grupę odbiorców końcowych:
- a) nieposiadających urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych umożliwiających rejestrację tych danych,
 - b) o zbliżonej charakterystyce poboru energii elektrycznej,
 - c) zlokalizowanych na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 49) subsydiowanie skróśne - pokrywanie kosztów jednego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub kosztów dotyczących jednej grupy odbiorców przychodami pochodzącymi z innego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej, lub od innej grupy odbiorców;
- 50) system ciepłowniczy – sieć ciepłowniczą oraz przyłączone do niej urządzenia i instalacje służące do wytwarzania, przesyłania i dystrybucji ciepła;
- 51) system elektroenergetyczny - sieć elektroenergetyczną oraz przyłączone do niej urządzenia i instalacje;
- 52) system teleinformatyczny – system w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm. ⁴⁾);
- 53) taryfa - zbiór cen lub stawek opłat oraz warunków ich stosowania dla określonych odbiorców;
- 54) umowa kompleksowa - umowę zawierającą postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, lub umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła;
- 55) urządzenia - urządzenia techniczne stosowane w procesach energetycznych;
- 56) użytkownik systemu - podmiot dostarczający energię elektryczną do systemu elektroenergetycznego lub zaopatrywany z tego systemu;
- 57) wysokosprawna kogeneracja - wytwarzanie energii elektrycznej lub mechanicznej i ciepła użytkowego w kogeneracji, które zapewnia oszczędność energii pierwotnej zużywanej w:
- a) jednostce kogeneracji w wysokości nie mniejszej niż 10 % w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych

- o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego lub
- b) jednostce kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej poniżej 1 MW w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego;
- 58) wytwarzanie - produkcję energii elektrycznej lub ciepła w procesach energetycznych;
- 59) zagrożenie bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej - stan systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiający zapewnienie bezpiecznej pracy sieci elektroenergetycznej lub równowagę dostarczania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;
- 60) zarządzanie ograniczeniami systemowymi - działania wykonywane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania tych systemów oraz parametrów jakościowych energii elektrycznej, w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tych systemów.

Rozdział 2

Świadczenie usług

Art. 3. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub przesyłania i dystrybucji ciepła jest obowiązane zapewnić wszystkim odbiorcom oraz przedsiębiorstwom energetycznym zajmującym się sprzedażą energii elektrycznej lub ciepła, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła, na zasadach i w zakresie określonych w ustawie.

2. Świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tych usług.

3. Świadczenie usług, o których mowa w ust. 1, nie może obniżać niezawodności dostarczania i jakości energii elektrycznej lub ciepła poniżej poziomu określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 63 i art. 64 oraz powodować niekorzystnej zmiany cen lub stawek opłat za dostarczaną energię elektryczną lub ciepło i zakresu ich dostarczania odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązków w zakresie ochrony odbiorców i ochrony środowiska.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej odbiorcom, jeżeli energia ta byłaby dostarczana z systemu elektroenergetycznego innego państwa, które nie nałożyło obowiązku świadczenia tych usług na działające w tym państwie przedsiębiorstwa, lub gdy odbiorca, do którego energia elektryczna miałaby być dostarczana, nie jest uznany za odbiorcę uprawnionego do korzystania z tych usług w tym państwie.

5. W przypadku odmowy świadczenia usług, o których mowa w ust. 1, z powodu nieuznania odbiorcy za uprawnionego do wyboru sprzedawcy energii elektrycznej w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Prezes URE może, na uzasadniony wniosek odbiorcy lub sprzedawcy, zwrócić się, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki, do Komisji Europejskiej o zobowiązanie państwa, w którym odmówiono świadczenia tych usług, do realizacji żądanej usługi.

Art. 4. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić zainteresowany podmiot, podając uzasadnienie odmowy.

2. W przypadku odmowy zawarcia umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, przedsiębiorstwo energetyczne, na żądanie podmiotu występującego o jej zawarcie, przedstawia temu podmiotowi istotne informacje o działaniach jakie należy podjąć aby rozbudować sieć, w celu umożliwienia zawarcia tej umowy.

Art. 5. Operator informacji pomiarowych jest obowiązany zapewnić przedsiębiorstwu energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu energią elektryczną, operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usługi udostępniania informacji pomiarowych, na zasadach i w zakresie określonym w ustawie; świadczenie usługi udostępniania informacji pomiarowych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tej usługi.

Dział II

Dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła

Rozdział 1

Zasady i warunki przyłączania urządzeń, instalacji lub sieci

Art. 6. 1. Przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci i po spełnieniu warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej „warunkami przyłączenia”.

2. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci składa wniosek o określenie warunków przyłączenia, zwany dalej „wnioskiem”, w przedsiębiorstwie energetycznym, do którego sieci ubiega się o przyłączenie.

3. Wniosek zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej;
- 2) określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu do których energia elektryczna, lub ciepło ma być dostarczane;
- 3) informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia wymagań, o których mowa w art. 24;

4) wartość mocy przyłączeniowej dla obiektu lub lokalu, do których energia elektryczna lub ciepło ma być dostarczane.

4. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, do wniosku dołącza w szczególności:

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu - decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli są one wymagane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 2) tytuł prawny do nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku albo
- 3) w przypadku budowy obiektu energetyki jądrowej - decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji wydaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 maja 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. Nr 135, poz. 789) albo
- 4) w przypadku budowy źródła w polskim obszarze morskim - pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.⁵⁾).

5. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, lub decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła energii na terenie objętym planowaną inwestycją.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła potwierdza pisemnie złożenie wniosku, w tym datę jego złożenia.

Art. 7. Podmioty ubiegające się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej dzieli się na grupy, biorąc pod uwagę parametry sieci, parametry jakościowe energii elektrycznej lub ciepła oraz rodzaj i parametry techniczne przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie urządzeń instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru tej energii lub ciepła.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których energia elektryczna lub ciepło ma być dostarczane.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o tej odmowie zainteresowany podmiot, podając uzasadnienie odmowy.

4. W przypadku gdy wartość dostępnej mocy przyłączeniowej, wyznaczona z uwzględnieniem warunków bilansowych systemu elektroenergetycznego, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2, jest mniejsza niż wartość mocy przyłączeniowej określonej przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej może, na wniosek tego podmiotu, wydać warunki przyłączenia i zawrzeć umowę o przyłączenie, pod warunkiem, że odnawialne źródło energii będzie wyposażone w magazyn energii elektrycznej umożliwiający magazynowanie energii wytworzonej z tego źródła.

Art. 9. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest

obowiązane wydać, na wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej, oświadczenie, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, o zapewnieniu dostarczania energii elektrycznej lub ciepła oraz warunkach przyłączenia obiektu budowlanego do sieci.

Art. 10. 1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Wysokość zaliczki nie może być wyższa, niż wysokość przewidywanej opłaty za przyłączenie do sieci i nie wyższa niż 3.000.000 zł. W przypadku gdy wysokość zaliczki przekroczy wysokość opłaty za przyłączenie do sieci, różnica pomiędzy wysokością wniesionej zaliczki a wysokością tej opłaty podlega zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki; stopę tych odsetek przyjmuje się zgodnie z art. 14 ust. 2.

3. Podmiot, o którym mowa w ust.1, wnosi zaliczkę w ciągu 21 dni od dnia złożenia wniosku, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Art. 11. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła rozpatruje wnioski według kolejności ich wpływu.

2. W przypadku, gdy złożony wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 6 ust. 3 i 4, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła wzywa wnioskodawcę, w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku, do jego uzupełnienia.

Art. 12. 1. W przypadku urządzeń, instalacji lub sieci przyłączanych bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV sporządza się ekspertyzę wpływu tych urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny,

z wyjątkiem:

- 1) przyłączanych jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW lub
- 2) urządzeń odbiorcy końcowego o łącznej mocy przyłączeniowej nie większej niż 5 MW.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej zapewnia wykonanie ekspertyzy. Koszty wykonania ekspertyzy uwzględnia się odpowiednio w nakładach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 3.

Art. 13. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, jest obowiązane wydać warunki przyłączenia, z zastrzeżeniem ust. 2, nie później niż w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV;
- 2) 150 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, a w przypadku przyłączania źródła – od dnia wniesienia zaliczki.

2. Terminy, o których mowa w ust. 1, mogą ulec wydłużeniu o 30 dni, w przypadku gdy przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci będzie miało wpływ na pracę sieci innego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do którego sieci operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wydający warunki przyłączenia jest przyłączany.

Art. 14. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej:

- 1) odmówi wydania warunków przyłączenia z powodu braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia, jest obowiązane niezwłocznie zwrócić pobraną zaliczkę;
- 2) wyda warunki przyłączenia po terminie, o którym mowa w art. 13 ust. 1, jest

obowiązane do wypłaty odsetek od wniesionej zaliczki, liczonych za każdy dzień zwłoki w wydaniu tych warunków;

- 3) wyda warunki przyłączenia, które będą przedmiotem sporu pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym a podmiotem ubiegającym się o ich wydanie i spór zostanie rozstrzygnięty na korzyść tego podmiotu, jest obowiązane zwrócić pobraną zaliczkę wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki do dnia jej zwrotu, o ile nie nastąpi przyłączenie;
- 4) wyda warunki przyłączenia, a podmiot ubiegający się o ich wydanie odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci – nie jest obowiązane do zwrotu zaliczki.

2. Stopę odsetek, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przyjmuje się w wysokości równej rentowności pięcioletnich obligacji skarbowych emitowanych na najbliższy dzień poprzedzający dzień 30 czerwca roku, w którym złożono wniosek, według danych opublikowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Główny Urząd Statystyczny.

Art. 15. 1. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia podmiotowi ubiegającemu się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej .

2. Warunki przyłączenia, w okresie ich ważności, stanowią zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej z podmiotem, któremu zostały one wydane, lub z jego następcą prawnym.

Art. 16. 1. Umowa o przyłączenie do sieci powinna zawierać co najmniej postanowienia określające:

- 1) termin realizacji przyłączenia do sieci urządzeń, instalacji lub sieci nie dłuższy, niż 6 miesięcy od dnia podpisania umowy;
- 2) wysokość opłaty za przyłączenie do sieci;
- 3) miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego, urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu przyłączanego oraz miejsce dostarczania energii elektrycznej, lub ciepła;

- 4) zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia;
- 5) wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów;
- 6) warunki udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia;
- 7) przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła;
- 8) moc przyłączeniową;
- 9) sposób wnoszenia skargi i rozstrzygania sporów;
- 10) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do terminu ustalonego w umowie;
- 11) okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1, w zakresie terminu realizacji przyłączenia do sieci urządzeń, instalacji lub sieci, nie stosuje się do realizacji przyłączenia do sieci źródeł lub sieci.

Art. 17. 1. Za przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o ich przyłączenie pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:

- 1) za przyłączenie do sieci przesyłowej oraz do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł lub sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
- 2) za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV lub do sieci ciepłowniczej, z wyłączeniem przyłączenia źródeł, lub sieci, opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawartych w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych poniesionych na realizację przyłączenia; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;

3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty.

2. Przez realizację przyłączenia rozumie się budowę odcinka lub elementu sieci służącego do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej, z pozostałą częścią sieci.

Art. 18. 1. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w art. 8 ust. 1, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może ustalić opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej w umowie o przyłączenie do sieci.

2. Przepisów art. 17 i art. 20 ust. 2 nie stosuje się do ustalania opłaty, o której mowa w ust.1.

Art. 19. Koszty wynikające z nakładów na realizację przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotów ubiegających się o ich przyłączenie w zakresie, w jakim zostały pokryte wpływami z opłat, o których mowa w art. 17 ust. 1 i w art. 18 ust.1, nie stanowią podstawy do ustalania w taryfie stawek opłat za przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej, lub stawek opłat za przesyłanie i dystrybucję ciepła.

Art. 20. 1. W umowie o przyłączenie do sieci ciepłowniczej mogą być ustalone niższe opłaty za przyłączenie do sieci, niż wynikające z art. 17 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Opłat za przyłączenie do sieci ciepłowniczej nie pobiera się w przypadku, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

Art. 21. 1. Podmiot posiadający tytuł prawny do obiektu, w którym przewidywana szczytowa moc cieplna instalacji i urządzeń służących do jego ogrzewania wynosi nie mniej niż 50 kW, zlokalizowanego na terenie, na którym istnieją techniczne warunki dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej, w której nie mniej niż 75 % ciepła w roku kalendarzowym stanowi ciepło wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, ciepło użytkowe w kogeneracji lub ciepło odpadowe z instalacji przemysłowych, jest obowiązany zapewnić efektywne energetycznie wykorzystanie lokalnych zasobów paliw i energii:

- 1) wyposażając obiekt w indywidualne odnawialne źródło ciepła, źródło ciepła użytkowego w kogeneracji lub źródło ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych, albo
- 2) przyłączając obiekt do sieci ciepłowniczej, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Przepisu ust.1, nie stosuje się, jeżeli:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła odmówiło wydania warunków przyłączenia albo
- 2) dostarczanie ciepła do obiektu z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnego odnawialnego źródła ciepła, źródła ciepła użytkowego w kogeneracji lub źródła ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych zapewnia mniejszą efektywność energetyczną, niż z innego indywidualnego źródła ciepła, które może być wykorzystane do dostarczania ciepła do tego obiektu.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się z obowiązku przyłączenia obiektu do sieci ciepłowniczej, jeżeli ceny ciepła stosowane przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła i dostarczające ciepło do sieci, o której mowa w ust. 1, są równe lub wyższe od obowiązującej średniej ceny sprzedaży ciepła, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. c, dla źródła ciepła zużywającego paliwo tego samego rodzaju.

4. Efektywność energetyczną dostarczania ciepła, o której mowa w ust. 1, określa się na podstawie audytu, o którym mowa w art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej.

Art. 22. 1. Przyłączany podmiot jest obowiązany umożliwić przedsiębiorstwu energetycznemu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w obrębie swojej nieruchomości budowę i rozbudowę sieci w zakresie niezbędnym do realizacji przyłączenia oraz udostępnić pomieszczenia lub miejsca na zainstalowanie układu pomiarowo - rozliczeniowego, na warunkach określonych w umowie o przyłączenie do sieci.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest obowiązane:

- 1) powiadomić przyłączany podmiot o planowanych terminach prac, o których mowa w ust.1, z wyprzedzeniem umożliwiającym temu podmiotowi przygotowanie nieruchomości lub pomieszczeń do przeprowadzenia i odbioru tych prac;
- 2) spełniać techniczne warunki dostarczania energii elektrycznej lub ciepła określone w przepisach wydanych na podstawie art. 63 lub art. 64 oraz w przepisach odrębnych i w koncesji.

Art. 23. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej jest obowiązane opracować informacje dotyczące:

- 1) firmy, siedziby lub miejsca zamieszkania podmiotu ubiegającego się o przyłączenie źródeł do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lokalizacji przyłączeń, mocy przyłączeniowej, rodzaju instalacji, dat wydania warunków przyłączenia, zawarcia umów o przyłączenie do sieci i rozpoczęcia dostarczania energii elektrycznej,
- 2) wartości łącznej dostępnej mocy przyłączeniowej dla źródeł, a także planowanych zmian tych wartości, w okresie kolejnych 5 lat od daty zamieszczenia tych informacji na stronie internetowej przedsiębiorstwa energetycznego, dla całej sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, z podziałem na stacje elektroenergetyczne lub ich grupy wchodzące w skład sieci o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym
– z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji

prawnie chronionych.

2. Wartość łącznej dostępnej mocy przyłączeniowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, pomniejsza się o wartość mocy wynikającą z wydanych i ważnych warunków przyłączenia źródeł do sieci.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne aktualizuje co najmniej raz na 3 miesiące, uwzględniając dokonaną rozbudowę i modernizację sieci oraz realizowane i będące w trakcie realizacji przyłączenia do sieci.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, oraz ich aktualizacje przedsiębiorstwo energetyczne zamieszcza niezwłocznie na swojej stronie internetowej.

Rozdział 2

Wymagania dla przyłączanych do sieci urządzeń, instalacji lub sieci

Art. 24. Przyłączane do sieci urządzenia, instalacje lub sieci podmiotów ubiegających się o ich przyłączenie muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:

- 1) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego lub systemu ciepłowniczego;
- 2) zabezpieczenie systemu elektroenergetycznego lub systemu ciepłowniczego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą tych urządzeń, instalacji lub sieci;
- 3) zabezpieczenie urządzeń, instalacji lub sieci przed uszkodzeniami, w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w pobieraniu, lub dostarczaniu energii elektrycznej, lub ciepła;
- 4) dotrzymanie, w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci, parametrów jakościowych energii elektrycznej, lub ciepła określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63 lub art. 64;
- 5) spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w przepisach odrębnych;
- 6) możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń za usługi przesyłania lub dystrybucji energii

elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła.

Art. 25. Przyłączane do sieci urządzenia, instalacje lub sieci muszą spełniać także wymagania określone, w szczególności w przepisach prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności oraz w przepisach dotyczących technologii wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła i rodzaju stosowanego paliwa do ich wytwarzania.

Rozdział 3

Umowy o dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła

Art. 26. 1. Dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła odbywa się na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji albo na podstawie umowy kompleksowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dostarczanie energii elektrycznej do odbiorców w gospodarstwie domowym lub ciepła do odbiorców końcowych odbywa się na podstawie umowy kompleksowej.

Art. 27. 1. Umowa sprzedaży zawiera co najmniej postanowienia określające:

- 1) miejsce dostarczenia energii elektrycznej lub ciepła do odbiorcy;
- 2) grupę taryfową według której będą prowadzone rozliczenia oraz warunki wprowadzania zmian grupy taryfowej;
- 3) sposób prowadzenia rozliczeń;
- 4) sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców;
- 5) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy;
- 6) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania.

2. Umowa sprzedaży energii elektrycznej, której stroną jest odbiorca niebędący podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe, powinna zawierać także postanowienia dotyczące sposobu:

- 1) określania niezbilansowania energii elektrycznej oraz jego rozliczania odpowiednio według:

- a) grafiku indywidualnego przedstawiającego zbiór danych w układzie dobowo - godzinowym o planowanej realizacji umowy sprzedaży energii elektrycznej oddzielnie dla poszczególnych okresów rozliczeniowych centralnego mechanizmu bilansowania handlowego, zwanego dalej „grafikiem handlowym”, oraz rzeczywistego poboru energii elektrycznej lub
 - b) standardowego profilu zużycia oraz rzeczywiście pobranej energii elektrycznej;
- 2) zgłaszania grafików handlowych.

3. Umowa sprzedaży ciepła powinna zawierać także warunki stosowania cen lub stawek opłat obowiązujących w przedsiębiorstwie, w przypadku gdy ciepło jest kupowane od przedsiębiorstwa energetycznego nie będącego stroną umowy kompleksowej.

Art. 28. Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła zawiera co najmniej postanowienia określające:

- 1) moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian;
- 2) ilość przesyłanej energii elektrycznej lub ciepła w podziale na okresy rozliczeniowe;
- 3) miejsce dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do sieci i ich odbioru z sieci;
- 4) standardy jakościowe obsługi odbiorców oraz sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie tych standardów;
- 5) warunki zapewnienia niezawodności i ciągłości dostarczania energii elektrycznej lub ciepła;
- 6) grupę taryfową według której będą prowadzone rozliczenia oraz warunki wprowadzania zmian grupy taryfowej;
- 7) sposób prowadzenia rozliczeń za dostarczoną energię elektryczną lub ciepło;
- 8) parametry jakościowe energii elektrycznej lub ciepła oraz sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie tych parametrów;
- 9) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania, w tym postanowienia dotyczące zabezpieczeń finansowych.

Art. 29. Projekty umów, o których mowa w art. 27 ust. 1 i w art. 28, oraz projekty zmian tych umów, z wyjątkiem zmian cen lub stawek opłat ustalonych w taryfach zatwierdzonych przez Prezesa URE powinny być niezwłocznie przesłane odbiorcy. Wraz z projektami zmienianych umów należy przesłać pisemną informację o prawie do ich wypowiedzenia.

Art. 30. 1. W celu umożliwienia realizacji umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz umowy kompleksowej, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawiera, z przedsiębiorstwem energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną lub wytwarzania energii elektrycznej, na jego wniosek, generalną umowę dystrybucji.

2. Generalna umowa dystrybucji zawiera w szczególności postanowienia określające:

- 1) moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian;
- 2) sposób powiadamiania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego o zawartych przez sprzedawcę energii elektrycznej umowach sprzedaży energii elektrycznej oraz o zawieranych umowach sprzedaży tej energii przez odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej tego operatora;
- 3) podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe, wybrany przez sprzedawcę energii elektrycznej oraz zasady zmiany tego podmiotu;
- 4) zakres, zasady i terminy udostępniania danych dotyczących odbiorców, w tym danych pomiarowo-rozliczeniowych oraz innych niezbędnych danych do dokonania przez sprzedawcę energii elektrycznej rozliczeń za sprzedaną energię elektryczną;
- 5) zasady wstrzymania dostarczania do odbiorców energii elektrycznej lub wznowienia jej dostarczania;
- 6) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania.

3. Wzór generalnej umowy dystrybucji opracowuje operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Wzór tej umowy podlega uzgodnieniu z Prezesem URE.

Rozdział 4

Prawa odbiorcy

Obowiązki sprzedawcy energii elektrycznej lub ciepła

Art. 31. 1. Odbiorca energii elektrycznej ma prawo zakupu energii elektrycznej od wybranego przez siebie sprzedawcy energii elektrycznej.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu, umożliwia odbiorcy energii elektrycznej przyłączonemu do jego sieci, zmianę sprzedawcy energii elektrycznej, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63.

Art. 32. 1. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas nieoznaczony, na podstawie której sprzedawca energii elektrycznej sprzedaje temu odbiorcy energię elektryczną, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych, niż wynikające z treści umowy, składając do tego sprzedawcy pisemne oświadczenie.

2. Umowa, o której mowa w ust.1, ulega rozwiązaniu, w terminie 21 dni od dnia, w którym oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy.

Art. 33. 1. W przypadku gdy dotychczasowy sprzedawca energii elektrycznej zaprzestał sprzedaży energii elektrycznej odbiorcy tej energii w gospodarstwie domowym z przyczyn niezależnych od odbiorcy, a odbiorca ten nie zawarł umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą, jest dokonywana sprzedaż awaryjna.

2. Sprzedaż awaryjną dokonuje się od dnia zaprzestania sprzedaży energii elektrycznej przez dotychczasowego sprzedawcę energii elektrycznej do dnia rozpoczęcia jej sprzedaży przez nowego sprzedawcę i nie może trwać dłużej niż przez okres 45 dni.

Art. 34. 1. Sprzedaży awaryjnej dokonuje sprzedawca z urzędu sprzedający energię elektryczną największej liczbie odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, w odniesieniu do liczby odbiorców energii elektrycznej

przyłączonych do sieci dystrybucyjnej danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na obszarze jego działania, w poprzednim roku kalendarzowym.

2. Sprzedawcę z urzędu wyznacza Prezes URE z urzędu, w drodze decyzji, dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na obszarze jego działania. Wniesienie odwołania od tej decyzji nie zwalnia sprzedawcy z urzędu od dokonywania sprzedaży awaryjnej.

3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego i wyznaczony sprzedawca z urzędu niezwłocznie dokonują zmiany generalnej umowy dystrybucji w zakresie umożliwiającym realizację sprzedaży awaryjnej.

4. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zamieszcza informację o wyznaczonym sprzedawcy z urzędu na swojej stronie internetowej.

Art. 35. 1. Sprzedawca z urzędu ustala wysokość opłaty za sprzedaż awaryjną na podstawie algorytmów ustalonych przez Prezesa URE.

2. Prezes URE ustalając algorytmy bierze w szczególności pod uwagę:

- 1) wysokość cen energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym;
- 2) koszty ponoszone przez sprzedawcę z urzędu.

3. Opłata za sprzedaż awaryjną podlega kontroli Prezesa URE w zakresie jej zgodności z algorytmem.

4. Prezes URE zamieszcza algorytmy w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej URE”.

Art. 36. Sprzedawca z urzędu, w terminie 10 dni od dnia zaprzestania sprzedaży energii elektrycznej przez dotychczasowego sprzedawcę tej energii informuje odbiorcę, w formie pisemnej, o:

- 1) terminie, od którego jest dokonywana sprzedaż awaryjna oraz o wysokości opłaty za tą sprzedaż;
- 2) warunkach i procedurze zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz prawie wyboru nowego sprzedawcy i zawarcia z nim umowy sprzedaży;

3) sprzedawcach energii elektrycznej z którymi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawarł generalną umowę dystrybucji.

Art. 37. 1. Sprzedawca energii elektrycznej lub ciepła dokonujący sprzedaży energii elektrycznej lub ciepła odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, lub do sieci ciepłowniczej, zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie informacje o cenach sprzedaży energii elektrycznej lub ciepła oraz warunkach ich stosowania.

2. Sprzedawca energii elektrycznej dostarcza odbiorcy końcowemu kopię zbioru praw konsumenta energii elektrycznej oraz zapewniania jego publiczny dostęp.

3. Przez zbiór praw konsumenta energii elektrycznej rozumie się dokument sporządzany przez Komisję Europejską w konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, organizacjami konsumentów, partnerami społecznymi, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz innymi zainteresowanymi stronami, zawierający praktyczne informacje o prawach konsumentów energii elektrycznej.

Art. 38. 1. Sprzedawca energii elektrycznej lub ciepła powiadamia odbiorców o zmianie cen lub stawek opłat za dostarczaną energię elektryczną lub ciepło.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, sprzedawca energii elektrycznej lub ciepła jest obowiązany przesłać do odbiorcy przed okresem rozliczeniowym bezpośrednio poprzedzającym okres, od którego będą obowiązywać zmienione ceny lub stawki opłat ustalone w taryfie

3. Sprzedawca energii elektrycznej informuje odbiorcę o:

- 1) strukturze zużytych paliw lub innych nośników energii służących do wytworzenia energii elektrycznej sprzedanej przez niego w poprzednim roku kalendarzowym oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o wpływie wytwarzania tej energii na środowisko, co najmniej w zakresie emisji dwutlenku węgla i radioaktywnych odpadów;
- 2) ilości zużytej przez odbiorcę energii elektrycznej w roku poprzednim oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o przeciętnym zużyciu energii

elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej, uwzględniając rozdział gospodarstw domowych i pozostałych odbiorców przyłączonych do sieci o napięciu nie wyższym niż 1kV, charakterystykach technicznych efektywnych energetycznie urządzeń i środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;

3) możliwości złożenia reklamacji;

4) prawie dochodzenia roszczeń przed sądem polubownym.

4. Przepisu ust. 3 pkt 1, nie stosuje do energii elektrycznej zakupionej w ramach centralnego mechanizmu bilansowania handlowego.

5. W przypadku energii elektrycznej kupowanej na giełdzie towarowej lub importowanej z systemu elektroenergetycznego państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, informacje o strukturze paliw zużytych lub innych nośników energii służących do wytworzenia energii elektrycznej mogą być sporządzone na podstawie zbiorczych danych dotyczących udziału poszczególnych rodzajów źródeł energii elektrycznej, w których energia ta została wytworzona w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 39. 1. Sprzedawca energii elektrycznej przekazuje operatorowi informacji pomiarowych informacje o:

1) podpisaniu umowy z odbiorcą końcowym;

2) ilości energii elektrycznej dostarczanej do danego punktu w którym, za pomocą licznika energii elektrycznej lub licznika inteligentnego, są mierzone dane pomiarowe.

2. Wymiana informacji pomiędzy sprzedawcą energii elektrycznej a operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego dotycząca zmiany sprzedawcy energii elektrycznej odbywa się wyłącznie za pośrednictwem operatora informacji pomiarowych, na zasadach określonych w instrukcji, o której mowa w art. 111 ust. 1.

Art. 40. 1. Rozliczeń za energię elektryczną dostarczoną odbiorcy, u którego zainstalowano licznik inteligentny, dokonuje się na podstawie danych pomiarowych

dotyczących rzeczywistego zużycia energii elektrycznej za okres rozliczeniowy.

2. Dane pomiarowe niezbędne do rozliczenia za energię elektryczną, za okres rozliczeniowy, sprzedawca energii elektrycznej uzyskuje od operatora informacji pomiarowych.

3. W przypadku gdy z przyczyn niezależnych od operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nie jest możliwe uzyskanie danych pomiarowych, jako dane pomiarowe należy traktować dane wynikające z obliczeń.

4. Obliczeń, o których mowa w ust. 3, dokonuje operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgodnie z algorytmem opisanym w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o której mowa w art. 100 ust. 1.

Art. 41. 1. Sprzedawca energii elektrycznej jest obowiązany przechowywać dane o umowach zawartych z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, przez okres co najmniej 5 lat od daty zawarcia tych umów.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności informacje dotyczące:

- 1) podmiotu, z którym sprzedawca energii elektrycznej zawarł umowę;
- 2) okresu na jaki umowa została zawarta;
- 3) ilości sprzedanej energii elektrycznej;
- 4) zasad rozliczeń za sprzedaną energię elektryczną;
- 5) terminu realizacji umowy.

3. Sprzedawca energii elektrycznej przekazuje niezwłocznie dane, o których mowa w ust. 1, Prezesowi URE, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Komisji Europejskiej oraz innym właściwym organom, na ich wniosek.

4. Prezes URE, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może udostępnić dane, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej

konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.⁶⁾).

5. Przepisu art. 11 ust. 4 ustawy wymienionej w ust. 4 nie stosuje się do informacji w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Art. 42. Minister właściwy do spraw gospodarki powiadamia Komisję Europejską, co 2 lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, o wszelkich zmianach w działaniach mających na celu realizację obowiązków w zakresie ochrony odbiorców energii elektrycznej i ochrony środowiska oraz o wpływie tych zmian na konkurencję krajową i międzynarodową.

Art. 43. 1. Prezes URE, na wniosek strony, rozstrzyga w sprawach spornych dotyczących:

- 1) odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, umowy o świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła, umowy kompleksowej, generalnej umowy dystrybucji oraz umowy o przekazywanie informacji pomiarowych;
- 2) nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania energii elektrycznej lub ciepła.

2. W sprawach spornych, o których mowa w ust. 1, Prezes URE może wydać, na wniosek jednej ze stron, postanowienie w którym określa w szczególności warunki podjęcia lub kontynuowania dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Rozdział 5

Zadania przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność
gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej,
lub przesyłania i dystrybucji ciepła

Art. 44. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji

ciepła jest obowiązane utrzymywać zdolność urządzeń, instalacji lub sieci do realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną lub ciepło, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63 lub art. 64 oraz w zawartych umowach.

Art. 45. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła przeprowadza kontrole legalności pobierania energii elektrycznej, lub ciepła, kontrolę układów pomiarowo - rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń, zwaną dalej „kontrolą”.

2. Kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, zwane dalej „kontrolującymi”. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową.

3. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa mogą być okazane innemu pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁷⁾) lub przywołanemu świadkowi. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia wszczęcia kontroli.

4. Osoby, o których mowa w ust. 2, mają prawo:

- 1) wstępu na teren nieruchomości lub do pomieszczeń, gdzie jest przeprowadzana kontrola, o ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej;
- 2) przeprowadzać, w ramach kontroli, niezbędne przeglądy urządzeń będących własnością przedsiębiorstwa energetycznego, wykonywać prace związane z ich eksploatacją lub naprawą oraz przeprowadzać ich badania i pomiary;
- 3) zbierać i zabezpieczać dowody dotyczące nielegalnego pobierania energii elektrycznej lub ciepła, a także naruszania przez odbiorcę warunków używania układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz warunków umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

5. Przebieg przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

6. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

7. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Art. 46. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 47, dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie energii elektrycznej lub ciepła;
- 2) odbiorca zwleka z zapłatą za pobraną energię elektryczną lub ciepło, lub za świadczone usługi co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, powiadamia na piśmie odbiorcę energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub odbiorcę końcowego ciepła o zamiarze wstrzymania dostarczania energii elektrycznej, lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, z zastrzeżeniem art. 47.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust.1, jest obowiązane niezwłocznie wznowić dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła, wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 1 i 3, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.

Art. 47. 1. W przypadku gdy odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub odbiorca końcowy ciepła po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w art. 46 ust. 2, w okresie do 14 dni od dnia jego otrzymania, złoży w przedsiębiorstwie energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła reklamację, przedsiębiorstwo to nie może wstrzymać dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do czasu rozpatrzenia reklamacji.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust.1, jest obowiązane do rozpatrzenia reklamacji, w terminie 14 dni od dnia jej złożenia. Jeżeli reklamacja nie została rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.

3 Jeżeli reklamacja nie została uwzględniona a odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub odbiorca końcowy ciepła wystąpił do sądu polubownego z wnioskiem o rozpatrzenie sporu, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, nie może wstrzymać dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do czasu wydania wyroku przez ten sąd.

Art. 48. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, lub przesyłania i dystrybucji ciepła wstrzymało dostarczanie energii elektrycznej do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub ciepła do odbiorcy końcowego i odbiorca ten złożył reklamację na wstrzymane dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane wznowić dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła, w terminie 3 dni od dnia złożenia reklamacji przez odbiorcę i kontynuować ich dostarczanie do czasu jej rozpatrzenia, z zastrzeżeniem ust. 2. .

2. W przypadku gdy reklamacja nie została pozytywnie rozpatrzona przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust.1, i odbiorca wymieniony w ust. 1, wystąpił do Prezesa URE o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, przedsiębiorstwo to jest obowiązane kontynuować dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła do czasu wydania decyzji przez Prezesa URE.

Art. 49. 1. W przypadku nielegalnego pobierania energii elektrycznej lub ciepła, lub ingerencji w układ pomiarowo - rozliczeniowy prowadzącej do zafałszowania jego wskazań, przedsiębiorstwo energetyczne może:

- 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór energii elektrycznej lub ciepła nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających energię elektryczną lub ciepło opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie energii elektrycznej lub ciepła, lub ingerencja w układ pomiarowo - rozliczeniowy wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo
- 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

2. Należności z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 1, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 50. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej lub ciepła może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczaną energię elektryczną lub ciepło, z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli odbiorca:

- 1) co najmniej dwukrotnie, w okresie kolejnych 12 miesięcy, zwlekał z zapłatą za pobraną energię elektryczną lub ciepło, lub zwlekał z zapłatą za świadczone usługi przez okres co najmniej 30 dni, lub
- 2) użytkuje nieruchomości, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.

2. W przypadku braku zgody odbiorcy na zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne

może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej lub ciepła.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne może także zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy na wniosek odbiorcy końcowego.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, jest obowiązane zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy.

5. Koszty zainstalowania przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust.1, ponosi przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej lub ciepła.

6. Funkcję przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego może pełnić licznik inteligentny.

Art. 51. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła jest odpowiedzialne za ruch sieciowy i zapewnienie utrzymania należących do niego sieci oraz współdziałanie z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami korzystającymi z sieci, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 64.

Rozdział 6

Zadania przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła

Art. 52. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła w źródłach przyłączonych do sieci, jest obowiązane utrzymywać należące do niego jednostki wytwórcze w takim stanie, aby zapewniały ciągłość i niezawodność dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, przy zachowaniu parametrów i wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63 lub art. 64 i w zawartych umowach.

Art. 53. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej jest obowiązane sprzedawać nie mniej niż 15 % energii elektrycznej wytworzonej w danym roku na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, z późn. zm.⁹⁾) lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność w zakresie wytwarzania energii elektrycznej mające prawo do otrzymania środków na pokrycie kosztów osieroconych na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, z późn. zm.¹⁰⁾) jest obowiązane sprzedawać wytworzoną energię elektryczną nieobjętą obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1, w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tej energii, w drodze otwartego przetargu, na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany.

Art. 54. 1. Obowiązek, o którym mowa w art. 53, nie dotyczy energii elektrycznej:

- 1) dostarczanej linią bezpośrednią od przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej do odbiorcy końcowego;
- 2) wytworzonej z odnawialnych źródeł energii;
- 3) wytworzonej w jednostce kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 142, wyższą niż 52,5 %;
- 4) zużywanej przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej na potrzeby własne;
- 5) niezbędnej do wykonywania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zadań określonych w ustawie;

6) wytworzonej w jednostce wytwórczej o mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW.

2. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, może zwolnić przedsiębiorstwo to z obowiązku, o którym mowa w art. 53, w części dotyczącej wytwarzania energii elektrycznej sprzedawanej na potrzeby wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych z instytucjami finansowymi w celu realizacji inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, jeżeli nie spowoduje to istotnego zakłócenia warunków konkurencji na rynku energii elektrycznej, a realizacja tego obowiązku spowoduje trudności w realizacji tych zobowiązań.

Art. 55. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne wytwarzające energię elektryczną w jednostkach wytwórczych o mocy elektrycznej powyżej 50 MW, przekazują Prezesowi URE informacje o realizacji umów za kwartał poprzedni, na podstawie których sprzedają wytworzoną energię elektryczną na zasadach innych, niż określone w art. 53, w terminie 5 dni od dnia zakończenia tego kwartału.

2. W informacji, o której mowa w ust.1, należy wskazać strony umowy, ilość i cenę energii elektrycznej w danym kwartale oraz okres, na jaki umowa została zawarta.

3. Na podstawie przekazanych informacji, o których mowa w ust. 1, Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE średnią kwartalną cenę energii elektrycznej niepodlegającej obowiązkowi, o którym mowa w art. 53, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kwartału.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi URE sprawozdanie z realizacji obowiązków, o których mowa w art. 53, w terminie do dnia 31 marca roku następnego,.

Art. 56. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 53 ust. 2, lub podmiot działający na jego zlecenie, organizuje i przeprowadza przetarg na sprzedaż wytworzonej energii elektrycznej.

2. Przetarg podlega kontroli Prezesa URE pod względem zgodności ze sposobem oraz trybem jego organizowania i przeprowadzania określonym

w przepisach wydanych na podstawie ust. 5. Wyniki przetargu są jawne.

3. W przypadku stwierdzenia, że przetarg został przeprowadzony niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 5, Prezes URE może unieważnić przetarg. Unieważnienie przetargu nie uchybia zobowiązaniom przedsiębiorstw energetycznych wynikających z umów zawartych w wyniku rozstrzygnięcia tego przetargu.

4. Sprzedaży energii elektrycznej na podstawie umów, o których mowa w ust. 3 zdanie drugie, nie zalicza się do wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 53 ust. 2.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, o którym mowa w ust. 1, w tym:

- 1) sposób zamieszczania ogłoszeń o przetargu i dane, które powinny być zamieszczone w ogłoszeniu,
 - 2) wymagania, jakie powinien spełniać oferent oraz jakim powinna odpowiadać oferta,
 - 3) sposób ustalania ceny wywoławczej,
 - 4) sposób publikowania wyników przetargu,
 - 5) warunki, w których dopuszcza się odstępianie od przetargu
- z uwzględnieniem konieczności ochrony konkurencji na rynku energii elektrycznej, realizacji zadań operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zapewnienia równoprawnego traktowania uczestników przetargu oraz przejrzystości obrotu energią elektryczną.

Art. 57. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, uwzględniając możliwości techniczne, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, jest obowiązane do:

- 1) wytwarzania energii elektrycznej lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania;
- 2) utrzymywania rezerw mocy wytwórczych lub zapewnienia świadczenia innych usług systemowych, w wysokości i w sposób określony w umowie zawartej z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego;
- 3) utrzymywania zdolności źródeł do wytwarzania energii elektrycznej w ilości i jakości wynikającej z zawartych umów sprzedaży energii elektrycznej oraz umów

o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;

- 4) współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci źródło jest przyłączone, w szczególności do przekazywania temu operatorowi niezbędnych informacji o stanie urządzeń wytwórczych i wykonywania jego poleceń, na zasadach i warunkach określonych w ustawie, w przepisach wydanych na podstawie art. 63, w instrukcji, o której mowa w art. 100 ust. 1, oraz w umowie zawartej z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

2. Przez usługę systemową, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się usługę świadczoną na rzecz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, niezbędną do zapewnienia przez tego operatora prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, niezawodności jego pracy i utrzymywania parametrów jakościowych energii elektrycznej.

Art. 58. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej jest obowiązane:

- 1) uzgadniać z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego planowane postoje jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 89 ust.1 pkt 7, w związku z ich remontem;
- 2) niezwłocznie zgłaszać operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego dane o ograniczeniach możliwości wytwarzania energii elektrycznej lub ubytkach mocy jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 89 ust.1 pkt 7, w stosunku do możliwości wytwarzania lub mocy osiągalnej wynikających z aktualnego stanu technicznego tych jednostek, wraz z podaniem przyczyn tych ograniczeń lub ubytków.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w jednostce wytwórczej przyłączonej do sieci przesyłowej lub koordynowanej sieci 110 kV, jest obowiązane udostępniać informacje niezbędne operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy krajowego systemu elektroenergetycznego oraz

wypełnienia obowiązków, o których mowa w art. 89 ust.1 pkt 12.

Art. 59. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła jest obowiązane utrzymywać zapasy węgla kamiennego lub węgla brunatnego lub oleju opałowego, zwane dalej „zapasami paliw”, w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców, z zastrzeżeniem ust. 2 - 5.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, może obniżyć ilość zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ciągłości dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, w przypadku:

- 1) wytworzenia, na polecenie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, energii elektrycznej w ilości wyższej od średniej ilości energii elektrycznej wytworzonej w analogicznym okresie w ostatnich trzech latach, lub
- 2) nieprzewidzianego, istotnego zwiększenia wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, lub
- 3) wystąpienia, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, nieprzewidzianych, istotnych ograniczeń w dostarczaniu paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

3. W przypadku wymienionym w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane do uzupełnienia zapasów paliw do wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczęto ich obniżanie.

4. Jeżeli uzupełnienie zapasów paliw, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust.1, nie jest możliwe w terminie, wymienionym w ust. 3, Prezes URE, na pisemny wniosek tego przedsiębiorstwa może, w drodze decyzji, wskazać dłuższy termin ich uzupełnienia do wielkości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 61, biorąc pod uwagę zapewnienie ciągłości dostarczania energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. Termin ten nie może być jednak dłuższy niż 4 miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczęto

obniżanie zapasów paliw.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorstwo energetyczne składa nie później niż na 30 dni przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3. Wniosek zawiera szczegółowe uzasadnienie oraz harmonogram uzupełnienia zapasów.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane informować:

- 1) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego o zużyciu zapasów paliw i stanie tych zapasów zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci przesyłowej lub koordynowanej sieci 110 kV; informacja ta jest przekazywana wraz z informacją o stanie urządzeń wytwórczych;
- 2) Prezesa URE o obniżeniu ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61 oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem.

7. Informację, o której mowa w ust. 6 pkt 2, przedsiębiorstwo energetyczne przekazuje, w formie pisemnej, najpóźniej w trzecim dniu licząc od dnia, w którym rozpoczęto obniżanie ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61.

8. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane umożliwiać przeprowadzenie kontroli w zakresie:

- 1) zgodności wielkości zapasów paliw z wielkościami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 61;
- 2) uzupełnienia zapasów paliw w terminie, o którym mowa w ust. 3 lub w ust. 4;
- 3) obniżenia zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61, w przypadkach, o których mowa w ust. 2.

Art. 60. 1. Kontrolę, o której mowa w art. 59 ust. 8, przeprowadza się na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezesa URE, które powinno zawierać:

- 1) oznaczenie osoby dokonującej kontroli;
- 2) nazwę kontrolowanego przedsiębiorstwa energetycznego;
- 3) określenie zakresu kontroli

- z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Osoby upoważnione przez Prezesa URE do dokonywania kontroli są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości oraz do miejsc, gdzie są gromadzone i utrzymywane zapasy;
- 2) analizy dokumentów dotyczących ewidencjonowania zapasów.

3. Kontrola, o której mowa w art. 59 ust. 8, może zostać przeprowadzona w formie analizy dokumentów przekazanych przez kontrolowanego na wezwanie Prezesa URE. Kontrola w tej formie nie wymaga upoważnienia, o którym mowa w ust. 1.

4. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół i przedstawia go organom kontrolowanego przedsiębiorstwa.

Art. 61. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wielkości zapasów paliw, o których mowa w art. 59 ust. 1, sposób ich gromadzenia oraz szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli stanu zapasów, uwzględniając rodzaj działalności gospodarczej, możliwości techniczne i organizacyjne w zakresie gromadzenia zapasów.

Art. 62. Przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, w tym z odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego, przesyłania energii elektrycznej oraz podmioty realizujące lub planujące realizację projektów inwestycyjnych, wykonują obowiązek określony w rozporządzeniu Rady (UE, EURATOM) nr 617/2010) przekazując Prezesowi URE informacje dotyczące infrastruktury energetycznej w sektorze energii elektrycznej, w zakresie określonym w pkt 3 załącznika do tego rozporządzenia.

Art. 63. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tego systemu, równoprawne traktowanie użytkowników systemu elektroenergetycznego, wymagania

w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci określone w szczególności w przepisach prawa budowlanego, o dozorcze technicznym, o systemie oceny zgodności.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci;
- 2) sposób określania warunków przyłączenia do sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci urządzeń wytwórczych, sieci dystrybucyjnych, magazynów energii elektrycznej, urządzeń odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych oraz linii bezpośrednich;
- 3) procedurę zmiany sprzedawcy energii elektrycznej;
- 4) warunki i sposób wyznaczania dostępnych mocy przyłączeniowych w sieci przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej oraz w zakresie dystrybucji energii elektrycznej;
- 5) warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji energii elektrycznej, prowadzenia ruchu sieciowego, eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu elektroenergetycznego i połączeń międzysystemowych;
- 6) zakres, warunki i sposób bilansowania systemu elektroenergetycznego oraz prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z systemu;
- 7) zakres, warunki i sposób zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 8) sposób koordynacji planowania rozwoju systemu elektroenergetycznego;
- 9) warunki współpracy operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego, zarządzania przepływami i dysponowania mocą jednostek wytwórczych oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych;
- 10) zakres i sposób przekazywania informacji:
 - a) pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami,

- b) przez sprzedawcę energii elektrycznej odbiorcom o strukturze paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej sprzedanej przez tego sprzedawcę w roku poprzednim;
- 11) sposób informowania odbiorców przez sprzedawcę energii elektrycznej o miejscu, w którym są dostępne informacje o wpływie wytwarzania energii elektrycznej sprzedanej przez tego sprzedawcę w roku poprzednim na środowisko, co najmniej w zakresie emisji dwutlenku węgla i radioaktywnych odpadów;
- 12) parametry jakościowe energii elektrycznej i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 13) sposób rozpatrywania reklamacji;
- 14) zakres i sposób udostępniania użytkownikom systemu i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system przesyłowy elektroenergetyczny jest połączony, informacji o:
- a) warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej niezbędnych do:
- uzyskania dostępu do sieci przesyłowej, korzystania z tej sieci i krajowego systemu elektroenergetycznego oraz
 - pracy krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym w szczególności dotyczących realizacji obrotu transgranicznego, zarządzania siecią i bilansowania systemu, planowanych wyłączeniach jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej oraz jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, a także o ubytkach mocy tych jednostek wytwórczych,
- b) ofertach bilansujących składanych dla jednostek wytwórczych, o których mowa w lit. a.

Art. 64. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemów ciepłowniczych, biorąc pod uwagę: bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tych systemów, równoprawne traktowanie odbiorców ciepła, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci określone w szczególności w przepisach prawa budowlanego, o dozorcze technicznych, o systemie oceny zgodności.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci;
- 2) warunki przyłączenia do sieci urządzeń, instalacji lub sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci urządzeń wytwórczych i instalacji odbiorców;
- 3) warunki świadczenia usług przesyłania i dystrybucji ciepła, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci;
- 4) zakres i sposób przekazywania informacji pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami;
- 5) wymagania dotyczące pomiarów parametrów i ilości ciepła dostarczanego do węzła cieplnego, z którego jest dostarczane ciepło do budynku wielolokalowego oraz okres przechowywania wyników tych pomiarów;
- 6) parametry jakościowe nośnika ciepła i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 7) sposób rozpatrywania reklamacji.

Dział III

Zasady i warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną lub ciepłem, a także w zakresie obrotu paliwami ciekłymi

Rozdział 1

Zakres udzielanej koncesji oraz warunki jej uzyskania

Art. 65. 1. Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu energią elektryczną, lub ciepłem wymaga uzyskania koncesji, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w ust. 2.

2. Nie wymaga uzyskania koncesji :

- 1) wytwarzanie
 - a) energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej

- nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do odnawialnych źródeł energii lub do źródeł wytwarzających energię elektryczną w kogeneracji,
- b) ciepła w źródle, którego zainstalowana moc cieplna nie przekracza 5 MW oraz ciepła uzyskiwanego w przemysłowych procesach technologicznych;
- 2) przesyłanie i dystrybucja ciepła, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców w danym systemie ciepłowniczym nie przekracza 5 MW;
- 3) obrót:
- a) energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy,
 - b) energią elektryczną na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi przez towarowe domy maklerskie, lub domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi oraz przez spółkę prowadzącą giełdę towarową, przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany przez giełdową izbę rozrachunkową lub Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, nabywające energię elektryczną, z tytułu realizacji zadań określonych w ustawie,
 - c) energią elektryczną inny, niż określony w lit. c, dokonywany przez giełdową izbę rozrachunkową, przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, nabywające lub zbywające energię elektryczną, z tytułu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych w odniesieniu do transakcji zawieranych poza giełdą towarową lub rynkiem, o których mowa w lit. c,
 - d) ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców w przedsiębiorstwie

energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu ciepłem lub w danym systemie ciepłowniczym nie przekracza 5 MW.

Art. 66. 1. Prezes URE udziela koncesji wnioskodawcy, który:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności gospodarczej bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania;
- 3) ma możliwości techniczne gwarantujące prawidłowe wykonywanie działalności gospodarczej;
- 4) zapewni zatrudnienie osób o właściwych kwalifikacjach zawodowych, o których mowa w art. 207 ust. 1;
- 5) uzyskał dokument wymagany przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.¹¹⁾), uprawniający do eksploatacji infrastruktury technicznej służącej do wykonywania działalności na którą udzielono koncesji albo decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących

2. Nie może być udzielona koncesja:

- 1) wnioskodawcy, który znajduje się w postępowaniu upadłościowym lub likwidacji;
- 2) wnioskodawcy, któremu w ciągu ostatnich 3 lat cofnięto koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w ustawie z przyczyn wymienionych w art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.¹²⁾); lub
- 3) wnioskodawcy, którego w ciągu ostatnich 3 lat wykreślono z rejestru działalności regulowanej z przyczyn, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;

- 4) osobie fizycznej, skazanej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo mające związek z przedmiotem wykonywanej działalności gospodarczej;
- 5) spółce osobowej, w przypadku gdy jej wspólnik jest skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo mające związek z przedmiotem wykonywanej działalności gospodarczej;
- 6) osobie lub osobom uprawnionym lub wchodzącym w skład organu uprawnionego do reprezentowania przedsiębiorcy, prokurentów oraz pełnomocnika ustanowionego w celu kierowania działalnością określoną w koncesji, wspólników spółki osobowej, obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, w przypadku skazania wyrokiem sądu za przestępstwo mające związek z przedmiotem wykonywanej działalności gospodarczej.

3. Uzyskanie koncesji nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych koncesji lub zezwoleń wymaganych na podstawie przepisów innych ustaw.

Art. 67. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, uiszcza corocznie opłatę do budżetu państwa.

2. Wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii o mocy łącznie nieprzekraczającej 5 MW w rozumieniu ustawy z dnia...o odnawialnych źródłach energii jest zwolniony z opłaty, o której mowa w ust. 1, w zakresie wytwarzania energii w tych źródłach.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób pobierania przez Prezesa URE opłaty, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstwa energetycznego osiąganego z działalności na którą została udzielona koncesja.

Rozdział 2

Warunki i tryb udzielania oraz cofania koncesji
Zasady wygaśnięcia koncesji

Art. 68. Koncesji udziela się na wniosek.

2. Wniosek o udzielenie koncesji zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy i jego siedziby lub miejsca zamieszkania, a w razie ustanowienia pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu przedsiębiorcy - imiona i nazwiska pełnomocników;
- 2) określenie przedmiotu oraz zakresu wykonywanej działalności gospodarczej, na którą ma być wydana koncesja;
- 3) informacje o dotychczasowej działalności wnioskodawcy, w tym sprawozdania finansowe z ostatnich 3 lat, jeżeli wnioskodawca wykonuje działalność gospodarczą;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;
- 5) określenie środków, jakimi dysponuje wnioskodawca ubiegający się o koncesję, w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania działalności gospodarczej objętej wnioskiem;
- 6) numer w rejestrze przedsiębiorców oraz numer identyfikacji podatkowej, o ile są wymagane;
- 7) oświadczenie o niekaralności wnioskodawcy oraz osób, o których mowa w art. 66 ust. 2 pkt 6;
- 8) poświadczony tłumaczenie zaświadczenia o niekaralności przedsiębiorców oraz osób innych, niż wymienione w art. 66 ust. 2 pkt 6, o ile ma zastosowanie.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

4. Do wniosku o udzielenie koncesji należy dołączyć projekt planu, o którym mowa w art. 157 ust. 1 lub w art. 159 ust. 1.

Art. 69. Koncesji udziela się na czas nieokreślony.

Art. 70. 1. Koncesja określa:

- 1) oznaczenie podmiotu i jego siedziby lub miejsca zamieszkania;

- 2) przedmiot oraz zakres wykonywanej działalności gospodarczej określonej w koncesji;
- 3) datę rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej określonej w koncesji oraz warunki jej wykonywania;
- 4) szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej określonej w koncesji, w tym mające na celu właściwą obsługę odbiorców w zakresie:
 - a) zapewnienia zdolności do dostarczania energii elektrycznej lub ciepła w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu wymagań jakościowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 63 lub art. 64,
 - b) powiadamiania Prezesa URE o niepodjęciu lub zaprzestaniu bądź ograniczeniu, rozszerzeniu lub zmianie zakresu wykonywania działalności gospodarczej określonej w koncesji, w okresie jej obowiązywania;
- 5) obowiązki koncesjonariusza w zakresie zabezpieczenia ochrony środowiska w trakcie oraz po zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej określonej w koncesji;
- 6) numer w rejestrze przedsiębiorców oraz numer identyfikacji podatkowej, o ile są wymagane.

2. Koncesja określa także warunki zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej po jej cofnięciu.

Art. 71. 1. Udzielenie koncesji może być uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia majątkowego w celu zaspokojenia roszczeń osób trzecich, mogących powstać wskutek niewłaściwego wykonywania działalności gospodarczej określonej w koncesji, w tym szkód w środowisku.

2. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, ustanawia się w wysokości nie niższej niż 1/12 planowanych przez wnioskodawcę rocznych przychodów z wykonywanej działalności gospodarczej na którą ma być udzielona koncesja, przy czym minimalna kwota tego zabezpieczenia wynosi 200 000 zł.

3. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, może być wniesione w formie:

- 1) gwarancji bankowych;
- 2) gwarancji ubezpieczeniowych;
- 3) umów gwarancyjnych zawartych z przedsiębiorcami.

4. W gwarancjach lub umowach, o których mowa w ust. 3, gwarant zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia, bezwarunkowo i nieodwołalnie, na każde wezwanie osób trzecich, o których mowa w ust. 1, kwoty na pokrycie roszczeń tych osób – za zgodą przedsiębiorstwa energetycznego, któremu została udzielona koncesja albo pokrycia kwoty określonej w prawomocnym orzeczeniu sądowym. Gwarant i przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja ponoszą odpowiedzialność solidarną.

5. Gwarantem, o którym mowa w ust. 4, może być wyłącznie podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub terytorium państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, oddział banku zagranicznego oraz główny oddział zakładu ubezpieczeń, prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność bankową lub ubezpieczeniową, posiadające uprawnienie do udzielania gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych na tym terytorium.

6. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja jest obowiązane niezwłocznie przekazać Prezesowi URE informację o zgłoszeniu takiego roszczenia.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki dokonywania zabezpieczeń majątkowych, mając na uwadze konieczność zabezpieczenia wykonania zobowiązań wobec osób trzecich mogących powstać wskutek niewłaściwego wykonywania działalności gospodarczej na którą została udzielona koncesja.

Art. 72. Prezes URE może zmienić przedmiot i warunki udzielonej koncesji na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego lub z urzędu.

Art. 73. 1. Prezes URE cofa koncesję w przypadku:

- 1) określonym w art. 58 ust.1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) nieuiszczenia w całości lub części opłaty, o której mowa w art. 67 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia uprzedniego doręczenia wezwania do jej uiszczenia;
- 3) cofnięcia przez właściwego naczelnika urzędu celnego zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego lub jego wygaśnięcia, jeżeli przed wygaśnięciem podmiot nie uzyskał nowego zezwolenia w trybie i na zasadach określonych w przepisach odrębnych - w odniesieniu do działalności gospodarczej określonej w tym zezwoleniu;
- 4) zmiany warunków wykonywanej działalności gospodarczej określonej w koncesji, w zakresie określonym w ustawie;

2. Prezes URE cofa koncesję albo zmienia jej zakres w przypadku określonym w art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

3. Prezes URE może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres w przypadku:

- 1) określonym w art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej lub
- 2) podziału przedsiębiorstwa energetycznego lub jego łączenia z innymi podmiotami.
- 3) nieusunięcia z zajmowanego stanowiska osoby lub osób, o których mowa w art. 65 ust. 2 pkt 6, skazanych prawomocnym wyrokiem za przestępstwo mające związek z przedmiotem wykonywanej działalności gospodarczej, pomimo uprzedniego wezwania Prezesa URE.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes URE powiadamia o cofnięciu koncesji właściwego dla podatnika naczelnika urzędu celnego.

Art. 74. Koncesja udzielona przedsiębiorstwu energetycznemu na podstawie ustawy wygasa z dniem wykreślenia tego przedsiębiorstwa z właściwego rejestru lub ewidencji. W przypadku braku odpowiedniej ewidencji lub rejestru, koncesja wygasa z dniem uprawomocnienia uchwały o likwidacji przedsiębiorstwa energetycznego.

Art. 75. 1. Prezes URE może nakazać przedsiębiorstwu energetycznemu, pomimo wygaśnięcia koncesji, dalsze wykonywanie działalności gospodarczej określonej w koncesji przez okres nie dłuższy niż 2 lata, jeżeli wymaga tego interes społeczny.

2. Jeżeli działalność gospodarcza wykonywana w warunkach, o których mowa w ust. 1, przynosi stratę, przedsiębiorstwu energetycznemu należy się pokrycie kosztów w taryfie w wysokości ograniczonej do uzasadnionych kosztów działalności gospodarczej określonej w koncesji, przy zachowaniu należytej staranności.

3. Koszty, o których mowa w ust. 2, są zatwierdzane przez Prezesa URE.

Art. 76. 1. Kto zamierza wykonywać działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu, przesyłaniu, dystrybucji oraz obrocie energią elektryczną lub ciepłem, podlegającą koncesjonowaniu, może ubiegać się o wydanie promesy koncesji, zwanej dalej "promesą".

2. Promesę wydaje Prezes URE w drodze decyzji.

3. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.

4. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie, chyba że uległ zmianie stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy.

5. Do wydania promesy przepisy art. 68 i art. 70 stosuje się odpowiednio.

6. Podmiot posiadający promesę koncesji jest uprawniony do złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy, o którym mowa w art. 205 ust. 2.

Art. 77. W sprawach nieuregulowanych w ustawie w zakresie działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, z wyłączeniem art. 80a tej ustawy.

Dział IV

Zasady wyznaczania i działania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Zadania operatora informacji pomiarowych

Rozdział 1

Zasady wyznaczania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego

Art. 78. 1. Operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może być, z zastrzeżeniem ust. 2, art. 82 ust. 1 i art. 84 ust. 1;

- 1) odpowiednio właściciel sieci przesyłowej albo właściciel sieci dystrybucyjnej posiadający koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tej sieci;
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, z którym właściciel sieci przesyłowej albo sieci dystrybucyjnej zawarł umowę powierzającą temu przedsiębiorstwu pełnienie obowiązków operatora z wykorzystaniem urządzeń, instalacji lub sieci będących jego własnością.

2. Powierzenie pełnienia obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może dotyczyć wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, jeżeli liczba odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego jest nie większa niż sto tysięcy.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, powinna w szczególności określać:

- 1) obszar, na którym operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego będzie wykonywał działalność gospodarczą;
- 2) zasady realizacji obowiązków, o których mowa w art. 95 lub w art. 101, z wyszczególnieniem obowiązków powierzonych do wykonywania bezpośrednio operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

Art. 79. 1. Właściciel sieci przesyłowej albo właściciel sieci dystrybucyjnej, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, występuje z wnioskiem do Prezesa URE o wyznaczenie:

- 1) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego - w terminie 30 dni od dnia:
 - a) uzyskania przez przedsiębiorstwo energetyczne certyfikatu niezależności, o którym mowa w art. 84 ust.1;
 - b) w którym właściciel ten zawarł umowę o powierzenie wykonywania obowiązków operatora z przedsiębiorstwem, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2;
- 2) operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w terminie 30 dni od dnia:
 - a) doręczenia decyzji Prezesa URE o udzieleniu właścicielowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tych sieci, albo
 - b) w którym właściciel ten zawarł umowę o powierzenie wykonywania obowiązków operatora z przedsiębiorstwem, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do sieci będących jego własnością.

2. Prezes URE wyznacza, w drodze decyzji, na czas określony, operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz określa obszar i sieci, na których będzie wykonywana działalność gospodarcza.

3. Prezes URE wyznaczając operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego bierze pod uwagę jego efektywność ekonomiczną, skuteczność zarządzania systemem elektroenergetycznym, bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej oraz spełnianie przez operatora warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83 albo w art. 85.

4. W przypadku gdy operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nie spełnia kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83 albo w art. 85, Prezes URE uchyla decyzję o wyznaczeniu tego przedsiębiorstwa operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego

Art. 80. 1. Prezes URE odmawia wyznaczenia operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przedsiębiorstwo energetyczne określone we wniosku, o którym mowa w art. 79 ust. 1, jeżeli:

1) przedsiębiorstwo to:

- a) nie dysponuje odpowiednimi środkami ekonomicznymi lub technicznymi lub
- b) nie gwarantuje skutecznego zarządzania systemem, lub
- c) nie spełnia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83 albo w art. 85, lub

2) nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 82 ust. 2.

2. Prezes URE z urzędu wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w przypadku gdy:

- 1) właściciel, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, nie złożył wniosku o wyznaczenie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, który wykonywałby obowiązki operatora, korzystając z jego instalacji lub sieci;
- 2) Prezes URE odmówił wyznaczenia operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, który wykonywałby obowiązki operatora korzystając z sieci określonej we wniosku, o którym mowa w art. 79 ust. 1.

3. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 2, Prezes URE określa:

- 1) obszar i sieci, na których operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego będzie wykonywał działalność gospodarczą;
- 2) warunki realizacji kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83 i w art. 85, niezbędne do realizacji zadań operatorów, o których mowa w art. 89 i w art. 95.

4. Właściciel sieci przesyłowej albo właściciel sieci dystrybucyjnej jest obowiązany udostępniać operatorowi wyznaczonemu dla jego sieci zgodnie z ust. 2, informacje oraz

dokumenty niezbędne do realizacji zadań operatora oraz współdziałać z tym operatorem.

Art. 81. Przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest obowiązane przekazywać Prezesowi URE informacje dotyczące zmiany zakresu wykonywanej działalności gospodarczej oraz powiązań kapitałowych, w terminie 30 dni od dnia dokonania tych zmian.

Art. 82. 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza się jednego operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego działa w formie spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa.

3. W stosunku do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego uprawnienia Skarbu Państwa określone w art. 2 pkt 5 lit. a, art. 5a oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.¹⁵⁾) wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki.

Rozdział 2

Kryteria niezależności operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz tryb wydawania i cofania certyfikatu niezależności

Art. 83. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, pozostaje pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od działalności związanej z wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną.

2. W celu zapewnienia niezależności operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego ta sama osoba lub podmiot nie może:

1) bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych

praw względem przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną albo bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego ani wywierać decydującego wpływu na system przesyłowy elektroenergetyczny;

- 2) powoływać członków rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, ani względem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, oraz bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną;
- 3) pełnić funkcję członka rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji operatora systemu przesyłowego, ani względem systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz pełnić tych funkcji w przedsiębiorstwie energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną.

2. Prawa, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, dotyczą w szczególności:

- 1) wykonywania prawa głosu;
- 2) powoływania członków rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji przedsiębiorstwa energetycznego;
- 3) posiadania większościowego pakietu udziałów lub akcji.

Art. 84. 1. Prezes URE może wyznaczyć operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego wyłącznie przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało certyfikat o spełnianiu kryteriów niezależności, zwany dalej „certyfikatem niezależności”.

2. Prezes URE przyznaje certyfikat niezależności:

- 1) na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego;
- 2) z urzędu, w przypadku braku wniosku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) na wniosek Komisji Europejskiej.

3. Prezes URE przed przyznaniem certyfikatu niezależności występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie spełniania warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83.

4. Jeżeli Komisja Europejska nie wyda opinii, o której mowa w ust. 1, w terminie:

- 1) dwóch miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie,
 - 2) czterech miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie, w przypadku zwrócenia się Komisji Europejskiej do Agencji, danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego zainteresowanego podmiotu z wnioskiem o zajęcie stanowiska
- przyjmuje się, że opinia Komisji Europejskiej jest pozytywna.

5. Prezes URE, po stwierdzeniu, że przedsiębiorstwo energetyczne spełnia kryteria niezależności, o których mowa w art. 83, przyznaje temu przedsiębiorstwu, w drodze decyzji, certyfikat niezależności. Prezes URE niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o przyznaniu certyfikatu niezależności.

6. Decyzję, o której mowa w ust. 5, Prezes URE zamieszcza niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej URE oraz na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki .

7. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu przyznano certyfikat niezależności, jest obowiązane niezwłocznie poinformować Prezesa URE o planowanych transakcjach, które mogą mieć wpływ na spełnianie przez to przedsiębiorstwo kryteriów niezależności.

8. Prezes URE monitoruje spełnianie przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego kryteriów niezależności:

- 1) po przekazaniu przez przedsiębiorstwo energetyczne informacji, o której mowa w ust. 7;
- 2) z własnej inicjatywy, w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do spełniania tych kryteriów;
- 3) na uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej.

9. W przypadku stwierdzenia, że operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego nie spełnia kryteriów niezależności, Prezes URE uchyla decyzję o wyznaczeniu tego przedsiębiorstwa operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Art. 85. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, będący w strukturze przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, pozostaje pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją energii elektrycznej.

2. W celu zapewnienia niezależności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego należy spełnić łącznie następujące kryteria niezależności:

- 1) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego nie mogą uczestniczyć w strukturach zarządzania przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania, wytwarzania i obrotu energią elektryczną;
- 2) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego mają zapewnioną możliwość niezależnego działania;
- 3) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ma prawo podejmować niezależne decyzje w zakresie majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej;
- 4) kierownictwo przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wydawać operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy sieci lub jej modernizacji, chyba że polecenia te lub decyzje dotyczyłyby działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, które wykraczałyby poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument.

3. Działania mające na celu zapewnienie niezależności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, powinny umożliwiać funkcjonowanie mechanizmów koordynacyjnych, które zapewnią ochronę praw właścicielskich w zakresie nadzoru nad wykonywanym przez niego zarządkiem i działalnością gospodarczą, w odniesieniu do rentowności zarządzanych przez niego aktywów, w szczególności dotyczących sposobu zarządzania zyskiem z udziałów kapitałowych, zatwierdzania rocznego planu finansowego lub równoważnego dokumentu i ustalania ograniczeń w zakresie poziomu całkowitego zadłużenia jego przedsiębiorstwa.

Art. 86. Operatorzy, o których mowa w art. 83 ust. 1 lub w art. 85 ust.1, nie mogą wykonywać działalności gospodarczej nie związanej z przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, w tym na podstawie umowy na rzecz innych przedsiębiorstw energetycznych.

Art. 87. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego opracowuje program, w którym określa przedsięwzięcia jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, zwany dalej „programem zgodności”, w tym szczegółowe obowiązki pracowników wynikające z tych programów. Operatorzy są odpowiedzialni za realizację programu zgodności.

2. Operator, o którym mowa w ust. 1, wyznacza inspektora do spraw zgodności, którego zadaniem jest monitorowanie realizacji programów zgodności.

3. Inspektor do spraw zgodności jest niezależny w swoich działaniach.

4. Operator, o którym mowa w ust. 1, udostępnia inspektorowi do spraw zgodności informacje będące w jego posiadaniu oraz w posiadaniu jednostek z nim powiązanych, niezbędne do wykonywania zadań przez inspektora.

5. Operator, o którym mowa w ust. 1, przedkłada Prezesowi URE program zgodności z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa URE.

6. Prezes URE, w drodze decyzji:

- 1) zatwierdza program zgodności określając termin jego obowiązywania, albo
- 2) odmawia zatwierdzenia programu zgodności, jeżeli określone w tym programie działania nie zapewniają niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu.

7. W przypadku wydania decyzji o odmowie zatwierdzenia programu zgodności, Prezes URE w decyzji tej wyznacza termin przedłożenia nowego programu. Wniesienie odwołania od decyzji nie wstrzymuje obowiązku przedłożenia nowego programu zgodności do zatwierdzenia.

8. Inspektor do spraw zgodności przedstawia Prezesowi URE, do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie zawierające opis działań podjętych w roku poprzednim w celu realizacji programu zgodności.

9. Prezes URE, na koszt operatora, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza

w Biuletynie Informacji Publicznej URE sprawozdanie, o którym mowa w ust. 8.

Art. 88. Przepisów art. 85 – 87 nie stosuje się do operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego:

- 1) jeżeli liczba odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, którego częścią jest ten operator nie jest większa niż sto tysięcy;
- 2) obsługującego system elektroenergetyczny o rocznym zużyciu energii elektrycznej nieprzekraczającym 3 TWh w 1996 r., w którym mniej niż 5 % rocznego zużycia energii elektrycznej pochodziło z innych połączonych z nim systemów elektroenergetycznych.

Rozdział 3

Zadania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego

Art. 89. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego elektroenergetycznego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tego systemu oraz uwzględniając wymagania w zakresie ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej;
- 2) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci przesyłowej w sposób efektywny, przy zachowaniu wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, koordynowanie prowadzenia ruchu sieciowego w koordynowanej sieci 110 kV;
- 3) budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci tych urządzeń, instalacji lub sieci, umożliwiając ich wykonanie zgodnie z zasadami

- konkurencji także innym przedsiębiorcom zatrudniającym pracowników o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu w tym zakresie;
- 4) eksploatację, konserwację i remonty urządzeń, instalacji lub sieci wraz z połączeniami z innymi systemami elektroenergetycznymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;
 - 5) zapewnienie długoterminowej zdolności systemu elektroenergetycznego w celu zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie przesyłania energii elektrycznej w obrocie krajowym i transgranicznym, w tym w zakresie rozbudowy sieci przesyłowej, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi;
 - 6) współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów elektroenergetycznych oraz skoordynowania ich rozwoju;
 - 7) dysponowanie mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej i jednostek wytwórczych o mocy osiągalnej równej 50 MW lub wyższej, przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, uwzględniając umowy z użytkownikami systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz techniczne ograniczenia w tym systemie;
 - 8) zarządzanie zdolnościami przesyłowymi połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi;
 - 9) zakup usług systemowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, niezawodności pracy tego systemu i utrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej;
 - 10) bilansowanie systemu elektroenergetycznego, określanie i zapewnianie dostępności odpowiednich rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych na potrzeby równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostarczaniem tej energii, zarządzanie ograniczeniami systemowymi oraz prowadzenie rozliczeń wynikających z:
 - a) niezbilansowania energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z systemu elektroenergetycznego,
 - b) zarządzania ograniczeniami systemowymi;

- 11) prowadzenie centralnego mechanizmu bilansowania handlowego;
- 12) zarządzanie przepływami energii elektrycznej w systemie przesyłowym elektroenergetycznym, w sposób skoordynowany z innymi połączonymi systemami elektroenergetycznymi oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, w koordynowanej sieci 110 kV, z uwzględnieniem technicznych ograniczeń w tym systemie;
- 13) zakup energii elektrycznej w celu pokrywania strat powstałych w sieci przesyłowej podczas przesyłania energii elektrycznej tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tej energii;
- 14) udostępnianie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system przesyłowy elektroenergetyczny jest połączony, informacji o:
 - a) warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci przesyłowej, korzystania z tej sieci i krajowego systemu elektroenergetycznego oraz pracy tego systemu, w tym w szczególności dotyczących realizacji obrotu transgranicznego, zarządzania siecią i bilansowania systemu elektroenergetycznego, planowanych wyłączeniach jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej oraz jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, a także o ubytkach mocy tych jednostek wytwórczych,
 - b) ofertach bilansujących składanych dla jednostek wytwórczych, o których mowa w lit. a;
- 15) opracowywanie planów działania w przypadku zagrożenia wystąpienia awarii o znacznych rozmiarach w systemie elektroenergetycznym oraz przywrócenie normalnego układu pracy tego systemu po wystąpieniu awarii;
- 16) realizację ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej, wprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 122 ust. 3 i art. 123 ust. 1;
- 17) opracowywanie normalnego układu pracy sieci przesyłowej oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, normalnego układu pracy sieci dla koordynowanej sieci 110 kV;
- 18) opracowywanie prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną i moc

w systemie elektroenergetycznym;

- 19) określanie potrzeb rozwoju sieci przesyłowej i połączeń międzysystemowych, a także w zakresie budowy nowych źródeł wytwarzania energii elektrycznej;
- 20) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej;
- 21) pobieranie opłat w ramach mechanizmu rekompensat dla operatorów działających pomiędzy systemami przesyłowymi, zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. UE L 211 z 14.08.2009, str.15 - 35).

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego może posiadać magazyn energii elektrycznej na potrzeby wykonywania działalności gospodarczej.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego jest obowiązany współpracować z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w utrzymywaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej oraz technicznych rezerw zdolności dystrybucyjnych koordynowanej sieci 110 kV.

Art. 90. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, po uzyskaniu zgody Prezesa URE, może posiadać jednostki rezerwy interwencyjnej o łącznej mocy osiągalnej nie większej niż 2,5% mocy zainstalowanej w systemie elektroenergetycznym, które zostały oddane do eksploatacji po dniu 1 stycznia 2012 r. Jednostki te mogą być wykorzystane wyłącznie na potrzeby wykonywania zadań, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 i pkt 10.

2. Prezes URE, na uzasadniony wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w drodze decyzji, wyraża zgodę lub odmawia wyrażenia zgody na posiadanie przez tego operatora jednostek, o których mowa w ust. 1.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:

- 1) analizy potwierdzające identyfikację zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej w określonych obszarach systemu elektroenergetycznego, któremu zapobiec lub przeciwdziałać mają jednostki rezerwy interwencyjnej;
- 2) określenie:

- a) lokalizacji, rodzaju i mocy jednostek rezerwy interwencyjnej oraz wymagań technicznych, jakie mają spełniać te jednostki,
 - b) warunków uczestnictwa jednostek rezerwy interwencyjnej w bilansowaniu systemu elektroenergetycznego,
 - c) przewidywanej wysokości nakładów inwestycyjnych niezbędnych do poniesienia w trakcie używania jednostek rezerwy interwencyjnej oraz przewidywaną wysokość kosztów związanych z eksploatacją tych jednostek w okresie ich używania;
- 3) propozycję sposobu uwzględnienia nakładów i kosztów, o których mowa w pkt 2 lit. c, w kalkulacji stawek opłat przesyłowych w taryfie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz przewidywany wpływ na wysokość tych stawek.

4. Prezes URE, wydając decyzję, o której mowa w ust. 2, bierze w szczególności pod uwagę bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej oraz wpływ tej decyzji na wysokość opłat ponoszonych przez odbiorców energii elektrycznej.

Art. 91. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, wykonując zadania, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 8, w zakresie połączeń sieci przesyłowej z sieciami przesyłowymi państw niebędących członkami Unii Europejskiej, określa sposób alokacji zdolności przesyłowych tych połączeń, zwany dalej „sposobem alokacji”, w tym ustalania opłat za korzystanie z tych połączeń oraz okres ich obowiązywania, zapewniając aby sposób alokacji miał niedyskryminacyjny i przejrzysty charakter.

2. W ramach sposobu alokacji dopuszcza się ustalanie minimalnej opłaty, zwanej dalej „opłatą wywoławczą”.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego informuje użytkowników systemu, w formie pisemnej lub przy użyciu innego środka komunikowania, o projekcie sposobu alokacji lub jego zmianach oraz możliwości zgłaszania uwag, wskazując miejsce udostępnienia projektu i termin do zgłaszania uwag, nie krótszy niż 14 dni, od dnia jego udostępnienia.

4. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi

URE, do zatwierdzenia, sposób alokacji wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

Art. 92. 1. Prezes URE, w drodze decyzji, zatwierdza lub odmawia zatwierdzenia sposobu alokacji.

2. W decyzji zatwierdzającej sposób alokacji, Prezes URE może określić maksymalny okres, w którym mogą być ustalane opłaty wywoławcze.

3. Prezes URE odmawia zatwierdzenia sposobu alokacji, jeżeli sposób ten został opracowany niezgodnie z zasadami, o których mowa w art. 91 ust. 1.

4. Do czasu zatwierdzenia przez Prezesa URE, po raz pierwszy, sposobu alokacji dla danego połączenia, o którym mowa w art. 91 ust. 1, lub do czasu wprowadzenia do stosowania nowego sposobu alokacji w przypadku upływu okresu, na jaki został zatwierdzony obowiązujący sposób alokacji, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego stosuje, w celu udostępniania zdolności przesyłowych tych połączeń, mechanizm alokacji z 30 dniowym wyprzedzeniem oraz może ustalać opłatę wywoławczą.

5. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE, na koszt operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, zatwierdzony sposób alokacji.

6. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego zamieszcza na swojej stronie internetowej zatwierdzony przez Prezesa URE sposób alokacji.

Art. 93. Przepisów art. 91 i art. 92 nie stosuje się do połączeń sieci przesyłowej z sieciami państw nie będących członkami Unii Europejskiej, do których zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1228/2003

z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej (Dz. U. UE. L. 03.176.1, z późn. zm.).

Art. 94. Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci przesyłowej, lub korzystający z usług świadczonych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, są obowiązani stosować się do sposobu alokacji zatwierdzonego przez Prezesa URE i zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej URE lub do sposobu alokacji stosowanego zgodnie z art. 92 ust. 4.

Art. 95. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz uwzględniając wymagania ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci dystrybucyjnej w sposób efektywny, z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania oraz we współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w obszarze koordynowanej sieci 110 kV;
- 2) eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 3) zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń międzysystemowych w obszarze swego działania;
- 4) współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych lub przedsiębiorstwami energetycznymi, w celu zapewnienia spójności działania systemu przesyłowego i systemów dystrybucyjnych oraz skoordynowania ich rozwoju, a także niezawodnego oraz efektywnego funkcjonowania tych systemów;
- 5) dysponowanie mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, z wyłączeniem jednostek wytwórczych o mocy osiągalnej równej 50 MW lub wyższej, przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV;
- 6) bilansowanie systemu, z wyjątkiem równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostarczaniem tej energii oraz zarządzanie ograniczeniami

systemowymi;

- 7) zarządzanie przepływami energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie zarządzania przepływami energii elektrycznej w koordynowanej sieci 110 kV;
- 8) zakup energii elektrycznej, w celu pokrywania strat powstałych w sieci dystrybucyjnej podczas dystrybucji energii elektrycznej tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tej energii;
- 9) dostarczanie użytkownikom sieci i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system jest połączony, informacji o warunkach świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej oraz zarządzania siecią, niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci dystrybucyjnej i korzystania z tej sieci;
- 10) umożliwienie realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez odbiorców przyłączonych do sieci poprzez:
 - a) budowę i eksploatację infrastruktury technicznej i informatycznej służącej pozyskiwaniu i transmisji danych pomiarowych oraz zarządzanie nimi, zapewniającej efektywną współpracę z innymi operatorami i przedsiębiorstwami energetycznymi,
 - b) pozyskiwanie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie, w formie uzgodnionej pomiędzy uczestnikami rynku energii, danych pomiarowych dla energii elektrycznej pobranej przez odbiorców i ich sprzedawców, podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe oraz operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego,
 - c) opracowywanie, aktualizację i udostępnianie odbiorcom oraz ich sprzedawcom ich standardowych profili zużycia, a także uwzględnianie zasad ich stosowania w instrukcji, o której mowa w art. 100 ust.1,
 - d) udostępnianie danych dotyczących planowanego i rzeczywistego zużycia energii elektrycznej, wyznaczonych na podstawie standardowych profili zużycia dla uzgodnionych okresów rozliczeniowych,
 - e) wdrażanie warunków i trybu zmiany sprzedawcy energii elektrycznej,
 - f) zamieszczanie na swojej stronie internetowej oraz udostępnianie do publicznego wglądu w swojej siedzibie:

- aktualnej listy sprzedawców energii elektrycznej, z którymi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej,
 - wzorców umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorców umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej;
- 11) współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego przy opracowywaniu planów, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 15;
 - 12) planowanie rozwoju sieci dystrybucyjnej z uwzględnieniem przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, zarządzaniem popytem na energię elektryczną lub rozwojem mocy wytwórczych przyłączanych do sieci dystrybucyjnej;
 - 13) stosowanie się do warunków współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie funkcjonowania koordynowanej sieci 110 kV;
 - 14) opracowywanie normalnego układu pracy sieci dystrybucyjnej w porozumieniu z sąsiednimi operatorami systemów dystrybucyjnych oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego przy opracowywaniu normalnego układu pracy sieci dla koordynowanej sieci 110 kV;
 - 15) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci dystrybucyjnej oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w utrzymaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy koordynowanej sieci 110 kV.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może posiadać magazyn energii elektrycznej w celu wykorzystania go na potrzeby wykonywania działalności gospodarczej.

3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośrednich połączeń z siecią przesyłową, realizuje określone w ustawie obowiązki w zakresie współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego za pośrednictwem operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z którego siecią jest połączony i posiada jednocześnie bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową.

4. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, po zawarciu

z odbiorcą umowy o świadczeniu usług dystrybucji, jest obowiązany przekazywać niezwłocznie operatorowi informacji pomiarowych dane dotyczące punktu pomiarowego oraz informacje o zmianie tych danych

Art. 96. 1. Prezes URE, na wniosek operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zaopatrującego w energię elektryczną ograniczony i wyodrębniony geograficznie obszar, lub zaopatrujący odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w liczbie nie większej niż 200, którzy pozostają z przedsiębiorstwem energetycznym lub właścicielem sieci w stosunku zatrudnienia może stwierdzić, w drodze decyzji, że system dystrybucyjny elektroenergetyczny jest zamknięty, jeżeli:

- 1) system ten dostarcza energię elektryczną głównie do właściciela sieci, operatora tego systemu lub do użytkowników systemu z nim powiązanych lub
- 2) procesy energetyczne użytkowników systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego są zintegrowane ze względów technicznych lub bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zamkniętego jest zwolniony z obowiązku:

- 1) przedkładania taryfy do zatwierdzenia, o ile nowa taryfa nie zawiera cen lub stawek opłat wyższych od najwyższych ustalonych w taryfie zatwierdzonej przez Prezesa URE w poprzednim roku kalendarzowym;
- 2) opracowywania i przedkładania do uzgodnienia planu rozwoju, o którym mowa w art. 165 ust.1;
- 3) przyłączania nowych odbiorców do sieci dystrybucyjnej w systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym zamkniętym, jeżeli odbiorcy ci funkcjonują poza ograniczonym i wyodrębnionym geograficznie obszarem działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 4) opracowywania instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o której mowa w art. 100 ust. 1;
- 5) opracowywania, aktualizacji i udostępniania odbiorcom oraz ich sprzedawcom energii elektrycznej standardowych profili zużycia.

3. Prezes URE, na wniosek użytkownika systemu dystrybucyjnego zamkniętego,

przeprowadza kontrolę prawidłowości stosowania taryfy, o której mowa w ust. 2 pkt 1. Jeżeli taryfa ta zawiera ceny lub stawki opłat wyższe niż ceny i stawki opłat najwyższe w taryfie zatwierdzonej przez Prezesa URE w poprzednim roku kalendarzowym, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zamkniętego stosuje taryfę dotychczasową.

Art. 97. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego są obowiązani:

- 1) zapewnić wszystkim podmiotom pierwszeństwo w świadczeniu usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz w wysokosprawnej kogeneracji,
 - 2) do odbioru energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz w wysokosprawnej kogeneracji w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyłączonych bezpośrednio do sieci danego operatora
- z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, stosuje się także do odbioru energii elektrycznej pochodzącej z magazynu energii elektrycznej, jeżeli w magazynie tym została przetworzona energia elektryczna wytworzona z odnawialnych źródeł energii.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego za korzystanie z krajowego systemu elektroenergetycznego pobiera opłaty na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 200.

4. W celu obliczenia opłaty, o której mowa w ust. 3, odbiorcy przyłączeni do systemu elektroenergetycznego przekazują operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na ich żądanie, informacje o ilości zużywanej energii elektrycznej.

Art. 98. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest obowiązany do odbioru energii elektrycznej z punktu ładowania pojazdów elektrycznych.

2. Przez punkt ładowania pojazdów elektrycznych rozumie się instalację o napięciu do 1 kV przeznaczoną do ładowania baterii pojazdów elektrycznych lub pobierania energii elektrycznej z tych baterii.

Art. 99. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, odpowiednio do zakresu działania, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do dnia 31 marca każdego roku, informacje za poprzedni rok kalendarzowy o realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w szczególności dotyczące:

- 1) zdolności przesyłowych sieci oraz mocy źródeł przyłączonych do tej sieci;
- 2) stanu infrastruktury technicznej sektora elektroenergetycznego;
- 3) podejmowanych działań mających na celu pokrywanie szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną w tym, w przypadku wystąpienia przerw w jej dostarczaniu do sieci;
- 4) sporządzanych planów w zakresie określonym w pkt 1- 3.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, odpowiednio do zakresu działania, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, co 2 lata, w terminie do dnia 31 marca danego roku, informacje w zakresie objętym sprawozdaniem, o którym mowa w art. 128 ust. 1. Sporządzając informacje dotyczące oceny połączeń międzysystemowych z krajami sąsiednimi, należy uwzględnić opinie operatorów systemów przesyłowych elektroenergetycznych tych krajów.

3. Użytkownicy systemu elektroenergetycznego, w szczególności operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, przedsiębiorstwa energetyczne i odbiorcy końcowi są obowiązani przekazywać operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego, na jego wniosek, dane niezbędne do sporządzenia informacji, o których mowa w ust. 2, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

4. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego współdziała z Komisją Europejską w sprawach dotyczących rozwoju transeuropejskich sieci przesyłowych.

5. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do przedstawiania Prezesowi URE informacji o ilościach energii

elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii przyłączonych do jego sieci i wprowadzonej do systemu elektroenergetycznego, z podziałem na poszczególne rodzaje źródeł, w terminie do dnia:

- 1) 31 lipca – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
 - 2) 31 stycznia – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia roku poprzedniego
- z wyłączeniem przypadków wspólnego wytwarzania w jednej jednostce wytwórczej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, i z innych źródeł.

Art. 100. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego są obowiązani do opracowania odpowiednio instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej lub instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, zwanej dalej "instrukcją".

2. Operatorzy, o których mowa w ust.1, informują użytkowników systemu, pisemnie lub za pomocą innego środka komunikowania przyjętego przez danego operatorów o dostępie do projektu instrukcji lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania uwag, określając miejsce i termin ich zgłaszania, nie krótszy niż 30 dni od dnia udostępnienia projektu instrukcji lub jej zmian.

Art. 101. 1. Instrukcja określa szczegółowe warunki korzystania z sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tej sieci, w szczególności dotyczące:

- 1) przyłączania urządzeń wytwórczych, sieci dystrybucyjnej, magazynów energii elektrycznej, urządzeń odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych oraz linii bezpośrednich;
- 2) wymagań technicznych dla urządzeń, instalacji, w tym magazynów energii elektrycznej lub sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą;
- 3) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego elektroenergetycznego i systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym uzgadniania planów, o których mowa w art. 89 ust.1 pkt 15;
- 4) zakresu planów, o których mowa w art. 89 ust.1 pkt 15;
- 5) podejmowanych działań mających na celu przywrócenie normalnego układu pracy

sieci po wystąpieniu awarii o znacznych rozmiarach w systemie elektroenergetycznym lub po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;

- 6) współpracy pomiędzy operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym w zakresie koordynowanej sieci 110 kV i niezbędnego układu połączeń sieci oraz zakresu, sposobu i harmonogramu przekazywania informacji;
- 7) przekazywania informacji pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami, z wyłączeniem informacji pomiarowych;
- 8) parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu;
- 9) wymagań w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej i warunków, jakie muszą zostać spełnione dla jego utrzymania;
- 10) wskaźników charakteryzujących jakość i niezawodność dostarczania energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;
- 11) niezbędnych wielkości rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych.

2. Instrukcja określa także algorytm wykonywania obliczeń, o których mowa w art. 35 ust. 1.

Art. 102. 1. Instrukcja opracowana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego powinna zawierać także wyodrębnioną część dotyczącą bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi, określającą:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione w zakresie bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 2) procedury:
 - a) zgłaszania i przyjmowania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego do realizacji umów sprzedaży oraz programów dostarczania i odbioru energii elektrycznej,
 - b) bilansowania systemu, w tym sposób rozliczania kosztów jego bilansowania,

- c) zarządzania ograniczeniami systemowymi, w tym sposób rozliczania kosztów tych ograniczeń,
 - d) awaryjne;
- 3) sposób postępowania w stanach zagrożenia bezpieczeństwa zaopatrzenia w energię elektryczną;
 - 4) procedury i zakres wymiany informacji niezbędnej do bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi;
 - 5) kryteria dysponowania mocą jednostek wytwórczych, uwzględniające, w przypadku elektrowni jądrowych, wymagania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określone przepisami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, oraz kryteria zarządzania połączeniami systemów elektroenergetycznych;
 - 6) kryteria dysponowania mocą jednostek wytwórczych oraz zarządzania połączeniami systemów elektroenergetycznych;
 - 7) sposób przekazywania użytkownikom systemu informacji o warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej oraz pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

2. Warunki w zakresie bilansowania systemu elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, powinny umożliwiać dokonywanie zmian grafiku handlowego w dniu jego realizacji oraz bilansowanie tego systemu także poprzez zmniejszenie pobierania energii elektrycznej przez odbiorców niespowodowane wprowadzonymi ograniczeniami, o których mowa w art. 116 ust. 1.

Art. 103. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna posiada bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 1, przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją

o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

3. Operator systemu dystrybucyjnego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji opracowanej przez operatora systemu dystrybucyjnego, z którego siecią jest połączony, przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

4. W przypadku gdy operatorzy, o których mowa w ust. 1 - 3, nie opracują nowej instrukcji lub zmian obowiązującej instrukcji, Prezes URE może wezwać tych operatorów do opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia, w wyznaczonym terminie, nowej instrukcji lub zmian obowiązującej instrukcji.

5. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE, na koszt operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zatwierdzoną instrukcję.

6. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zamieszczają na swoich stronach internetowych obowiązujące instrukcje lub ich zmiany oraz udostępniają do publicznego wglądu w swoich siedzibach.

Art. 104. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna posiada bezpośrednio połączenie z siecią przesyłową uwzględnia w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej wymagania określone w zatwierdzonej instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową uwzględni w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej wymagania określone w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej oraz w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, z którego siecią jest połączony.

3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego dołącza do instrukcji

ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej standardowy profil zużycia wykorzystywany w bilansowaniu handlowym miejsc dostarczania energii elektrycznej do odbiorców, których moc umowna nie jest większa niż 40 kW.

Art. 105. 1. Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, lub korzystający z usług świadczonych przez tych operatorów, są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w instrukcji zatwierdzonej przez Prezesa URE i zamieszczonej w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

2. Instrukcja stanowi regulamin w rozumieniu art. 384 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Rozdział 4

Zadania operatora informacji pomiarowych

Art. 106. 1. Operator informacji pomiarowych, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu elektroenergetycznego oraz uwzględniając wymagania w zakresie bezpieczeństwa użytkowników tego systemu, ochrony i poufności ich danych, jest odpowiedzialny za:

- 1) świadczenie usługi przekazywania informacji pomiarowych;
- 2) utworzenie, w systemie teleinformatycznym, centralnego zbioru informacji pomiarowych służącego odbieraniu, przechowywaniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji pomiarowych oraz informacji dotyczących zmiany sprzedawcy energii elektrycznej;
- 3) opracowanie instrukcji, o której mowa w art.111 ust.1;
- 4) prowadzenie ewidencji punktów pomiarowych;

- 5) opracowanie i aktualizację wymagań dotyczących standardów dostępu do centralnego zbioru informacji pomiarowych;
- 6) utworzenie klasyfikacji danych pomiarowych z określeniem częstości ich przyjmowania i wysyłania;
- 7) współpracę z operatorami systemów elektroenergetycznych lub z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemu opomiarowania oraz skoordynowania jego rozwoju;
- 8) archiwizowanie informacji pomiarowych, a w przypadku braku uzasadnienia dalszego ich archiwizowania – usuwanie informacji pomiarowych;
- 9) przekazywanie Prezesowi URE, do dnia 31 stycznia danego roku, informacji o realizacji obowiązku instalowania liczników inteligentnych, o którym mowa w art. 107 ust. 1.

2. Operator informacji pomiarowych jest obowiązany utrzymywać zdolność urządzeń służących do świadczenia usług przekazywania informacji pomiarowych, w sposób ciągły i niezawodny, przestrzegając wymagań w zakresie ochrony informacji pomiarowych, określonych w instrukcji postępowania z informacjami pomiarowymi, o której mowa w art. 111 ust. 1.

Art. 107. 1. Liczniki inteligentne w systemie opomiarowania skomunikowane z centralnym zbiorem informacji pomiarowych jest obowiązany zainstalować operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- 1) u odbiorcy, któremu świadczy usługę dystrybucji energii elektrycznej, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 2) w przedsiębiorstwie energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, którego źródła wytwarzania są przyłączone do sieci elektroenergetycznej tego operatora o napięciu znamionowym niższym niż 1 kV
- zgodnie z harmonogramem określonym w przepisach wydanych na podstawie

art. 114 ust.1.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest obowiązany, na wniosek odbiorcy, zainstalować liczniki inteligentne, na zasadzie równoprawnego traktowania, o ile spełnione zostały warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 114 ust. 1.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne inne, niż wymienione w ust 1 pkt 2, jest obowiązane zainstalować, do dnia 31 grudnia 2015 r., liczniki inteligentne w systemie opomiarowania skomunikowane z centralnym zbiorem informacji pomiarowych.

4. Koszty zainstalowania liczników inteligentnych ponosi, w przypadku, o którym mowa w:

1) ust. 2 - operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;

2) ust. 3 - przedsiębiorstwo energetyczne inne, niż wymienione w ust 1 pkt 2.

Art. 108. 1. Operator informacji pomiarowych świadczy usługę przekazywania informacji pomiarowych:

1) przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną,

2) operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego,

3) operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego

4) przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej

-- na podstawie umowy o świadczeniu usługi przekazywania tych informacji.

2. Umowa o świadczenie usług przekazywania informacji pomiarowych zawiera w szczególności postanowienia określające:

1) strony umowy;

2) przedmiot umowy;

3) sposób powiadamiania operatora informacji pomiarowych o zawartych umowach sprzedaży;

4) sposób przekazywania informacji pomiarowych;

5) zasady rozliczeń za przekazane informacje pomiarowe;

- 6) tryb rozstrzygania sporów;
- 7) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy;
- 8) okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

3. Wzór umowy o świadczenie usług przekazywania informacji pomiarowych opracowuje operator informacji pomiarowych. Wzór tej umowy stanowi załącznik do instrukcji, o której mowa w art.111 ust.1.

Art. 109. 1. Operator informacji pomiarowych uzyskuje dane pomiarowe od operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

2. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani przekazywać niezwłocznie operatorowi informacji pomiarowych dane pomiarowe w celu ich zamieszczenia w centralnym zbiorze informacji pomiarowych.

3. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, przekazują operatorowi informacji pomiarowych dane pomiarowe odpłatnie, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Dane pomiarowe dotyczące:

- 1) wielkości zużytej energii elektrycznej przez grupę odbiorców,
- 2) ilości wytworzonej energii elektrycznej

- operatorzy, o których mowa w ust.1, przekazują operatorowi informacji pomiarowych nieodpłatnie.

5. Operator informacji pomiarowej uiszcza opłatę za przekazane dane pomiarowe właściwemu operatorowi, o którym mowa w ust. 1, w wysokości obliczonej jako iloczyn stawki opłaty, ilości punktów pomiarowych w sieci danego operatora oraz ilości dni w danym miesiącu.

6. Prezes URE, do dnia 31 sierpnia każdego roku, kalkuluje stawkę opłaty, o której mowa w ust. 5, i zamieszcza ją w Biuletynie Informacji Publicznej URE . Szczegółowy sposób kalkulacji tej stawki określają przepisy wydane na podstawie art. 202.

7. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, uwzględniają w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej stawkę opłaty, o której mowa w ust. 5.

Art. 110. 1. Operator informacji pomiarowych udostępnia dane pomiarowe

w formie zagregowanych danych pomiarowych oraz jednostkowych danych pomiarowych.

2. Zagregowane dane pomiarowe operator informacji pomiarowych udostępnia:

1) nieodpłatnie:

a) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, ministrowi właściwemu do spraw środowiska, Prezesowi URE oraz Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

b) operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w celu prowadzenia bieżących rozliczeń z odbiorcami końcowymi, z zastrzeżeniem pkt 2 lit.b;

2) odpłatnie;

a) podmiotom nie wymienionym w pkt 1 lit. a,

b) operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w innych celach, niż określone w pkt 1 lit.b.

3. Przez zagregowane dane pomiarowe, o których mowa w ust. 1, rozumie się dane uniemożliwiające identyfikację odbiorców końcowych, sprzedawców energii elektrycznej oraz punktów pomiarowych.

4. Jednostkowe dane pomiarowe dotyczące danego odbiorcy końcowego są udostępniane za pośrednictwem centralnego zbioru informacji pomiarowych:

1) nieodpłatnie:

a) odbiorcy końcowemu, którego jednostkowe dane pomiarowe dotyczą,

b) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki na potrzeby prowadzonych badań statystycznych z zakresu rynku paliwowo-energetycznego;

2) odpłatnie - na podstawie stawek opłat określonych w taryfie operatora informacji pomiarowych, bez możliwości dalszego ich udostępniania:

a) sprzedawcy energii elektrycznej, w celu dokonania rozliczeń z odbiorcą końcowym

- za pobraną energię elektryczną,
- b) operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci są bezpośrednio przyłączone urządzenia, instalacje lub sieci odbiorcy końcowego, w zakresie danych archiwalnych,
 - c) sprzedawcy energii elektrycznej upoważnionemu przez odbiorcę końcowego, w celu przygotowania temu odbiorcy oferty sprzedaży energii elektrycznej.

Art. 111. 1. Operator informacji pomiarowych jest obowiązany opracować instrukcję postępowania z informacjami pomiarowymi, zwaną dalej „instrukcją informacji pomiarowych”.

2. Operator informacji pomiarowych informuje użytkowników systemu, pisemnie lub za pomocą innego środka komunikowania przyjętego przez operatora, o dostępie do projektu instrukcji informacji pomiarowych lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania uwag, określając miejsce i termin ich zgłaszania, nie krótszy niż 30 dnia od dnia jej udostępnienia.

3. Instrukcja informacji pomiarowych określa:

- 1) sposób funkcjonowania systemu opomiarowania oraz komunikacji pomiędzy urządzeniami współpracującymi w tym systemie;
 - 2) zakres informacji pomiarowych oraz sposób i częstotliwość ich przekazywania pomiędzy centralnym zbiorem informacji pomiarowych a pozostałymi urządzeniami systemu opomiarowania, z wykorzystaniem dostępnego oprogramowania;
- 3) zasady:
- a) przetwarzania informacji pomiarowych,
 - b) dostępu do informacji pomiarowych oraz zakres, sposób i częstotliwość ich udostępniania,
 - c) archiwizowania informacji pomiarowych;
- 4) wymagania w zakresie bezpieczeństwa informacji pomiarowych, w celu ochrony odbiorców i użytkowników systemu;

5) rodzaje usług świadczonych przez operatora informacji pomiarowych.

3. Operator informacji pomiarowych przedkłada Prezesowi URE, do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję informacji pomiarowych wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

4. Prezes URE zamieszcza, w Biuletynie Informacji Publicznej URE, na koszt operatora informacji pomiarowych, zatwierdzoną instrukcję informacji pomiarowych.

5. Operator informacji pomiarowych zamieszcza, na swojej stronie internetowej, zatwierdzoną instrukcję informacji pomiarowych oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

Art. 112. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, wytwórcy, sprzedawcy energii elektrycznej oraz odbiorcy końcowi są obowiązani stosować się do warunków i wymagań określonych w instrukcji informacji pomiarowych zatwierdzonej przez Prezesa URE i zamieszczonej w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

Art. 113. 1. Operator informacji pomiarowych sporządza program w którym określa:

- 1) przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia bezpieczeństwa i poufności informacji pomiarowych oraz niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu opomiarowania, w tym obowiązki pracowników wynikające z tego programu;
- 2) harmonogram przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu utrzymanie standardów niezawodności świadczonych usług, z uwzględnieniem wymaganego poziomu bezpieczeństwa informacji oraz postępu technologicznego;
- 3) sposób finansowania przedsięwzięć, o których mowa w pkt 2, oraz planowane przychody niezbędne do ich realizacji.

2. Program, o którym mowa w ust.1, jest sporządzany co najmniej raz na 2 lata, na okres co najmniej 3 lat.

3. Operator informacji pomiarowych przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia,

w drodze decyzji, program, o którym mowa w ust. 1.

Art. 114. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemu opomiarowania oraz harmonogram instalowania liczników inteligentnych, w tym:

- 1) wymagania jakie powinien spełniać system opomiarowania,
- 2) wymagania jakie powinna spełniać informacja pomiarowa oraz zakres i sposób jej wysyłania do centralnego zbioru informacji pomiarowych;
- 3) sposób korygowania danych pomiarowych w przypadku braku możliwości ich pomiaru lub przesłania do centralnego zbioru informacji pomiarowej,
- 4) zakres i sposób przekazywania informacji dotyczących punktu pomiarowego, w tym sposób określania numeru punktu pomiarowego, dane charakteryzujące licznik inteligentny oraz umiejscowienia w sieci danego punktu pomiarowego,
- 5) warunki instalacji licznika inteligentnego na wniosek odbiorcy;
- 6) wymagania dotyczące bezpieczeństwa i poufności informacji w systemie opomiarowania,
- 7) zakres i sposób przekazywania informacji o umowach w związku ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej,
- 8) sposób synchronizacji czasu w systemie opomiarowania

- uwzględniając bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie systemu opomiarowania oraz równoprawne traktowanie użytkowników systemu elektroenergetycznego.

2. Przez system opomiarowania, o którym mowa w ust. 1, rozumie się liczniki inteligentne wraz z obsługującym je systemem teleinformatycznym lub inne liczniki.

Art. 115. 1. Zadania operatora informacji pomiarowych wykonuje spółka, o której mowa w art. 63 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

2. W celu zachowania niezależności operatora informacji pomiarowych, ta sama osoba lub te same osoby nie mogą pełnić funkcji w organach przedsiębiorstwa operatora informacji pomiarowych oraz w organach przedsiębiorstw wykonujących

działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, dystrybucji lub obrotu energią elektryczną.

Dział V

Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia równowagi na rynku energii elektrycznej lub rynku ciepła

Rozdział 1

Zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła

Art. 116. 1. W przypadku zagrożenia:

- 1) długookresowym brakiem równowagi na rynku energii elektrycznej lub rynku ciepła, lub rynku paliw takich jak węgiel kamienny, lub węgiel brunatny, zwanych dalej „paliwami stałymi”, w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej,
 - 3) bezpieczeństwa osób,
 - 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych
- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone ograniczenia w dostarczaniu i pobieraniu energii elektrycznej lub ciepła oraz w sprzedaży paliw stałych.

2. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1, polegają na:

- 1) zmniejszeniu maksymalnej pobieranej mocy elektrycznej oraz ilości energii elektrycznej pobieranej w ciągu doby;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostarczania ciepła;
- 3) sprzedaży paliw stałych na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości tych paliw.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust. 1, wprowadza, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 1, podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, są:

- 1) Prezes URE - w odniesieniu do energii elektrycznej;
- 2) wojewodowie - w odniesieniu do ciepła oraz paliw stałych;
- 3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 173 - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki wprowadzonych ograniczeń, o którym mowa w ust. 1.

Art. 117. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 116 ust. 1, biorąc pod uwagę wpływ tych ograniczeń na gospodarkę i funkcjonowanie państwa, a także na sytuację odbiorców, w szczególności zadania przez nich wykonywane.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w dostarczaniu ciepła oraz w sprzedaży paliw stałych, umożliwiający odbiorcom tej energii, ciepła i paliw, dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;
- 2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 4) sposób opracowania i zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;
- 5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 6) zasady wydawania odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw stałych.

Art. 118. 1. Zagrożenie bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;

- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.¹⁶⁾);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub wstrzymania dostarczania paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokojów społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 101 ust.1 pkt 11, lub braku możliwości ich wykorzystania;
- 6) wysokiego poziomu wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru w poszczególnych węzłach sieci lub w grupie tych węzłów.

2. Wysoki poziom wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, stanowi zagrożenie bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, jeżeli:

- 1) nie jest możliwe, ze względu na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, zmniejszenie wytwarzania energii elektrycznej z innych źródeł lub
- 2) skutkiem wysokiego poziomu wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru jest wystąpienie zakłóceń w pracy sieci.

Art. 119. 1. W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego stosuje, we współpracy z użytkownikami systemu, wszelkie możliwe środki mające na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom, w tym w szczególności:

- 1) wydaje przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej centralnie dysponowanej lub innej jednostki przyłączonej do sieci przesyłowej;

- 2) korzysta z pracy jednostek rezerwy interwencyjnej;
- 3) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, która nie jest jednostką wytwórczą centralnie dysponowaną;
- 4) dokonuje zakupów mocy lub energii elektrycznej;
- 5) dokonuje zmniejszenia wielkości zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej;
- 6) wydaje odbiorcom końcowym, przyłączonym bezpośrednio do sieci przesyłowej, polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej lub odłączenia od sieci urządzeń i instalacji należących do tych odbiorców, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 1;
- 7) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, lub przerywania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze;

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 116 ust. 3, na okres nie dłuższy niż 72 godzin.

3. W sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej w następstwie zdarzenia, o którym mowa w art. 118 ust. 1 pkt 6, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego wydaje, przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru, polecenie okresowego zmniejszenia wytwarzania tej energii; przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 120. 1. W przypadku wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w art. 119 ust. 2, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia

bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 116 ust. 3.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w terminie 60 dni od dnia zniesienia ograniczeń, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw gospodarki i Prezesowi URE raport zawierający w szczególności ustalenia dotyczące przyczyn powstałego zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, zasadności zastosowanych środków w celu jego usunięcia, a także określający środki mające zapobiec w przyszłości wystąpieniu takiego zagrożenia.

3. Prezes URE, w terminie 30 dni od dnia otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 2, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki opinię do tego raportu, zawierającą w szczególności ocenę wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 116 ust. 1.

Art. 121. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską, państwa członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

- 1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w art. 116 ust.1, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;
- 2) środkach zastosowanych w celu usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, o których mowa w art. 119 ust.1.

Art. 122. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego wydaje polecenia, o których mowa w art. 119 ust.1 pkt 1, 3, 6 i 7, stosownie do planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 1, instrukcji, o której mowa w art. 100 ust. 1, planów działania, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 15, procedur awaryjnych oraz postanowień umów o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartych z użytkownikami systemu.

2. Podczas wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii

elektrycznej użytkownicy systemu są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób lub nie spowoduje uszkodzenia jednostek wytwórczych, lub naruszenia przepisów prawa.

3. Polecenia, o których mowa w ust.1, są nadrzędne wobec poleceń operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

Art. 123. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego pokrywa udokumentowane koszty poniesione przez przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w związku z zastosowanymi środkami, o których mowa w art. 119 ust. 1 i 3.

2. W przypadku zastosowania środków, o których mowa w art. 119 ust. 3, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego pokrywa przedsiębiorstwu energetycznemu wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru utracone przychody za energię elektryczną, którą przedsiębiorstwo to mogłoby wytworzyć, osiągając moc jak w czasie zastosowania środków, o których mowa w art. 119 ust. 3, jednak nie wyższą niż 60% mniejszej z dwóch wielkości: mocy zainstalowanej poszczególnych źródeł wytwórczych albo mocy przyłączeniowej tych źródeł określonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 63.

3. Koszty poniesione przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w związku z zastosowanymi środkami, o których mowa w art. 119 ust. 1 i 3, stanowią koszty uzasadnione działalności, o których mowa w art. 184 ust. 3 pkt 1, z zastrzeżeniem art. 126 ust. 4.

Rozdział 2

Odpowiedzialność odszkodowawcza

Art. 124. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego ponosi odpowiedzialność na zasadach określonych w ust. 2 - 4, za szkody powstałe u użytkowników systemu przyłączonych do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

w wyniku zastosowania ograniczeń, o których mowa w art. 119 ust. 2, albo dopuszczenia się niedbalstwa przy dokonywaniu oceny zasadności wprowadzenia tych ograniczeń, jeżeli zagrożenie bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej powstało w następstwie okoliczności, za które operator ten ponosi odpowiedzialność.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego odpowiada za szkody powstałe w wyniku wprowadzonych ograniczeń wyłącznie w granicach szkody rzeczywistej poniesionej przez użytkowników systemu w związku z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą przez nich rzeczy ruchomej, lub uszkodzeniem albo zniszczeniem nieruchomości, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 116 ust. 6.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego ponosi odpowiedzialność z tytułu ograniczeń w stosunku do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym do wysokości 5.000 zł (pięć tysięcy zł.).

4. Całkowita wysokość odszkodowania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego z tytułu ograniczeń, o których mowa w art. 119 ust. 2, gdy ograniczenia te dotyczyły:

- 1) do 25.000 użytkowników systemu - nie może być wyższa niż 25.000.000 zł (dwadzieścia pięć milionów zł);
- 2) od 25.001 do 100.000 użytkowników systemu - nie może być wyższa niż 75.000.000 zł (siedemdziesiąt pięć milionów zł);
- 3) od 100.001 do 200.000 użytkowników systemu - nie może być wyższa niż 150.000.000 zł (sto pięćdziesiąt milionów zł);
- 4) od 200.001 do 1.000.000 użytkowników systemu - nie może być wyższa niż 200.000.000 zł (dwieście milionów zł);
- 5) ponad 1.000.000 użytkowników systemu - nie może być wyższa niż 250.000.000 zł (dwieście pięćdziesiąt milionów zł).

Art. 125. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w odniesieniu do systemu dystrybucyjnego, w zakresie objętym ograniczeniami, o których mowa w art. 119 ust. 2, sporządza i przekazuje niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego informacje o liczbie użytkowników systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego objętych ograniczeniami, wraz

z wykazem udokumentowanych szkód poniesionych przez tych użytkowników powstałych w wyniku zastosowania ograniczeń,

2. W przypadku gdy łączna wartość szkód przekracza odpowiednią kwotę całkowitej wysokości odszkodowania, o której mowa w art. 124 ust. 4, kwotę odszkodowania należnego użytkownikowi systemu obniża się proporcjonalnie w takim samym stosunku, w jakim całkowita kwota odszkodowania, która znajduje zastosowanie zgodnie z art. 124 ust. 4, pozostaje do łącznej wartości szkód powstałych u tych użytkowników.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego nie ponosi odpowiedzialności z tytułu szkód, o których mowa w art. 124 ust. 1, powstałych u użytkownika systemu, jeżeli wartość szkody jest niższa niż 100 zł.

4. W zakresie wynikającym z wprowadzonych ograniczeń, bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców lub parametrów jakościowych energii elektrycznej określone w przepisach wydanych na podstawie art. 63 - nie przysługują.

Art. 126. 1. Użytkownik systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgłasza żądanie naprawienia szkody, o której mowa w art. 124 ust. 1, operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego dany użytkownik jest przyłączony.

2. Odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym może zgłosić żądanie naprawienia szkody operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony, za pośrednictwem sprzedawcy energii elektrycznej, z którym zawarł umowę kompleksową.

3. Żądanie naprawienia szkody należy zgłosić właściwemu operatorowi systemu elektroenergetycznego lub właściwemu sprzedawcy energii elektrycznej przed upływem 180 dni od dnia zniesienia ograniczeń. Po upływie tego terminu roszczenie o naprawienie szkody wygasa.

4. Wyplacone przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego kwoty odszkodowania za szkody poniesione przez użytkowników tego systemu w wyniku zastosowanych środków, o których mowa w art. 119 ust. 1, pomniejszone

o kwoty, które operator ten uzyskał od użytkowników, którzy przyczynili się do powstania stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, nie stanowią dla tego operatora kosztu uzasadnionego, o którym mowa w art. 184 ust. 3 pkt 1.

Art. 127. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w art. 116 ust. 1, art. 119 ust. 2, oraz w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 15-35), powinny:

- 1) powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej;
- 2) być stosowane:
 - a) w zakresie niezbędnym do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,
 - b) na podstawie kryteriów przyjętych dla bieżącego bilansowania systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 3) być podejmowane w uzgodnieniu z właściwymi operatorami systemów przesyłowych elektroenergetycznych, stosownie do postanowień umów, w szczególności dotyczących wymiany informacji.

Rozdział 3

Działania organów w zakresie bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej

Art. 128. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki opracowuje, co 2 lata, sprawozdanie z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje dotyczące bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej obejmujące w szczególności:

- 1) prognozę równoważenia dostarczania energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w kolejnych 5 latach oraz możliwości równoważenia jej dostarczenia w okresie od 5 lat do co najmniej 15 lat, licząc od dnia sporządzenia sprawozdania;

- 2) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej;
- 3) źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w energię elektryczną oraz możliwości dysponowania tymi źródłami;
- 4) stan infrastruktury technicznej sektora elektroenergetycznego;
- 5) działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz postępowanie w przypadku niedoborów jej dostarczania;
- 6) planowane lub będące w budowie nowe moce wytwórcze energii elektrycznej;
- 7) zamierzenia inwestycyjne w okresie najbliższych co najmniej 5 lat, w odniesieniu do zapewnienia zdolności przesyłowych połączeń międzysystemowych oraz linii elektroenergetycznych wewnętrznych, wpływające w sposób istotny na pokrycie bieżącego i przewidywanego zapotrzebowania kraju na energię elektryczną oraz na zdolności przesyłowe połączeń międzysystemowych.

3. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust.1, w części dotyczącej zamierzeń inwestycyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 7, należy uwzględnić:

- 1) zasady zarządzania ograniczeniami przesyłowymi określone w rozporządzeniu (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003;
- 2) istniejące i planowane elementy sieci przesyłowej;
- 3) przewidywane modele (strukturę) wytwarzania, dostarczania, wymiany transgranicznej i zużycia energii elektrycznej, umożliwiające stosowanie mechanizmów zarządzania popytem na energię elektryczną;
- 4) regionalne, krajowe i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych, określonych w załączniku I do decyzji nr 1364/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. ustanawiającej wytyczne dla transeuropejskich sieci energetycznych oraz uchylającej decyzję 96/391/WE i decyzję nr 1229/2003/WE (Dz. Urz. UE L 262 z 22.09.2006, str. 1).

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust.1, zawiera także wnioski wynikające z monitorowania bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej.

5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust.1, minister właściwy do spraw gospodarki;

- 1) zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki, do dnia 31 lipca danego roku;
- 2) przekazuje Komisji Europejskiej do dnia 31 sierpnia danego roku.

Art. 129. 1. W przypadku możliwości wystąpienia długookresowego zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 128 ust. 1, że istniejące i będące w trakcie budowy moce wytwórcze energii elektrycznej oraz przedsięwzięcia racjonalizujące jej zużycie nie zapewniają długookresowego bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, Prezes URE ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię.

2. W ogłoszeniu o przetargu określa się przedmiot przetargu, jego zakres, warunki uczestnictwa, rodzaje instrumentów ekonomiczno-finansowych umożliwiających budowę nowych mocy wytwórczych lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną na warunkach preferencyjnych, oraz miejsce i termin udostępnienia dokumentacji przetargowej.

3. Ogłoszenie o przetargu Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

4. Prezes URE określa w dokumentacji przetargowej warunki, jakie powinno spełniać przedsiębiorstwo energetyczne uczestniczące w przetargu, oraz wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, a także kryteria oceny ofert; w dokumentacji przetargowej mogą być określone warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie budowy mocy wytwórczych energii elektrycznej oraz przedsięwzięć racjonalizujących jej zużycie.

5. Określając w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert oraz dokonując wyboru oferty na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię, Prezes URE kieruje się:

- 1) doświadczeniem oferenta i efektywnością ekonomiczną wykonywanej przez niego działalności gospodarczej;
- 2) warunkami technicznymi oraz wysokością środków finansowych, jakie posiada

oferent, niezbędnymi do realizacji wymaganych zadań.

6. Dokumentacja przetargowa jest udostępniana za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji; opłata jest pobierana przez Urząd Regulacji Energetyki.

7. W przetargu mogą uczestniczyć także podmioty niebędące przedsiębiorstwami energetycznymi.

8. Przed zamieszczeniem ogłoszenia o przetargu w Biuletynie Informacji Publicznej URE, Prezes URE uzgadnia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i z innymi właściwymi organami administracji państwowej rodzaje instrumentów, o których mowa w ust. 2.

9. Określając w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert oraz dokonując wyboru oferty na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię, Prezes URE kieruje się:

- 1) polityką energetyczną państwa;
- 2) bezpieczeństwem systemu elektroenergetycznego;
- 3) wymaganiami dotyczącymi ochrony zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwa publicznego;
- 4) efektywnością energetyczną i ekonomiczną przedsięwzięcia;
- 5) lokalizacją budowy nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej;
- 6) rodzajem paliw przeznaczonych do wykorzystania w nowych mocach wytwórczych energii elektrycznej.

10. Prezes URE przekazuje Komisji Europejskiej warunki przetargu w terminie umożliwiającym ich opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, co najmniej na 6 miesięcy przed dniem zamknięcia składania ofert o przystąpieniu do przetargu.

Art. 130. 1. Prezes URE zawiera z uczestnikiem przetargu, którego oferta została wybrana umowę, w której określa się w szczególności obowiązki uczestnika przetargu, rodzaje instrumentów, o których mowa w art. 129 ust. 2, oraz zasady rozliczania wsparcia finansowego wynikającego z tych instrumentów.

2. Prezes URE, w drodze decyzji:

- 1) unieważnia przetarg, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa;
- 2) uznaje przetarg za nierozstrzygnięty, jeżeli:
 - a) żaden z uczestników przetargu nie spełnił warunków uczestnictwa w przetargu,
 - b) w terminie wskazanym w dokumentacji przetargowej, do przetargu nie przystąpiło żadne przedsiębiorstwo energetyczne.

Art. 131. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące zawartości dokumentacji przetargowej na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz warunki i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, w tym powoływania i pracy komisji przetargowej, kierując się potrzebą zapewnienia przejrzystych warunków i kryteriów przetargu oraz równoprawnego traktowania jego uczestników.

Dział VI

Mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej
w wysokosprawnej kogeneracji

Rozdział 1

Zasady i tryb wydawania świadectw pochodzenia z kogeneracji

Art. 132.1. Potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwane dalej "świadectwem pochodzenia z kogeneracji".

2. Świadectwo pochodzenia z kogeneracji wydaje się oddzielnie dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostce kogeneracji:

- 1) opalanej gazem ziemnym wysokometanowym lub zaazotowanym, lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła poniżej 1 MW;
- 2) opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub

gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199, z późn. zm.¹⁷⁾);

- 3) w której rozpoczęto wytwarzanie energii elektrycznej nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2013r.
- 4) innej niż wymienione w pkt 1 - 3.

3. W jednostce kogeneracji, o której mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 4, w której jest spalany gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany lub metan uwalniany i ujmowany przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gaz uzyskiwany z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w ust.1 pkt 2 wspólnie z innymi paliwami, do energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, w jednostce kogeneracji, o której mowa w :

- 1) ust. 2 pkt 1, zalicza się część energii elektrycznej odpowiadającą udziałowi energii chemicznej gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego ,
- 2) ust. 2 pkt 2, zalicza się część energii elektrycznej odpowiadającą udziałowi energii chemicznej metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazu uzyskiwanego z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w ust.1 pkt 2

- w energii chemicznej paliw zużywanych do wytwarzania energii, obliczaną na podstawie rzeczywistych wartości opałowych tych paliw.

4. Dla jednostki energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, o której mowa w ust. 2, wydaje się tylko jedno świadectwo pochodzenia z kogeneracji.

Art. 133. 1. Świadectwo pochodzenia z kogeneracji określa w szczególności:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji;
- 2) lokalizację, typ i moc zainstalowaną elektryczną jednostki kogeneracji, w której została wytworzona energia elektryczna;

- 3) ilość, rodzaj i średnią wartość opałową paliw, z których została wytworzona energia elektryczna i ciepło w jednostce kogeneracji;
- 4) ilość ciepła użytkowego w kogeneracji i sposoby jego wykorzystania;
- 5) dane dotyczące ilości energii elektrycznej objętej świadectwem pochodzenia z kogeneracji, wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w określonej jednostce kogeneracji;
- 6) okres, w którym została wytworzona energia elektryczna w wysokosprawnej kogeneracji;
- 7) ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej wyrażoną w procentach, kwalifikującą do uznania energii elektrycznej za wytworzoną w wysokosprawnej kogeneracji;
- 8) kwalifikację jednostki kogeneracji do jednostek, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 1 - 3 albo pkt 4.

Art. 134. 1. Świadectwo pochodzenia z kogeneracji wydaje Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, złożony za pośrednictwem operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, na którego obszarze działania znajduje się jednostka kogeneracji określona we wniosku, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

2. Do wydawania świadectw pochodzenia z kogeneracji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń.

Art. 135. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 133 ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji;
- 2) określenie lokalizacji, typu i mocy zainstalowanej elektrycznej jednostki kogeneracji, w której energia elektryczna została wytworzona;
- 3) określenie rodzaju i średniej wartości opałowej paliw, z których została wytworzona

energia elektryczna i ciepło w jednostce kogeneracji, oraz ilości tych paliw ustalone na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą przyrządów pomiarowych;

- 4) określenie, na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą przyrządów pomiarowych, ilości ciepła użytkowego w kogeneracji, z podziałem na sposoby jego wykorzystania;
- 5) określenie, na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą przyrządów pomiarowych, danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w danej jednostce kogeneracji;
- 6) określenie okresu, w którym została wytworzona energia elektryczna w wysokosprawnej kogeneracji;
- 7) określenie ilości energii pierwotnej wyrażonej w procentach, która została zaoszczędzona, kwalifikującej do uznania energii elektrycznej za wytworzoną w wysokosprawnej kogeneracji obliczonej na podstawie referencyjnych wartości dla wytwarzania rozdzielonego;
- 8) informacje o spełnieniu warunków uprawniających do wydania świadectwa pochodzenia z kogeneracji, dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji, o której mowa w art. 132 ust. 2 pkt 1 – 3 albo pkt 4.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 134 ust. 1, sporządza się na podstawie danych dotyczących wytworzenia energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku kalendarzowego oraz planowanej w tym roku średniorocznej sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji.

3. Wniosek, o którym mowa w art. 134 ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji przedkłada operatorowi systemu elektroenergetycznego do 14 dnia następnego miesiąca po zakończeniu okresu wytworzenia energii elektrycznej objętej tym wnioskiem.

4. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w art. 134 ust.1, jest składany za okres:

- 1) roku kalendarzowego - należy dołączyć do niego sprawozdanie, o którym mowa

w art. 156 ust. 1, sporządzone na podstawie uzyskanej w tym okresie rzeczywistej średniorocznej sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji;

2) krótszy, niż określony w pkt 1 - dane ilościowe zawarte w tym wniosku podaje się łącznie za okres objęty tym wnioskiem, z podziałem na poszczególne miesiące.

5. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi URE wniosek, o którym mowa w art. 134 ust.1, w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania, wraz z potwierdzeniem danych dotyczących ilości energii elektrycznej określonych na podstawie wskazań przyrządów pomiarowych.

6. Przez przyrządy pomiarowe, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, rozumie się przyrządy, o których mowa w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.¹⁸⁾).

Art. 136. 1. Prezes URE odmawia wydania świadectwa pochodzenia z kogeneracji, jeżeli wniosek, o którym mowa w art. 134 ust.1, został przedłożony operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego po upływie terminu, o którym mowa w art. 135 ust. 3.

2. Odmowa wydania świadectwa pochodzenia z kogeneracji następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

Rozdział 2

Zasady uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz obliczania opłaty zastępczej

Art. 137. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy, odbiorca przemysłowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w ust. 2, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 142, są obowiązane:

1) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo pochodzenia z kogeneracji, wydane dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach

kogeneracji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

2) uiścić opłatę zastępczą, w terminie określonym w ust. 5, obliczoną w sposób określony w art. 140 ust. 1.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, wykonują:

- 1) odbiorca przemysłowy, który w roku kalendarzowym poprzedzającym rok realizacji obowiązku zużył nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej której koszt wyniósł nie mniej niż 3% wartości jego produkcji, a także złożył oświadczenie, o którym mowa w ust.3;
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu tą energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym niebędących odbiorcami przemysłowymi, o których mowa w pkt 1;
- 3) odbiorca końcowy, inny niż odbiorca przemysłowy, o którym mowa w pkt 1, będący członkiem giełdy towarowej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub członkiem rynku organizowanego przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, w odniesieniu do transakcji zawieranych we własnym imieniu na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez ten podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany;
- 4) towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 2 pkt 8 i 9 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych, innych niż odbiorcy przemysłowi, o których mowa w pkt 1, na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany;
- 5) odbiorca końcowy, inny niż odbiorca przemysłowy, o którym mowa w pkt 1, będący członkiem giełdowej izby rozrachunkowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji zawieranych przez niego poza giełdą towarową lub rynkiem, o których mowa w pkt 2, będących przedmiotem rozliczeń prowadzonych w ramach tej izby przez spółkę prowadzącą giełdową izbę rozrachunkową, przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał

wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

3. Odbiorca przemysłowy jest obowiązany złożyć do Prezesa URE oświadczenie potwierdzające zużycie nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej której koszt wyniósł nie mniej niż 3% wartości jego produkcji w roku kalendarzowym poprzedzającym rok realizacji obowiązku, o którym mowa w ust.1, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku.

4. Prezes URE sporządza wykaz odbiorców przemysłowych którzy złożyli oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, i zamieszcza go w Biuletynie Informacji Publicznej URE do dnia 31 grudnia danego roku.

Art. 138. 1. Obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub uiszczenia opłaty zastępczej, odbiorcy przemysłowi, o których mowa w art. 137 ust. 2 pkt 1, którzy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok realizacji obowiązku zużyli nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej, której koszt wyniósł co najmniej:

- 1) 12 % wartości ich produkcji - wykonują w zakresie 20 % ilości energii elektrycznej,
- 2) 7 % i mniej niż 12 % wartości ich produkcji - wykonują w zakresie 60 % ilości energii elektrycznej,
- 3) 3 % i mniej niż 7 % wartości ich produkcji - wykonują w zakresie 80 % ilości energii elektrycznej

- zakupionej na własny użytek w roku realizacji obowiązku.

2. Przez wartość produkcji, o której mowa w ust.1, rozumie się przychód ze sprzedaży własnych wyrobów, robót i usług (bez podatku od towarów i usług), pomniejszony o podatek akcyzowy i powiększony o kwoty dotacji do produktu.

Art. 139. 1. Odbiorca przemysłowy, o którym mowa w art. 137 ust. 2 pkt 1, jest obowiązany przekazać Prezesowi URE, do dnia 31 maja każdego roku:

- 1) informację o wykonaniu obowiązku, o którym mowa w art. 137 ust.1, w roku realizacji

obowiązku, kosztach energii elektrycznej, wartości produkcji w roku kalendarzowym poprzedzającym rok realizacji obowiązku oraz ilości energii elektrycznej zakupionej na własny użytek w roku realizacji obowiązku;

2) oświadczenie następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 89, poz. 553, z późn. zm.¹⁹⁾) oświadczam, że:

1) dane zawarte w informacji, o której mowa w art. (...) są zgodne z prawdą;

2) znane mi są i spełniam warunki określone w art. 137.”.

2. Podmiot, który nie przekazał Prezesowi URE informacji oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 1, podał w tej informacji nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd dane lub wykonał obowiązek, o którym mowa w art. 137, nie spełniając określonych w tym przepisie warunków, nie może wykonywać obowiązku, o którym mowa w art. 137, w sposób określony w art. 138, przez okres 5 lat liczonych od zakończenia roku, którego dotyczył obowiązek.

Art. 140. 1. Opłatę zastępczą, oznaczoną symbolem "Ozs", wyrażoną w złotych, oblicza się według wzoru:

$$\text{Ozs} = \text{Ozg} \times \text{Eog} + \text{Ozk} \times \text{Eok} + \text{Ozm} \times \text{Eom} + (\text{Ozn} - \text{Cc}) \times \text{Eon},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Ozg - jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 110 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,

Eog - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 142 dla jednostek kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 1, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, umorzonych obowiązującym podmiotom, w terminie, o którym mowa w art. 148 wyrażoną w MWh,

Ozk - jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 40 % średniej

- ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,
- Eok - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 142 dla jednostek kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 4, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, umorzonych obowiązanemu podmiotowi, w terminie, o którym mowa w art. 148, wyrażoną w MWh,
- Ozm - jednostkową opłatę zastępczą nie niższą niż 30% i nie wyższą niż 120% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. b, wyrażoną w złotych za MW,
- Eom - ilość energii elektrycznej równą różnicy między ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 142 dla jednostek kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 2, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, umorzonych obowiązanym podmiotom, w terminie, o którym mowa w art. 148, wyrażoną w MW,
- Ozn - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą 400 zł za 1 MWh,
- Cc - średnią cenę sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. b,
- Eon – ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 142, dla jednostek kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 3 i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, umorzonych obowiązanym podmiotom w terminie, o którym mowa w art. 148.

2. Prezes URE ustala wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, oznaczonej symbolami „Ozg”, „Ozk” i „Ozm”, o których mowa w ust. 1, na podstawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. b, z roku poprzedzającego rok ustalenia tej opłaty, biorąc pod uwagę:

- 1) ilość energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;
- 2) różnicę pomiędzy kosztami wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej

kogeneracji i ceną sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym;

- 3) poziom cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych;
- 4) poziom zagospodarowania dostępnych ilości metanu uwalnianego i ujmowanego przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego oraz gazu uzyskiwanego z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych .

3. Jednostkowa opłata zastępcza, oznaczona symbolem „Ozn”, o której mowa w ust. 1, podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z roku kalendarzowego poprzedzającego rok, dla którego oblicza się tę opłatę, określonym w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

4. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE wysokość jednostkowej opłaty zastępczej, oznaczonej symbolami „Ozg”, „Ozk”, „Ozm”, i „Ozn”, o których mowa w ust. 1, obowiązującej w roku następnym, do dnia 31 maja każdego roku.

5. Wpływy z opłaty zastępczej stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i powinny być uiszczane na rachunek bankowy tego funduszu, do dnia 31 marca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 141. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót energią elektryczną, w terminie 30 dni od zakończenia roku kalendarzowego, w którym zakupiło energię elektryczną w wyniku transakcji zawartej za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, jest obowiązane do przekazania towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklaracji o ilości energii elektrycznej zakupionej w wyniku tej transakcji i zużytej na własny użytek oraz przeznaczonej do obrotu.

2. Deklaracja, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę wykonania przez

towarowy dom maklerski lub dom maklerski obowiązków, o których mowa w art. 137 ust. 1.

3. Realizacja zlecenia nabycia energii elektrycznej na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski może nastąpić po złożeniu przez składającego zlecenie zabezpieczenia na pokrycie kosztów wykonania przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski obowiązków, o których mowa w art. 137 ust. 1, w zakresie określonym w art. 137 ust. 2 pkt 3.

4. Wysokość zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, oraz sposób jego złożenia określa umowa zawarta pomiędzy towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, a składającym zlecenie.

Art. 142. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowy zakres obowiązku, o którym mowa w art. 137 ust. 1, i obowiązku potwierdzania danych, o którym mowa w art. 135 ust. 5, w tym:

1) sposób obliczania:

- a) średniorocznej sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji,
- b) ilości energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji,
- c) ilości ciepła użytkowego w kogeneracji,
- d) oszczędności energii pierwotnej uzyskanej w wyniku zastosowania kogeneracji w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego;

2) sposoby wykorzystania ciepła użytkowego w kogeneracji przyjmowanego do obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji;

3) referencyjne wartości sprawności dla wytwarzania rozdzielonego, oddzielnie dla energii elektrycznej i ciepła, służące do obliczania oszczędności energii pierwotnej uzyskanej w wyniku zastosowania kogeneracji;

- 4) wymagania dotyczące pomiarów ilości energii elektrycznej i ciepła użytkowego w jednostkach kogeneracji oraz ilości paliw zużywanych do ich wytwarzania, w tym na potrzeby realizacji obowiązku potwierdzania danych, o którym mowa w art. 135 ust. 5;
 - 5) wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2, w tym wymagania dotyczące pomiarów bezpośrednich ilości energii elektrycznej i ciepła użytkowego oraz ilości paliw zużywanych do ich wytwarzania wykonywanych na potrzeby wydawania świadectw pochodzenia z kogeneracji;
 - 6) wielkość i sposób obliczania udziałów ilości energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, wynikającej z obowiązku uzyskani i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji lub uiszczenia opłaty zastępczej, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, oddzielnie dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 4;
 - 7) maksymalną wysokość i sposób uwzględniania w kalkulacji cen energii elektrycznej ustalanych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 137 ust. 1:
 - a) kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji,
 - b) poniesionej opłaty zastępczej
- biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych oraz uzasadnione technicznie i ekonomicznie możliwości wykorzystania krajowego potencjału wysokosprawnej kogeneracji.

Rozdział 3

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia z kogeneracji

Art. 143. 1. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia z kogeneracji:

- 1) są zbywalne i stanowią towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;
- 2) powstają z chwilą zapisania świadectwa pochodzenia z kogeneracji, na podstawie informacji o wydanych tych świadectwach, po raz pierwszy na koncie ewidencyjnym w rejestrze świadectw pochodzenia z kogeneracji, prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w art. 144 ust. 1, i przysługują osobie będącej posiadaczem tego konta.

2. Przeniesienie praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia z kogeneracji następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia z kogeneracji.

Art. 144. 1. Rejestr świadectw pochodzenia z kogeneracji prowadzi podmiot prowadzący:

- 1) giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub
 - 2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi
- organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia z kogeneracji.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany prowadzić rejestr świadectw pochodzenia z kogeneracji w sposób zapewniający:

- 1) identyfikację podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia z kogeneracji;
- 2) identyfikację przysługujących praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz odpowiadającej tym prawom ilości energii elektrycznej;
- 3) zgodność ilości energii elektrycznej objętej zarejestrowanymi świadectwami pochodzenia z kogeneracji z ilością energii elektrycznej odpowiadającą prawom majątkowym wynikającym z tych świadectw.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, odbiorcy końcowego oraz towarowego domu maklerskiego lub domu

maklerskiego, o których mowa w art. 137 ust 2, lub innego podmiotu, któremu przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia z kogeneracji, jest obowiązany wydać dokument stwierdzający prawa majątkowe wynikające z tych świadectw przysługujące wnioskodawcy i odpowiadającą tym prawom ilość energii elektrycznej.

4. Wpis do rejestru świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz dokonane zmiany w tym rejestrze podlegają opłacie w wysokości odzwierciedlającej koszty prowadzenia rejestru.

Art. 145. 1. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, odbiorcy końcowego, odbiorcy przemysłowego oraz towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego, o których mowa w art. 137 ust. 2, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia z kogeneracji umarza, w drodze decyzji, te świadectwa w całości lub części.

2. Towarowy dom maklerski lub dom maklerski wykonując obowiązek, o którym mowa w art. 137 ust. 1, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych, może złożyć wniosek do Prezesa URE o umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji należących do innego podmiotu, któremu przysługują wynikające z tych świadectw prawa majątkowe, o ile dołączy pisemną zgodę tego podmiotu na zaliczenie tych świadectw do wypełnienia obowiązku przez towarowy dom maklerski lub dom maklerski.

Art. 146. 1. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa pochodzenia z kogeneracji wygasają z chwilą jego umorzenia.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy, odbiorca przemysłowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 137 ust. 2, wraz z wnioskiem o umorzenie świadectw pochodzenia z kogeneracji, jest obowiązany złożyć do Prezesa URE dokument, o którym mowa w art. 144 ust. 3.

3. Prezes URE przekazuje informacje o wydanych i umorzonych świadectwach pochodzenia z kogeneracji podmiotowi prowadzącemu rejestr tych świadectw, o którym mowa w art. 144 ust. 1.

Art. 147. Prawom majątkowym wynikającym ze świadectw pochodzenia z kogeneracji odpowiada określona ilość energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji, wyrażona z dokładnością do jednej kWh.

Art. 148. Świadectwo pochodzenia z kogeneracji umorzone przez Prezesa URE, do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego, obejmujące energię elektryczną z kogeneracji wytworzoną w poprzednim roku kalendarzowym, jest uwzględniane przy rozliczeniu wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 137 ust. 1, w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 149. Prezes URE wydaje świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz świadectwa, o których mowa w ustawie z dnia o odnawialnych źródłach energii, dla energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii spełniających jednocześnie warunki wysokosprawnej kogeneracji.

Art. 150.1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji przedkłada Prezesowi URE, do dnia 15 lutego każdego roku, sprawozdanie zawierające dane, o których mowa w art. 135 ust. 1, dotyczące jednostki kogeneracji za okres poprzedniego roku kalendarzowego, określone na podstawie rzeczywistej średniorocznej sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w ust. 1, przedkłada Prezesowi URE opinię akredytowanej jednostki, o której mowa w art. 151 ust. 1, sporządzaną na podstawie badania przeprowadzonego w przedsiębiorstwie energetycznym dla danej jednostki kogeneracji, stwierdzającą prawidłowość danych zawartych w sprawozdaniu oraz zasadność składania wniosku o wydanie świadectw pochodzenia z kogeneracji dla energii elektrycznej wytworzonej w poprzednim roku kalendarzowym.

3. W przypadku wystąpienia niedoboru ilości energii elektrycznej wynikającej

z wydanych przedsiębiorstwu energetycznemu świadectw pochodzenia z kogeneracji w stosunku do rzeczywistej ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji przez daną jednostkę kogeneracji w poprzednim roku kalendarzowym i wykazanej w sprawozdaniu przedsiębiorstwo energetyczne wraz ze sprawozdaniem składa wniosek o wydanie odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia z kogeneracji. Przepisów art. 135 ust. 2 i ust. 4 oraz art. 136 nie stosuje się.

4. W przypadku wystąpienia nadwyżki ilości energii elektrycznej wynikającej z wydanych przedsiębiorstwu energetycznemu świadectw pochodzenia z kogeneracji w stosunku do rzeczywistej ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji przez daną jednostkę kogeneracji w poprzednim roku kalendarzowym i wykazanej w sprawozdaniu, przedsiębiorstwo energetyczne wraz ze sprawozdaniem składa wniosek o umorzenie odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia z kogeneracji.

5. Świadectwa pochodzenia z kogeneracji umorzone w sposób określony w ust. 4, nie stanowią podstawy do rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 137 ust. 1. Przepisu art. 148 nie stosuje się.

Art. 151. 1. Akredytowana jednostka w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności zapewnia wydanie opinii, o której mowa w art. 150 ust. 2, przez osoby spełniające łącznie następujące kryteria:

- 1) wykazują się co najmniej pięcioletnim doświadczeniem zawodowym w przemyśle energetycznym lub instytucjach zajmujących się tą problematyką, gwarantującym prawidłowe wykonywanie obowiązków, związanych z przeprowadzaniem badań, o których mowa w art. 150 ust. 2;
- 2) posiadają:
 - a) wykształcenie poświadczane dyplomem ukończenia studiów technicznych pierwszego stopnia, w zakresie energetyki lub pokrewnym, lub co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie zawodowe, o którym mowa w pkt 1,
 - b) praktyczną wiedzę w zakresie krajowych przepisów oraz przepisów Unii Europejskiej dotyczących kogeneracji,
 - c) doświadczenie w prowadzeniu audytów weryfikacyjnych;
- 3) zapewniają niezależność w przedstawianiu opinii, o której mowa w art. 150 ust. 2.

2. Polskie Centrum Akredytacji przekazuje Prezesowi URE, na jego wniosek:

- 1) wykaz akredytowanych jednostek zatrudniających osoby spełniające kryteria, o których mowa w 1;
- 2) informacje o jednostkach, którym udzielono akredytacji, ograniczono zakres akredytacji, zawieszono lub cofnięto akredytację.

Art. 152. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, co cztery lata, sporządza raport oceniający postęp osiągnięty w zwiększaniu udziału energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji w całkowitej krajowej produkcji energii elektrycznej oraz zawierający informacje o podjętych działaniach ułatwiających dostęp do systemu elektroenergetycznego przedsiębiorstwom energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komisji Europejskiej raport, o którym mowa w ust.1, w terminie wyznaczonym przez Komisję Europejską.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki zamieszcza, w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki, raport, o którym mowa w ust. 1.

Dział VII

Zasady kształtowania polityki energetycznej państwa oraz działania planistyczne
w energetyce

Rozdział 1

Polityka energetyczna państwa

Art. 153. Celem polityki energetycznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrost konkurencyjności gospodarki i poprawa jej efektywności energetycznej, a także podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Art. 154. 1. Naczelnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach polityki energetycznej państwa jest minister właściwy do spraw gospodarki.

2. Zadania ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie polityki energetycznej państwa obejmują:

- 1) przygotowanie projektu polityki energetycznej państwa i koordynowanie jej realizacji;
- 2) określanie szczegółowych warunków funkcjonowania systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło;
- 3) nadzór nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w energię elektryczną oraz nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych;
- 4) współdziałanie z wojewodami i samorządami terytorialnymi w sprawach planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło oraz w realizacji celów polityki energetycznej państwa;
- 5) koordynowanie współpracy z międzynarodowymi organizacjami rządowymi w zakresie określonym w ustawie.

Art. 155. 1. Polityka energetyczna państwa jest opracowywana zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera:

- 1) ocenę realizacji polityki energetycznej państwa za poprzedni okres;
- 2) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 20 lat;
- 3) program działań wykonawczych na okres 4 lat zawierający instrumenty jego realizacji.

2. Politykę energetyczną państwa opracowuje się co 4 lata.

3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, przyjmuje politykę energetyczną państwa.

Rozdział 2

Działalność planistyczna w energetyce

Art. 156. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub przesyłania i dystrybucji ciepła jest obowiązane planować, realizować i finansować budowę i rozbudowę sieci.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, realizuje w pierwszej kolejności działania niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.

Art. 157. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządza dla obszaru swojego działania plan rozwoju sieci przesyłowej, zwany dalej „planem rozwoju sieci przesyłowej”, na okres 10 lat. Plan ten podlega aktualizacji co 3 lata.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządzając plan rozwoju sieci przesyłowej uwzględnia:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) politykę energetyczną państwa;
- 3) dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu wspólnotowym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 714/ 2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządza prognozy dotyczące stanu bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej na okresy nie krótsze niż 15 lat. Prognozy te stanowią integralną częścią planu rozwoju sieci przesyłowej.

4. Plan rozwoju sieci przesyłowej określa w szczególności:

- 1) przewidywany zakres dostarczania energii elektrycznej;
- 2) przedsięwzięcia:
 - a) w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł energii elektrycznej, w tym odnawialnych źródeł energii,
 - b) w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy połączeń z systemami elektroenergetycznymi innych państw,

- c) racjonalizujące zużycie u odbiorców energii elektrycznej;
- 3) przewidywany:
 - a) sposób finansowania inwestycji,
 - b) harmonogram realizacji inwestycji;
- 4) przewidywane przychody niezbędne do realizacji planu rozwoju sieci przesyłowej.

5. Plan rozwoju sieci przesyłowej określa także wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw, preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł, zdolności przesyłowych w systemie elektroenergetycznym i stopnia ich wykorzystania, a także działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej.

6. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego określając w planie rozwoju sieci przesyłowej poziom połączeń międzysystemowych elektroenergetyczne, bierze w szczególności pod uwagę:

- 1) krajowe, regionalne i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji, o której mowa w art. 128 ust. 3 pkt 4;
- 2) istniejące połączenia międzysystemowe elektroenergetyczne i ich wykorzystanie w sposób najbardziej efektywny;
- 3) zachowanie właściwych proporcji pomiędzy kosztami budowy nowych połączeń międzysystemowych elektroenergetycznych, a korzyściami wynikającymi z ich budowy dla odbiorców końcowych.

7. Plan rozwoju sieci przesyłowej powinien zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu stawek opłat za dostarczanie energii elektrycznej, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości jej dostarczania.

8. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w art. 158 ust. 3, przedkłada Prezesowi URE, do uzgodnienia, projekt plan rozwoju sieci przesyłowej, do dnia 31 marca, wraz z wynikami konsultacji.

Art. 158. 1. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu

projektu planu rozwoju sieci przesyłowej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego współpracuje z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, przyłączonymi podmiotami, gminami oraz innymi zainteresowanymi podmiotami, na których obszarze przedsiębiorstwa te wykonują działalność gospodarczą.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na przekazywaniu przyłączonym podmiotom informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci przesyłowych lub na zmianę warunków przyłączenia, lub dostarczania energii elektrycznej.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego konsultuje projekt planu rozwoju sieci przesyłowej, z wyłączeniem elementów planu, o których mowa w art. 163 ust. 4 pkt 3 i 4, z zainteresowanymi stronami, zamieszczając projekt ten na swojej stronie internetowej wraz z określeniem terminu na zgłaszanie uwag, nie krótszym niż 21 dni od dnia udostępnienia projektu planu.

Art. 159. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządza, dla obszaru swojego działania, plan rozwoju sieci dystrybucyjnej w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, na okres 6 lat, zwany dalej „planem rozwoju sieci dystrybucyjnej”.

2. W planie rozwoju sieci dystrybucyjnej uwzględnia się politykę energetyczną państwa, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z zastrzeżeniem ust. 2. Plan ten podlega aktualizacji co 3 lata.

3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządza prognozy dotyczące stanu bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej na okres nie krótszy niż 15 lat. Prognozy te stanowią integralną część planów rozwoju sieci dystrybucyjnej.

4. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi URE, do uzgodnienia, projekt planu rozwoju sieci dystrybucyjnej lub jego

aktualizację, nie później niż na 90 dni przed dniem przedłożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy.

5. W przypadku nie przedłożenia Prezesowi URE projektu planu rozwoju sieci dystrybucyjnej lub jego aktualizacji w okresie, o którym mowa w ust. 4, nakładów określonych w tym planie nie uwzględnia się rozpatrując wniosek o zatwierdzenie taryfy, opracowany przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

6. Plan rozwoju sieci dystrybucyjnej określa w szczególności:

- 1) przewidywany zakres dostarczania energii elektrycznej;
- 2) przedsięwzięcia:
 - a) w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł energii elektrycznej, w tym odnawialnych źródeł energii,
 - b) racjonalizujące zużycie energii elektrycznej u odbiorców;
- 3) przewidywany:
 - a) sposób finansowania inwestycji,
 - b) harmonogram realizacji inwestycji;
- 4) przewidywane przychody niezbędne do realizacji tego planu.

7. Plan rozwoju sieci dystrybucyjnej opracowany przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego powinien:

- 1) uwzględniać plan rozwoju sieci przesyłowej opracowany przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego do sieci którego operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest przyłączony;
- 2) określać:
 - a) wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw,
 - b) preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł,
 - c) wielkość zdolności dystrybucyjnych w systemie elektroenergetycznym i stopień ich wykorzystania,
 - d) działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej.

8. Plan rozwoju sieci dystrybucyjnej powinien zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego tak, aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych

latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat za dostarczanie energii elektrycznej, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości jej dostarczania.

Art. 160. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji ciepła sporządza, dla obszaru swojego działania, plan rozwoju sieci w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na ciepło, zwany dalej „planem rozwoju sieci ciepłowniczej”.

2. W planie rozwoju sieci ciepłowniczej uwzględnia się politykę energetyczną państwa, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plan ten sporządza się na okres 6 lat i aktualizuje co 3 lata.

3. Plan rozwoju sieci ciepłowniczej określa w szczególności:

- 1) przewidywany zakres dostarczania ciepła;
- 2) przedsięwzięcia:
 - a) w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł ciepła, w tym odnawialnych źródeł energii,
 - b) racjonalizujące zużycie ciepła u odbiorców;
- 3) przewidywany:
 - a) sposób finansowania inwestycji,
 - b) harmonogram realizacji inwestycji;
- 4) przewidywane przychody niezbędne do realizacji tego planu.

4. Przepis art. 159 ust. 8 stosuje się odpowiednio do planu rozwoju sieci ciepłowniczej.

Art. 161. 1. Projekt planu rozwoju sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, z wyłączeniem projektu planu rozwoju sieci dystrybucyjnej przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie dystrybucji energii elektrycznej dla mniej niż 100 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie mniej niż 50 GWh tej energii, podlega uzgodnieniu z Prezesem URE.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgadniania z Prezesem URE projektu planu rozwoju sieci dystrybucyjnej, przedkłada Prezesowi URE corocznie, do dnia 30 kwietnia, sprawozdanie z realizacji tego planu.

3. Gminy, przedsiębiorstwa energetyczne i odbiorcy końcowi energii elektrycznej udostępniają nieodpłatnie przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w art. 156 ust.1, informacje, o których mowa w art. 157 ust. 4 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a i pkt 4 oraz w art.160 ust. 2 pkt 1 i 2, pkt 3 lit.a i pkt 4, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

Art. 162. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta opracowuje dla obszaru gminy plan zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło, zwany dalej „planem zaopatrzenia”.

2. Plan zaopatrzenia sporządza się dla obszaru gminy na okres co najmniej 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

3. Plan zaopatrzenia powinien zawierać:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło;
- 2) określenie przedsięwzięć racjonalizujących używanie energii elektrycznej i ciepła;
- 3) opis możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek paliw i energii oraz lokalnych ich zasobów, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych z odnawialnych źródeł energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 4) opis możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;
- 5) propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych sieci służących zaopatrzeniu w energię elektryczną i ciepło, z uwzględnieniem planu rozwoju sieci przesyłowych, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej oraz planu rozwoju sieci ciepłowniczej wraz z uzasadnieniem ekonomicznym oraz kierunkami ich lokalizacji;
- 6) harmonogram realizacji zadań;
- 7) określenie zakresu współpracy z innymi gminami.

4. Ustalenia planu zaopatrzenia w zakresie określenia kierunków lokalizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planu lokalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia o korytarzach przesyłowych (Dz. U.,poz.....).

Art. 163. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta powiadamia pisemnie o przystąpieniu do opracowania projektu planu zaopatrzenia operatorów, o których mowa w art. 157, w art. 165 oraz przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 160, działające na danym terenie, a także zamieszcza informacje na stronie internetowej urzędu oraz poprzez obwieszczenie.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta powołuje zespół do opracowania projektu planu zaopatrzenia, składający się z przedstawicieli gminy, przedsiębiorstw oraz innych wskazanych przez gminę osób.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne obowiązane do sporządzania planu rozwoju sieci przesyłowych, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej lub planu rozwoju sieci ciepłowniczej obejmującego obszar gminy dla której opracowywany jest projekt planu zaopatrzenia zgłaszają, w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisemnego powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, udział w konsultacjach projektu planu zaopatrzenia, wskazując swojego przedstawiciela do zespołu opracowującego projekt tego planu.

4. Przedsiębiorstwa energetyczne współpracują z gminami przy sporządzaniu projektu planu zaopatrzenia, w szczególności nieodpłatnie udostępniając wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta plan rozwoju sieci przesyłowych, plan rozwoju sieci dystrybucyjnej oraz plan rozwoju sieci ciepłowniczej w zakresie dotyczącym terenu danej gminy, oraz przedstawiają wnioski do opracowanego projektu planu zaopatrzenia.

5. Projekt planu zaopatrzenia wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje niezwłocznie przedsiębiorstwom energetycznym, które zgłosiły swój udział w konsultacjach projektu tego planu.

6. Uzgodniony projekt planu zaopatrzenia podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz jego zgodności z polityką energetyczną państwa.

7. Projekt planu zaopatrzenia wyklada się do publicznego wglądu na okres 21 dni, oraz zamieszcza na stronie internetowej urzędu, poprzez obwieszczenie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

8. Zainteresowani zaopatrzeniem w energię elektryczną i ciepło, na obszarze gminy, mogą składać zastrzeżenia i zgłaszać uwagi do projektu planu zaopatrzenia.

9. Rada gminy, po rozpatrzeniu zastrzeżeń i uwag zgłoszonych do projektu planu zaopatrzenia, uchwala plan zaopatrzenia.

Art. 164.1. Przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej nie niższej niż 50 MW sporządzają i przedkładają Prezesowi URE prognozy na okres 15 lat dotyczące w szczególności:

- 1) ilości wytworzonej energii elektrycznej;
- 2) przedsięwzięć w zakresie modernizacji, rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł oraz dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł i ich lokalizacji;
- 3) rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, co 3 lata, aktualizuje prognozy, o których mowa w ust. 1, i informuje o tych prognozach Prezesa URE oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do których sieci jest przyłączone, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Art. 165. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzaniem energii elektrycznej przyłączone do sieci przesyłowej przekazują operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności wytwórczych i dystrybucyjnych przyjętych w planach rozwoju sieci i planach rozwoju lub prognozach, stosownie do postanowień instrukcji opracowanej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, o której mowa w art. 100 ust. 1.

Art. 166. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komisji Europejskiej informacje dotyczące infrastruktury energetycznej w sektorach energii elektrycznej oraz wychwytywania i składowania dwutlenku węgla emitowanego przez te sektory będących w obszarze zainteresowania Unii Europejskiej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (UE, EURATOM) nr 617/2010.

Dział VIII

Zasady i tryb powoływania oraz działania Prezesa URE

Rozdział 1

Zasady i tryb powoływania oraz odwoływania Prezesa URE i Wiceprezesa URE

Art. 167. 1. Zadania z zakresu regulacji gospodarki energią elektryczną i ciepłem oraz promowania konkurencji w tym zakresie realizuje Prezes URE.

2. Prezes URE jest centralnym organem administracji rządowej.

3. Prezesa URE powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

4. Prezes URE jest powoływany na pięcioletnią kadencję i może być ponownie powołany tylko raz. Po upływie kadencji Prezes URE pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

5. Prezes URE może zostać odwołany, przez Prezesa Rady Ministrów, przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;

- 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 5) złożenia rezygnacji.

6. Prezes URE wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1, przy pomocy Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej "URE".

Art. 168.1. Stanowisko Prezesa URE może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa URE.

2. Informację o naborze na stanowisko Prezesa URE ogłasza się przez zamieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej URE i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia umieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Nabór na stanowisko Prezesa URE przeprowadza zespół, powołany przez

ministra właściwego do spraw gospodarki, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

5. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 4, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

6. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 5, są obowiązani zachować w tajemnicy informacje dotyczące osób ubiegających się o stanowisko, uzyskane w trakcie naboru.

7. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż trzech kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

8. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

9. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez zamieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej URE i w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny albo informację o niewyłonieniu kandydata.

10. Zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

Art. 169.1. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa URE powołuje wiceprezesa URE, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

2. Wiceprezes URE jest powoływany na pięcioletnią kadencję i może być ponownie powołany tylko raz. Po upływie kadencji wiceprezes URE pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek Prezesa URE, odwołuje wiceprezesa URE.

4. Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko, o którym mowa w ust. 1, powołuje Prezesa URE.

5. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 168 ust. 5 -10.

Art. 170. 1. Wiceprezes URE tymczasowo, do czasu powołania nowego Prezesa URE, wykonuje obowiązki Prezesa URE w razie:

- 1) śmierci Prezesa URE,
- 2) odwołania Prezesa URE przed upływem kadencji,
- 3) stwierdzenia nieważności powołania Prezesa URE lub innych przyczyn nieobjęcia urzędu po dokonaniu powołania.

2. Osoba wykonująca obowiązki Prezesa URE nie może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryfy do zatwierdzenia, o ile taki obowiązek wynika z przepisów niniejszej ustawy.

Art. 171. 1. W skład URE wchodzi oddziały terenowe.

2. Dyrektorzy oddziałów URE są powoływani i odwoływani przez Prezesa URE.

Art. 172. Minister właściwy do spraw gospodarki, w drodze zarządzenia, nadaje statut URE, określający jego organizację wewnętrzną. Statut podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 173. Organami właściwymi w sprawach regulacji gospodarki energią

elektryczną i ciepłem dla:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, jednostek organizacyjnych Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z Prezesem URE;
- 2) jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez Szefów tych Agencji w uzgodnieniu z Prezesem URE.

Rozdział 2

Zadania Prezesa URE

Art. 174. 1. Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych oraz odbiorców energii elektrycznej i ciepła.

2. Do zakresu działania Prezesa URE należy w szczególności:

- 1) udzielanie i cofanie koncesji;
- 2) zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryf pod względem zgodności z zasadami określonymi w art. 183, art. 184, art. 189 oraz w art. 201 – art. 203, w tym analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach;
- 3) kontrolowanie sporządzania i stosowania taryfy dla ciepła ustalonej na podstawie art. 188 oraz art. 190 pod względem zgodności z zasadami określonymi w tym przepisie;
- 4) zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryfy informacji pomiarowych, w tym analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez operatora informacji pomiarowych jako uzasadnione koszty, o których mowa w art. 184 ust. 3 pkt 3;
- 5) ustalanie:

- a) współczynników korekcyjnych określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego oraz zmianę warunków wykonywania przez to przedsiębiorstwo danego rodzaju działalności gospodarczej,
 - b) okresu obowiązywania taryf i współczynników korekcyjnych, o których mowa w lit. a,
 - c) wysokości uzasadnionego zwrotu z kapitału, o którym mowa w art. 184 ust. 3 pkt 1 oraz w art. 189 ust. 2 pkt 2, dla przedsiębiorstw energetycznych przedkładających taryfy do zatwierdzenia,
 - d) maksymalnego udziału opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji dla poszczególnych grup odbiorców w taryfach dla energii elektrycznej i ciepła, w przypadkach gdy wymaga tego ochrona odbiorców;
- 6) opracowywanie wytycznych i zaleceń zapewniających jednolitą formę:
- a) planu rozwoju sieci przesyłowej, planu rozwoju sieci dystrybucyjnej i planu rozwoju sieci ciepłowniczej,
 - b) sprawozdań z realizacji planów, o których mowa w lit.a;
- 7) w zakresie planu rozwoju sieci przesyłowej:
- a) badanie spójności planu z niewiążącym dziesięcioletnim planem rozwoju sieci o zasięgu wspólnotowym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lit. b rozporządzenia (WE) nr 714/2009,
 - b) żądanie zmiany planu rozwoju sieci przesyłowej,
 - c) monitorowanie i ocenianie wdrażania planu rozwoju sieci przesyłowej;
- 8) kontrolowanie wykonania obowiązków, o których mowa w art. 37 ust. 1, w art. 53 ust. 1 i 2, w art. 138 ust. 1 oraz w art. 141 ust.1;
- 9) uzgadnianie projektu planu rozwoju sieci przesyłowych i projektu planu rozwoju sieci dystrybucyjnej;
- 10) wyznaczanie operatorów, o których mowa w art. 79 ust. 1, oraz zamieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej URE informacji o danych adresowych, obszarze działania i okresie, na który zostali wyznaczeni operatorami;
- 11) kontrolowanie wykonywania zadań przez operatora informacji pomiarowych;
- 12) organizowanie i przeprowadzanie przetargów dotyczących budowy nowych mocy

- wytórczych energii elektrycznej i realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną;
- 13) kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców oraz, na wniosek odbiorcy, dotrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej;
 - 14) kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz innych uczestników rynku energii elektrycznej obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia;
 - 15) monitorowanie niezależności działalności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wchodzącego w skład przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo;
 - 16) współdziałanie z właściwymi organami w przeciwdziałaniu praktykom przedsiębiorstw energetycznych ograniczającym konkurencję;
 - 17) współpraca z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z Agencją do spraw Współpracy Organów Regulacji Energetyki, zwaną dalej „Agencją”;
 - 18) zawieranie umów z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w celu zacieśniania współpracy w zakresie regulacji;
 - 19) zwracanie się do Agencji w sprawie zgodności podjętej decyzji z wytycznymi, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 oraz informowanie Komisji Europejskiej o niezgodności decyzji dotyczącej obrotu transgranicznego, podjętej przez organ regulacyjny państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego

Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym z tymi wytycznymi;

- 20) współdziałanie z organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem kapitałowym, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym w zakresie niezbędnym do właściwego wykonywania zadań określonych w ustawie;
- 21) określanie i zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej URE wskaźników istotnych dla procesu kształtowania i kalkulacji taryf;
- 22) opracowywanie i zamieszczanie w Biuletynie Informacji Publicznej URE, co dwa lata, informacji;
 - a) istotnych dla kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej i ciepła na okres kolejnych 6 lat,
 - b) o istotnych czynnikach i ich parametrach, branych pod uwagę przy ustalaniu wysokości uzasadnionego zwrotu z kapitału dla przedsiębiorstwa energetycznego przedkładającego taryfy do zatwierdzenia;
- 23) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie, w terminie do dnia 31 marca każdego roku:
 - a) średnich cen sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji, obliczonych oddzielnie dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 132 ust. 2 pkt 1- 4,
 - b) średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym oraz sposób jej obliczenia,
 - c) średnich cen sprzedaży ciepła, w poprzednim roku kalendarzowym, wytworzonego w jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji :
 - opalanych paliwami stałymi,
 - opalanych paliwami gazowymi,
 - opalanych olejem opałowym,
 - stanowiących odnawialne źródło energii,
 - d) wskaźników rocznych zmian kosztów paliw stosowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesje na wytwarzanie ciepła w jednostkach wytwórczych:

- opalanych paliwami stałymi,
 - opalanych paliwami gazowymi,
 - opalanych olejem opałowym,
 - stanowiących odnawialne źródło energii,
- e) wskaźnika średniej zmiany udziału kosztów strat przesyłowych w kosztach ogółem we wszystkich systemach ciepłowniczych w kraju, należących do przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje;
- 24) obliczanie i ogłaszanie, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, średniej ceny energii elektrycznej i średniej opłaty za świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej dla odbiorcy w gospodarstwie domowym w poprzednim roku kalendarzowym;
- 25) gromadzenie informacji dotyczących istniejącej, będącej w budowie lub planowanej infrastruktury energetycznej w sektorach:
- a) energii elektrycznej, w tym energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych z wyłączeniem infrastruktury dotyczącej wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego,
 - b) biopaliw ciekłych, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych –znajdujących się w obszarze zainteresowania Unii Europejskiej i przekazywanie ich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do dnia 15 lipca roku sprawozdawczego, o którym mowa w rozporządzeniu Rady (UE, EURATOM) nr 617/2010 w zakresie określonym w pkt 3 i pkt 4 załącznika do tego rozporządzenia;
- 26) wyznaczenie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i wydanie certyfikatu niezależności, a także wyznaczanie operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 27) monitorowanie funkcjonowania systemu elektroenergetycznego w zakresie:
- a) zasad zarządzania i rozdziału przepustowości połączeń międzysystemowych, z którymi istnieją wzajemne połączenia, we współpracy z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze

Gospodarczym,

- b) mechanizmów bilansowania systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami w krajowym systemie elektroenergetycznym,
 - c) monitorowania czasu potrzebnego operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do wykonania połączeń i napraw sieci,
 - d) wypełniania obowiązku publikowania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego informacji o połączeniach międzysystemowych, korzystaniu z sieci i rozdziału zdolności przesyłowych stron umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, z uwzględnieniem konieczności uznawania tych informacji jako poufnych ze względów handlowych,
 - e) bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej,
 - f) wypełniania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ich zadań,
 - g) wypełniania przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązków, o których mowa w art. 183;
- 28) wydawanie świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz ich umarzanie;
- 29) powoływanie zastępcy wysokiego rangą przedstawiciela organu regulacyjnego wchodzącego w skład rady organów regulacyjnych, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającym Agencję do spraw Współpracy Organów Regulacji Energetyki;
- 30) określanie godzin szczytowego i pozaszczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną, w różnych porach roku, oraz maksymalnego współczynnika różnicującego ceny lub stawki opłat w tych okresach;
- 31) zatwierdzanie sposobu alokacji, o którym mowa w art. 92 ust. 1;
- 32) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.
3. W sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 6, niezbędna jest opinia właściwego miejscowo zarządu województwa.
4. Nieprzedstawienie przez zarząd województwa opinii w sprawach wymienionych

w ust. 2 pkt 1 i 6, w terminie 14 dni od dnia wpłynięcia sprawy do zaopiniowania, jest równoznaczne z wydaniem pozytywnej opinii.

Art. 175. 1. Prezes URE ma prawo wglądu do ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa energetycznego oraz operatora informacji pomiarowych, a także może żądać przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej działalności gospodarczej przez to przedsiębiorstwo lub operatora informacji pomiarowej, w tym informacji o ich projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

2. Prezes URE ma także prawo:

- 1) wglądu do dokumentów, żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 53 ust. 1 i 2, w art. 132, w art. 137 i w art. 141;
 - 2) badania zgodności ze stanem faktycznym deklaracji, o której mowa w art. 141 ust. 1;
 - 3) żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków wynikających z ustawy z dnia o odnawialnych źródłach energii
- z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

3. Prezes URE przekazując żądanie, o którym mowa w ust. 2, określa w nim sposób i zakres przedstawienia dokumentów lub informacji.

Art. 176. 1. Prezes URE w zakresie, o którym mowa w art. 174 ust. 2 pkt 25 i 27, w szczególności sporządza raport przedstawiający i oceniający:

- 1) warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią elektryczną;
- 2) realizację planu rozwoju sieci przesyłowej i planu rozwoju sieci dystrybucyjnej z uwzględnieniem zamierzeń inwestycyjnych wynikających ze sprawozdania, o którym mowa w art. 128 ust. 1.

2. Prezes URE przekazuje raport ministrowi właściwemu do spraw gospodarki,

co 2 lata, do dnia 30 czerwca danego roku.

3. Raport jest zamieszczany w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

Art. 177. 1. Zadania Prezesa URE z zakresu ochrony odbiorców energii elektrycznej lub ciepła wykonuje Punkt Informacyjny dla Odbiorców Paliw i Energii, zwany dalej „Punktem Informacyjnym”.

2. Punkt Informacyjny funkcjonuje w strukturze URE.

3. Do zadań Punktu Informacyjnego należy w szczególności:

- 1) udzielanie niezbędnych informacji o prawach odbiorców oraz bezpłatnych porad prawnych w zakresie ochrony interesów odbiorców;
- 2) udzielanie informacji o sposobach rozwiązywania sporów pomiędzy odbiorcami energii elektrycznej lub ciepła a przedsiębiorstwami energetycznymi;
- 3) występowanie do przedsiębiorstw energetycznych i ich organizacji w sprawach dotyczących ochrony praw i interesów odbiorców;
- 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami URE oraz organizacjami konsumenckimi w zakresie dotyczącym ochrony odbiorców energii elektrycznej lub ciepła;
- 5) występowanie do właściwych organów z wnioskami o wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych lub zmian w obowiązujących przepisach dotyczących ochrony odbiorców energii elektrycznej lub ciepła.

Art. 178. 1. Do postępowania przed Prezesem URE stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 - 4, przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Od decyzji Prezesa URE służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

3. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

4. Do postanowień Prezesa URE, od których służy zażalenie, przepisy ust. 2 i 3

stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.

Art. 179. 1. Prezes URE w trakcie toczącego się postępowania może, w drodze postanowienia wydawanego na wniosek lub z urzędu, ograniczyć w niezbędnym zakresie prawo wglądu do materiału dowodowego zebranego w aktach sprawy, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych.

2. Na postanowienie, o którym w ust. 1, służy zażalenie.

3. Składający wniosek o ograniczenie prawa wglądu do materiału dowodowego przedkłada Prezesowi URE także wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

4. Stronom postępowania udostępnia się wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, o którym mowa w ust. 1, ze stosowną adnotacją.

Art. 180. 1. Prezes URE składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, Agencji oraz Komisji Europejskiej corocznie, w terminie do końca drugiego kwartału danego roku sprawozdanie ze swojej działalności.

2. Sprawozdanie dotyczy podjętych środków i uzyskanych wyników w zakresie wykonywanych zadań, o których mowa w art. 174 ust. 2, w tym w szczególności ocenę bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej oraz ocenę planu inwestycyjnego operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznych w zakresie jego zgodności z planem rozwoju sieci o zasięgu wspólnotowym, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lit. b rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r.

3. Sprawozdanie, zawiera także ocenę podjętych działań zmierzających do realizacji celów określonych w raporcie, o którym mowa w ustawie z dnia ... o odnawialnych źródłach energii, w zakresie ich zgodności z zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych.

4. Prezes URE, na żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki, przedstawia informacje z zakresu swojej działalności.

5. Prezes URE we współpracy z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa oraz Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opracowuje sprawozdanie dotyczące nadużywania pozycji dominującej przez przedsiębiorstwa energetyczne i ich zachowań sprzecznych z zasadami konkurencji na rynku energii elektrycznej oraz przekazuje je, do dnia 31 lipca każdego roku, Komisji Europejskiej.

6. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5, zawiera informacje o:

- 1) zmianie struktury właścicielskiej przedsiębiorstw energetycznych działających na rynku energii elektrycznej;
- 2) podjętych działaniach mających na celu zapewnienie wystarczającej różnorodności uczestników rynku i zwiększenia konkurencji;
- 3) połączeniach z systemami innych państw;
- 4) przedsięwzięciach zapewniających konkurencję na rynku energii elektrycznej i służących rozwojowi połączeń międzysystemowych oraz o praktykach ograniczających konkurencję.

Art. 181.1. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE sprawozdanie, o którym mowa w art. 180 ust. 1.

2. URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE informacje o:

- 1) podmiotach ubiegających się o udzielenie koncesji;
- 2) wydanych decyzjach:
 - a) w sprawach udzielenie koncesji,
 - b) zatwierdzających taryfy lub odmawiających ich zatwierdzenia;
- 3) rozstrzygnięciach w sprawach spornych podjętych przez Prezesa URE;
- 4) średnich cenach, o których mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 i 24;
- 5) stawkach opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2007r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej;
- 6) zaktualizowanych kwotach kosztów osieroconych, o których mowa w ustawie wymienionej w pkt 5;
- 7) średnioważonym koszcie węgla, zużywanego przez jednostki wytwórcze centralnie

dysponowane na wytworzenie jednej megawatogodziny energii elektrycznej w poprzedzającym roku kalendarzowym, z uwzględnieniem kosztów jego transportu wyrażonym w złotych na megawatogodzinę, o którym mowa w ustawie wymienionej w pkt 5;

- 8) średniej cenie wytwarzanej energii elektrycznej przez wytwórców eksploatujących jednostki centralnie dysponowane opalane węglem, o której mowa w ustawie wymienionej w pkt 5.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej URE, zamieszcza się także informacje, o których mowa w ust. 2, dotyczące ciepła.

Dział IX

Zasady kształtowania i kalkulacji taryf

Zasady rozliczeń kosztów ciepła dostarczanego do budynków wielolokalowych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 182. Przepisów rozdziału 2 i 4 niniejszego działu nie stosuje się do przedsiębiorstw energetycznych, które uzyskały zwolnienie z obowiązku przedłożenia taryf do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 199 ust.1 pkt 1.

Art. 183.1. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią elektryczną oraz wytwarzania, przesyłania i dystrybucji lub obrotu ciepłem, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie, w tym sprzedaży energii elektrycznej lub ciepła wszystkim odbiorcom;
- 2) niezwiązanym z działalnością wymienioną w pkt 1.

2. Operator informacji pomiarowych jest obowiązany prowadzić ewidencję

księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat w zakresie postępowania z informacją pomiarową, odrębnie od pozostałej działalności gospodarczej.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, które nie jest obowiązane na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.²⁰⁾) do publikowania sprawozdań finansowych, udostępnia te sprawozdania do publicznego wglądu w swojej siedzibie oraz na swojej stronie internetowej

Rozdział 2

Zasady ustalania i kalkulowania taryf dla energii elektrycznej, ciepła oraz informacji pomiarowej

Art. 184. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne ustalają taryfy dla energii elektrycznej, stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 65 ust. 1.

2. Operator informacji pomiarowych ustala taryfy za świadczenie usług przekazywania informacji pomiarowych.

3. Taryfy należy kalkulować w sposób zapewniający:

- 1) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu energią elektryczną wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność;
- 2) pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego

elektroenergetycznego w związku z realizacją jego zadań;

- 3) pokrycie uzasadnionych kosztów ponoszonych przez operatora informacji pomiarowych, w związku z realizacją jego zadań, w sposób ekonomicznie uzasadniony;
- 4) ochronę odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen lub stawek opłat;
- 5) motywowanie odbiorców do efektywnego wykorzystania energii elektrycznej;
- 6) poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego.

4. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 3 pkt 1, uwzględnia się koszty pobierania opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

5. Taryfy dla energii elektrycznej mogą uwzględniać koszty współfinansowania przez przedsiębiorstwa energetyczne:

- 1) przedsięwzięć i usług zmierzających do zmniejszenia zużycia paliw i energii u odbiorców, stanowiących ekonomiczne uzasadnienie uniknięcia budowy nowych źródeł energii i sieci;
- 2) przedsięwzięć związanych z rozwojem odnawialnych źródeł energii.

6. Taryfy dla energii elektrycznej:

- 1) powinny uwzględniać, w odniesieniu do odbiorców, skutki wprowadzenia opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie wymienionej w ust. 4;
- 2) mogą różnicować ceny lub stawki opłat w okresach szczytowego i pozaszczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Art. 185. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne różnicują ceny lub stawki opłat określone w taryfach dla energii elektrycznej lub ciepła dla różnych grup odbiorców wyłącznie ze względu na koszty uzasadnione spowodowane realizacją świadczenia, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub przesyłania i dystrybucji

ciepła kalkulują stawki opłat za usługi przesyłania lub dystrybucji w taki sposób, aby udział opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie tych usług dla danej grupy odbiorców nie był większy, niż ustalony przez Prezesa URE.

Art. 186. Opłaty z tytułu udostępniania zdolności przesyłowych połączeń, o których mowa w art. 91 ust. 1, oblicza się na podstawie cen lub stawek opłat ustalanych na podstawie zasad alokacji.

Art. 187. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie cen lub stawek opłat zawartych w taryfie, lub cen ustalanych w warunkach konkurencji, lub cen lub stawek opłat, o których mowa w art. 185 ust. 1, wylicza opłaty za dostarczaną do odbiorcy energię elektryczną lub ciepło.

2. Opłaty za dostarczaną do odbiorcy energię elektryczną lub ciepło, z uwzględnieniem udzielonych odbiorcy bonifikat, stanowią koszty zakupu energii elektrycznej lub ciepła dostarczanych do budynku, w którym znajdują się lokale mieszkalne i użytkowe, zamieszkałe lub użytkowane przez osoby niebędące odbiorcami, zwane dalej „użytkownikami lokalu”.

3. Koszty zakupu energii elektrycznej lub ciepła, o których mowa w ust. 2, rozlicza się w opłatach pobieranych od użytkowników lokali. Wysokość opłat powinna być ustalana w taki sposób, aby zapewniała wyłącznie pokrycie ponoszonych przez użytkowników lokali kosztów zakupu energii elektrycznej lub ciepła.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do ustalania przez odbiorcę - właściciela lub zarządcę budynku - opłat dla użytkowników lokali, do których ciepło jest dostarczane z własnych źródeł i instalacji ciepłych.

Art. 188. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła w źródłach, w których ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji, stosuje w taryfach uproszczony sposób kalkulacji cen i stawek opłat dla ciepła wytwarzanego w tych źródłach, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 200.

Art. 189. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą

w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji lub obrotu ciepłem ustala taryfę, stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej.

2. Taryfę dla ciepła należy kalkulować w sposób zapewniający:

- 1) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
- 2) pokrycie uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w działalność gospodarczą wykonywaną w zakresie, o którym mowa w ust.1;
- 3) poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne ustalając taryfę zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 2, oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 207, jest obowiązane zapewnić ochronę odbiorców, w szczególności zapobiegać nieuzasadnionemu wzrostowi cen i stawek opłat.

Art. 190. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji lub obrotu ciepłem może ustalić taryfę, w której:

- 1) ceny i stawki opłat oblicza się jako iloczyn cen i stawek opłat ustalonych w obowiązującej taryfie i wskaźnika wzrostu cen i stawek opłat nie wyższego, niż wskaźnik zmiany kosztów, o którym mowa w ust. 2;
- 2) nie nastąpiła zmiana warunków stosowania, w danym roku, cen i stawek opłat w stosunku do cen i stawek opłat w ostatnio stosowanej taryfie.

2. Wskaźnik zmiany kosztów, o którym mowa w ust.1, oblicza się na podstawie średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym bezpośrednio poprzedzającym rok wprowadzenia do stosowania taryfy dla ciepła, określonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i wskaźników, o których mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. d i e, w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 201.

3. Taryfę ustaloną na zasadach określonych w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne nie przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi URE. Do taryfy tej przepisów art. 189 nie stosuje się.

4. Taryfę, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne stosuje przez

ustalony okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

Art. 191. Przedsiębiorstwo energetyczne udziela, na wniosek odbiorcy, bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej lub parametrów jakościowych nośnika ciepła oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców energii elektrycznej lub ciepła, w wysokości określonej w taryfie lub w umowie.

Rozdział 3

Zasady rozliczeń za ciepło dostarczone do budynków wielolokalowych

Art. 192. 1. W przypadku gdy wyłącznym odbiorcą energii elektrycznej lub ciepła dostarczanych do budynku jest właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego, jest on odpowiedzialny za rozliczanie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu energii elektrycznej lub kosztów dostarczenia ciepła.

2. Jeżeli miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego służącego do rozliczenia kosztów dostarczenia ciepła jest wspólne dla dwóch lub więcej budynków wielolokalowych albo dwóch lub więcej grup lokali, właściciele lub zarządcy tych budynków są obowiązani wyposażyć te budynki i grupy lokali w ciepłomierze, pełniące funkcje podzielników kosztów ogrzewania, w celu rozliczenia kosztów dostarczenia ciepła na poszczególne budynki i grupy lokali.

3. Właściciel węzła cieplnego z którego jest dostarczane ciepło do budynku wielolokalowego, dokonuje pomiarów parametrów i ilości ciepła dostarczonego do węzła cieplnego i przeznaczonego odpowiednio na ogrzewanie budynku wielolokalowego oraz na potrzeby przygotowania ciepłej wody, dostarczanej centralnie przez instalację w tym budynku.

4. Koszty dostarczenia ciepła rozlicza się, w części dotyczącej:

1) ogrzewania, stosując dla lokali mieszkalnych i użytkowych metody wykorzystujące:

a) dla części kosztów zależnej od zużycia indywidualnego:

- wskazania ciepłomierzy lub innych przyrządów pomiarowych wprowadzonych do

obrotu,

- wskazania urządzeń wskaźnikowych, będących wyrobami budowlanymi, wprowadzonymi do obrotu w sposób określony w przepisach prawa budowlanego,
- kubaturę albo powierzchnię tych lokali,

b) dla części kosztów niezależnej od zużycia indywidualnego, kubaturę lub powierzchnię tych lokali;

2) przygotowania ciepłej wody dostarczanej centralnie przez instalację w budynku wielolokalowym, stosując metody wykorzystujące:

a) dla części kosztów zależnej od zużycia indywidualnego:

- wskazania lokalowych wodomierzy ciepłej wody lub
- liczbę użytkowników lokalu,

b) dla części kosztów niezależnej od zużycia indywidualnego – kubaturę albo powierzchnię lokali,

5. W przypadku gdy ilość ciepła dostarczonego do budynku wielolokalowego w ciągu kolejnych 12 miesięcy przekracza 0,40 GJ w odniesieniu do m³ ogrzewanej kubatury budynku lub 0,30 GJ w odniesieniu do m³ przygotowanej ciepłej wody, właściciel lub zarządca budynku wykonuje audyt energetyczny tego budynku, w celu określenia przyczyn nadmiernej energochłonności i wskazania sposobów ograniczenia zużycia ciepła przez ten budynek lub zmiany zamówionej mocy cieplnej.

Art. 193. 1. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów dostarczenia ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku, tak aby wybrana metoda:

- 1) stymulowała energooszczędne zachowania;
- 2) zapewniała zachowanie prawidłowych warunków eksploatacji budynku i lokali w zakresie temperatury i wentylacji, określonych w przepisach prawa budowlanego;
- 3) uwzględniała ilość ciepła dostarczanego do lokalu z pionów grzewczych lub przenikania pomiędzy lokalami, oszacowanego w szczególności na podstawie rejestracji temperatury powietrza w lokalu, jeżeli jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione;
- 4) uwzględniała współczynniki wyrównawcze zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikające

z położenia lokalu w bryle budynku;

5) zapewniała ustalanie opłat, o których mowa w art. 190, w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej.

2. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego wprowadza wybraną metodę, o której mowa w ust. 1, w formie wewnętrznego regulaminu rozliczeń kosztów dostarczenia ciepła, zwanego dalej "regulaminem rozliczeń"; regulamin rozliczeń podaje się do wiadomości użytkownikom lokali, w terminie 14 dni od dnia jego wprowadzenia do stosowania.

3. W przypadku gdy właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego wprowadził metodę, o której mowa w ust. 2, wykorzystującą ciepłomierze, inne przyrządy pomiarowe lub urządzenia wskaźnikowe, użytkownik lokalu jest obowiązany udostępnić swoje pomieszczenia w celu zainstalowania lub wymiany tych przyrządów lub urządzeń oraz umożliwić dokonywanie ich kontroli i odczytu w celu rozliczania kosztów dostarczenia ciepła.

4. W przypadku stosowania w budynku wielolokalowym metody, o której mowa w ust. 3, wykorzystującej wskazania urządzeń wskaźnikowych, regulamin rozliczeń określa także zamienne rozliczanie opłat za ciepło dostarczone do lokali mieszkalnych i użytkowych, na podstawie ich kubatury lub powierzchni oraz warunki stosowania zamiennego rozliczenia.

5. Jeżeli użytkownik lokalu nie udostępni ciepłomierzy, innych przyrządów pomiarowych lub urządzeń wskaźnikowych w celu dokonania ich odczytu lub dokona ingerencji w ten przyrząd lub urządzenie w celu zafałszowania jego pomiarów, lub wskazań, użytkownik ten w okresie rozliczeniowym może zostać obciążony nie więcej niż dwukrotnością iloczynu średniej wartości kosztów ogrzewania :

- 1) m^3 kubatury budynku wielolokalowego i kubatury użytkowanego lokalu albo
- 2) m^2 budynku wielolokalowego i powierzchni użytkowanego lokalu.

Rozdział 4

Zasady zatwierdzania taryf oraz wprowadzania ich do stosowania

Art. 194. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy

dla energii elektrycznej lub ciepła a operator informacji pomiarowych ustala taryfę informacji pomiarowych, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, oraz proponują okres ich obowiązywania.

2. Przedsiębiorstwa energetyczne oraz operator informacji pomiarowych, o których mowa w ust.1, przedkładają Prezesowi URE taryfy lub ich zmiany z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa URE.

Art. 195. 1. Prezes URE, z zastrzeżeniem ust. 2, zatwierdza taryfę lub odmawia jej zatwierdzenia, w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami, o których mowa w art. 184 ust. 3, art. 185 i w art. 189 oraz z przepisami wydanymi na podstawie art. 200 - 202.

2. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, zatwierdza, na okres nie dłuższy niż 3 lata, taryfę zawierającą ceny lub stawki opłat w wysokości nie wyższej niż ceny lub stawki opłat obowiązujące przed jej przedłożeniem Prezesowi URE, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) zawarte w taryfie warunki stosowania cen i stawek opłat nie uległy zmianie;
- 2) udokumentowane i opisane, we wniosku o zatwierdzenia taryfy, zmiany zewnętrznych warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej, której dotyczy taryfa, nie uzasadniają obniżenia cen i stawek opłat zawartych w taryfie;
- 3) dla proponowanego we wniosku o zatwierdzenie taryfy okresu jej obowiązywania lub dla części tego okresu nie został ustalony współczynnik korekcyjny, o którym mowa w art. 174 ust. 2 pkt 5 lit. a.

3. W przypadku udokumentowanej zmiany zewnętrznych warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej, Prezes URE może ustalić z urzędu, w drodze decyzji, współczynnik korekcyjny, o którym mowa w art. 174 ust. 2 pkt 5 lit. a, wynikający wyłącznie ze zmiany warunków zewnętrznych, które przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane stosować w odniesieniu do cen i stawek opłat określonych w taryfie, o której mowa w ust. 2, do czasu wejścia w życie nowej taryfy wprowadzonej w trybie określonym w ust. 1.

4. W przypadku upływu okresu na jaki została ustalona taryfa, do dnia wejścia

w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli:

- 1) Prezes URE nie wydał decyzji albo
- 2) toczy się postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE.

5. Prezes URE analizuje i weryfikuje koszty uzasadnione, o których mowa w art. 184:

- 1) ust. 3 pkt 1 i 2, na podstawie sprawozdań finansowych i planów rzeczowo-finansowych przedsiębiorstw energetycznych, biorąc pod uwagę tworzenie warunków do konkurencji i promocji efektywności wykonywanej działalności gospodarczej, a w szczególności stosując metody porównawcze oceny efektywności przedsiębiorstw energetycznych wykonujących, w zbliżonych warunkach, działalność gospodarczą tego samego rodzaju,
 - 2) ust. 3 pkt 3, na podstawie sprawozdań finansowych i planów rzeczowo-finansowych operatora informacji pomiarowych, biorąc pod uwagę zadania wykonywane przez tego operatora
- oraz w art. 189 ust.2 pkt 1.

6. Planowane przychody ze sprzedaży ciepła przyjmowane do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji, stosujących uproszczoną metodę kalkulacji taryfy, oblicza się przy zastosowaniu wskaźnika referencyjnego ustalane przez Prezesa URE zgodnie z metodologią określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 201 oraz średnich cen sprzedaży ciepła, o których mowa w art. 174 ust. 2 pkt 23 lit. c.

7. Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE wysokość wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w ust. 6, w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

Art. 196. Prezes URE zamieszcza, w Biuletynie Informacji Publicznej URE, na koszt:

- 1) przedsiębiorstwa energetycznego zatwierdzoną taryfę dla energii elektrycznej;
- 2) operatora informacji pomiarowych zatwierdzoną taryfę za świadczone usługi informacji pomiarowej, w terminie 14 dni od dnia jej zatwierdzenia;

Art. 197. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do przedłożenia Prezesowi URE taryfy do zatwierdzenia oraz operator informacji pomiarowych wprowadza taryfę do stosowania nie wcześniej, niż po upływie 14 dni i nie później, niż do 45 dnia od dnia jej zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

Art. 198. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 190 ust.1:

- 1) po ustaleniu taryfy niezwłocznie powiadamia Prezesa o zamiarze wprowadzenia nowych cen i stawek opłat;
- 2) zamieszcza taryfę na swojej stronie internetowej określając termin wprowadzenia jej do stosowania;
- 3) powiadamia swoich odbiorców o nowej taryfie, co najmniej na 14 dni przed dniem wprowadzenia jej do stosowania.

Art. 199. 1. Prezes URE może:

- 1) zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedłożenia taryfy do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że przedsiębiorstwo to działa w warunkach konkurencji lub
- 2) cofnąć udzielone zwolnienie, w przypadku ustania warunków uzasadniających zwolnienie.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć określonej części działalności gospodarczej wykonywanej przez przedsiębiorstwo energetyczne w zakresie, w jakim działalność ta jest wykonywana w warunkach konkurencji.

3. Prezes URE podejmując decyzję, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę cechy rynku energii elektrycznej lub ciepła, w szczególności: liczbę uczestników i wielkości ich udziałów w rynku, przejrzystość struktury i zasad funkcjonowania rynku, istnienie barier dostępu do rynku, równoprawne traktowanie uczestników rynku, dostęp do informacji rynkowej, skuteczność kontroli i zabezpieczeń przed wykorzystywaniem pozycji ograniczającej konkurencję, dostęp do wysoko wydajnych technologii.

Art. 200. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa

URE, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej oraz szczegółowy sposób rozliczeń w obrocie energią elektryczną, biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów przedsiębiorstw energetycznych, w tym kosztów ich rozwoju, obowiązki użyteczności publicznej, ochronę odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i opłat, poprawę efektywności dostarczania i wykorzystywania energii elektrycznej, równoprawne traktowanie odbiorców, eliminowanie subsydiowania skrótnego oraz przejrzystość cen i stawek opłat.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe, w tym odbiorców wykonujących obowiązki użyteczności publicznej;
- 2) podział podmiotów przyłączanych na grupy przyłączeniowe;
- 3) szczegółowe zasady ustalania opłat za przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie do sieci;
- 4) rodzaje cen lub stawek opłat dla każdej działalności gospodarczej na którą udzielono koncesji oraz sposób ich kalkulowania;
- 5) sposób uwzględniania w taryfach:
 - a) kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz z odnawialnych źródeł energii,
 - b) rekompensat, o których mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003,
 - c) poprawy efektywności i zmiany warunków wykonywanej działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- 6) sposób prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi;
- 7) sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców;
- 8) sposób ustalania opłat za ponadumowny pobór energii biernej i przekroczenia mocy umownej;

- 9) sposób ustalania opłat za nielegalny pobór energii elektrycznej lub ingerencję w układ pomiarowy;
- 10) zakres usług wykonywanych na dodatkowe zlecenie odbiorcy i sposób ustalania opłat za te usługi;
- 11) sposób kalkulacji stawki opłat za dane pomiarowe przekazywane operatorowi informacji pomiarowych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych.

Art. 201.1. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla ciepła oraz szczegółowy sposób rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło, biorąc pod uwagę: politykę energetyczną państwa, zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów przedsiębiorstw energetycznych, w tym kosztów ich rozwoju, ochronę odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i opłat, poprawę efektywności dostarczania i wykorzystywania ciepła, równoprawne traktowanie odbiorców, eliminowanie subsydiowania skrośnego oraz przejrzystość cen i stawek opłat oraz zapewnienie rozliczenia kosztów zakupu ciepła dostarczanego do budynku wielolokalowego w sposób odpowiadający zużyciu tego ciepła.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe;
- 2) rodzaje cen i stawek opłat dla każdej działalności gospodarczej na którą udzielono koncesji oraz sposób ich kalkulowania;
- 3) szczegółowy sposób ustalania opłat za przyłączenie do sieci urządzeń, instalacji lub sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie do sieci;
- 4) uproszczony sposób kalkulacji cen i stawek dla ciepła wytwarzanego w jednostkach kogeneracji;
- 5) sposób:
 - a) ustalania wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 195 ust. 6,
 - b) uwzględniania w taryfach kosztów zakupu ciepła, o którym mowa w art... ustawy z dnia.....o odnawialnych źródłach energii,

- c) uwzględniania w taryfach poprawy efektywności i zmiany warunków wykonywanej działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa energetyczne,
 - d) uwzględniania w taryfach kosztów niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego a wynikających ze zmiany warunków wykonywania działalności gospodarczej lub warunków funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego,
 - e) prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi,
 - f) ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych nośnika ciepła i standardów jakościowych obsługi odbiorców,
 - g) ustalania opłat za nielegalny pobór ciepła lub ingerencję w układ pomiarowy;
- 6) grupy lokali, o których mowa w art. 192 ust. 2;
 - 7) szczegółowy sposób rozliczania kosztów dostarczania ciepła określony w metodach, o których mowa w art.192 ust. 4;
 - 8) sposób obliczania współczynników wyrównawczych, o których mowa w art. 193 ust. 1 pkt 4;
 - 9) zakres regulaminu rozliczeń;
 - 10) szczegółową metodologię ustalania cen i stawek opłat w taryfie, o której mowa w art. 190 ust.1.

Art. 202. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryfy za świadczenie usług przekazywania informacji pomiarowej oraz szczegółowy sposób rozliczeń za przekazywanie tych informacji, biorąc pod uwagę zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów operatora informacji pomiarowej, w tym kosztów jego rozwoju, poprawę efektywności systemu opomiarowania, równoprawne traktowanie odbiorców, oraz przejrzystość stawek opłat.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) rodzaje stawek opłat dla każdego rodzaju informacji pomiarowej oraz sposób ich kalkulowania;
- 2) sposób uwzględniania w taryfach kosztów odbierania, przetwarzania, przechowywania oraz przekazywania informacji pomiarowej;

- 3) sposób uwzględniania w taryfach poprawy efektywności i zmiany warunków wykonywanej działalności gospodarczej przez operatora informacji pomiarowej;
- 4) sposób prowadzenia rozliczeń z odbiorcami informacji pomiarowych za udostępnianie informacji pomiarowej oraz z przedsiębiorstwami energetycznymi udostępniającymi te informacje.

Dział X

Urządzenia, instalacje i sieci oraz ich eksploatacja

Rozdział 1

Wymagania dla urządzeń, instalacji lub sieci

Art. 203. Projektowanie, produkcja, budowa oraz eksploatacja urządzeń, instalacji lub sieci zapewniają racjonalne i oszczędne zużycie energii elektrycznej lub ciepła przy zachowaniu:

- 1) niezawodności współdziałania z siecią;
- 2) bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska;
- 3) zgodności z wymaganiami przepisów odrębnych, w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym, o ochronie dóbr kultury, o muzeach, lub innych przepisów wynikających z technologii wytwarzania energii i rodzaju stosowanego paliwa.

Art. 204. 1. Budowa linii bezpośredniej wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, uzyskania zgody Prezesa URE; zgoda jest udzielana w drodze decyzji.

2. Prezes URE, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę:

- 1) wykorzystanie zdolności przesyłowych istniejącej sieci elektroenergetycznej;
- 2) odmowę świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej istniejącą siecią elektroenergetyczną podmiotowi występującemu o uzyskanie zgody.

Art. 205. 1. Producenci i importerzy urządzeń określa w dokumentacji technicznej efektywność energetyczną tych urządzeń.

2. Producenci i importerzy urządzeń wprowadzanych do obrotu informują o efektywności energetycznej urządzeń na etykiecie i w charakterystyce technicznej urządzenia.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie efektywności energetycznej, jakie powinny spełniać urządzenia, o których mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność ochrony odbiorców końcowych.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące dokumentacji technicznej, o której mowa w ust. 1, oraz stosowania etykiet i charakterystyk technicznych, o których mowa w ust. 2,
- 2) wzory etykiet, o których mowa w ust. 2

- uwzględniając konieczność zapewnienia efektywnego użytkowania urządzeń poprzez powszechny dostęp do informacji o efektywności energetycznej tych urządzeń.

Art. 206. Przepisów art. 203 i art. 204 nie stosuje się do urządzeń i instalacji oraz obiektów związanych z obronnością lub bezpieczeństwem państwa, stanowiących integralne części systemów techniki wojskowej lub uzbrojenia, ratowniczo-gaśniczych oraz ochrony granic lub stosowanych w więziennictwie, należących do jednostek, o których mowa w art. 179.

Rozdział 2

Zasady uzyskania świadectw kwalifikacyjnych w zakresie eksploatacji urządzeń instalacji lub sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych

Art. 207. 1. Czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 222, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające świadectwo kwalifikacyjne potwierdzające kwalifikacje, zwane dalej „świadectwem” i wpis do rejestru świadectw.

2. Wydane świadectwo i wpis w rejestrze świadectw tracą ważność w przypadku

stwierdzenia, że:

- 1) czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci są wykonywane niezgodnie z przepisami dotyczącymi ich eksploatacji lub niezgodnie z zakresem wydanego świadectwa;;
- 2) osoba zajmująca się eksploatacją sieci, urządzeń lub instalacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 222, w czasie ważności świadectwa, przez okres 3 lat nie zajmowała się eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, na które świadectwo to otrzymała.

3. Świadectwo wydane osobom, o których mowa w ust. 1, zajmującym się eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci i świadczącym usługi na rzecz:

- 1) konsumentów w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny,
 - 2) mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej
- oraz wpis do rejestru świadectw tracą ważność po upływie 5 lat od dnia ich wydania lub dokonania wpisu w rejestrze świadectw.

Art. 208. Zabrania się zatrudniania przy samodzielnej eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 222, osób bez posiadania ważnego świadectwa i wpisu do rejestru.

Art. 209. 1. Sprawdzenie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz instalacji, urządzeń lub sieci przeprowadzają komisje kwalifikacyjne w formie egzaminu.

2. Komisje kwalifikacyjne powołują na okres 5 lat:

- 1) Prezes Urzędu Dozoru Technicznego, zwany dalej „Prezesem UDT”:
 - a) u przedsiębiorcy zatrudniającego co najmniej 200 osób wykonujących prace, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 222,
 - b) przy stowarzyszeniach naukowo - technicznych, jeżeli statuty tych stowarzyszeń zawierają postanowienia określające zakres wykonywanej działalności na rzecz gospodarki energetycznej,

- 2) właściwi ministrowie oraz Szefowie Agencji, o których mowa w art. 173, w zakresie eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci w jednostkach organizacyjnych nadzorowanych lub podległych tym ministrom lub Szefom Agencji,
 - 3) minister właściwy do spraw transportu, w zakresie eksploatacji urządzeń i instalacji energetycznych eksploatowanych w jednostkach organizacyjnych transportu kolejowego
- na wniosek przedsiębiorcy, stowarzyszenia naukowo – technicznego lub jednostki organizacyjnej.

3. Wniosek , o którym mowa w ust. 2, określa w szczególności nazwę i adres komisji oraz zakres sprawdzanych kwalifikacji.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

5. W przypadku złożenia wniosku za pomocą środków komunikacji elektronicznej powinien być on opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

Art. 210. 1. Organ uprawniony do powołania komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 209 ust. 2, może odwołać członka komisji w przypadku:

- 1) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie funkcji;
- 2) rezygnacji z członkostwa w komisji;
- 3) niewywiązywania się z obowiązków członka komisji;
- 4) utraty kwalifikacji umożliwiających powołanie w skład komisji.

2. Organ uprawniony do powołania komisji kwalifikacyjnych może odwołać komisję kwalifikacyjną na wniosek przedsiębiorcy, stowarzyszenia naukowo – technicznego lub jednostki, przy której ją powołano, w przypadku:

- 1) rezygnacji jednostki organizacyjnej z dalszego prowadzenia tej komisji;
- 2) odwołania części członków komisji lub rezygnacji z członkostwa w komisji, uniemożliwiającego dalsze wykonywanie zadań przez tę komisję;
- 3) ograniczenia zakresu sprawdzanych kwalifikacji.

Art. 211. 1. Prezes UDT dokonuje okresowej oceny pracy komisji kwalifikacyjnych powołanych u przedsiębiorców i przy stowarzyszeniach naukowo – technicznych, o których mowa w art. 209 ust. 2 pkt 1.

2. Prezes UDT może odwołać komisję kwalifikacyjną, jeżeli wynik okresowej oceny, o której mowa w ust.1, jest negatywny.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do organów, o których mowa w art. 209 ust. 2 pkt 2 i 3.

Art. 212. Świadczenie wydają, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie świadectwa:

- 1) Prezes UDT, na podstawie dokumentacji z przeprowadzonego egzaminu, przekazanej przez komisje kwalifikacyjne, o których mowa w art. 209 ust. 2 pkt 1;
- 2) komisje kwalifikacyjne powołane przez ministrów lub Szefów Agencji, o których mowa w art. 209 ust. 2 pkt 2 i 3.

Art. 213. 1. Organ, który wydał świadectwo może je zawiesić na wniosek pracodawcy, inspektora pracy, lub organu, o którym mowa w art. 209 ust. 2 pkt 2 i 3, w przypadku gdy:

- 1) czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci są wykonywane niezgodnie z przepisami dotyczącymi ich eksploatacji lub
- 2) osoba wykonująca czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, wykonuje je niezgodnie z zakresem wydanego jej świadectwa;
- 3) osoba zajmująca się eksploatacją sieci, urządzeń lub instalacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 222, w czasie ważności świadectwa, przez okres 6 miesięcy nie zajmowała się eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, na które świadectwo to otrzymała.

2. Świadczenie ulega zawieszeniu do czasu zakończenia czynności wyjaśniających przyczyny jego zawieszenia.

3. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności wyjaśniających;

- 1) nie zostały potwierdzone przyczyny zawieszenia świadectwa kwalifikacyjnego - organ, który wydał świadectwo kwalifikacyjne cofa zawieszenie świadectwa

kwalifikacyjnego;

2) zostaną potwierdzone przyczyny zawieszenia świadectwa kwalifikacyjnego - organ, który wydał świadectwo kwalifikacyjne cofa ważność świadectwa kwalifikacyjnego.

4. Osobie, której cofnięto ważność świadectwa kwalifikacyjnego może ponownie ubiegać się o jego wydanie, po upływie 6 miesięcy od dnia cofnięcia ważności świadectwa kwalifikacyjnego.

5. W przypadku utraty lub zniszczenia świadectwa kwalifikacyjnego, na wniosek osoby której świadectwa to wydano, Prezes UDT wydaje wórnik tego dokumentu.

6. Osoba, która po uzyskaniu wórnika świadectwa kwalifikacyjnego odzyskała utracony dokument jest obowiązana zwrócić ten dokument Prezesowi UDT.

Rozdział 3

Komitet Odwoławczy, rejestr i opłaty

Art. 214. 1. Przy Prezesie UDT działa Komitet Odwoławczy, zwany dalej „Komitetem”, który liczy nie więcej niż 10 osób posiadających niezbędną wiedzę w zakresie eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 228.

2. Do zadań Komitetu należy rozpatrywanie odwołań w sprawach:

- 1) powołania lub odwołania komisji kwalifikacyjnej, o której mowa w art. art. 216 ust. 2 pkt 1;
- 2) zawieszenia świadectwa, o którym mowa w art. 213 ust. 1;
- 3) cofnięcia świadectwa, o którym mowa w art. 213 ust. 3 pkt 2.

3. Kadencja Komitetu trwa 4 lata.

4. W skład Komitetu wchodzi proporcjonalnie, w liczbie zapewniającej brak dominacji którejkolwiek ze stron, osoby reprezentujące organy administracji rządowej, ogólnopolskie stowarzyszenia i organizacje: konsumenckie, pracodawców, gospodarcze i naukowo-techniczne, jeżeli zakres ich działania obejmuje zadania związane eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 222.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa UDT o zgłoszonych kandydatach, na wniosek organów, stowarzyszeń i organizacji, o których mowa w ust. 4, powołuje oraz odwołuje członków Komitetu.

6. Organizację i tryb pracy Komitetu określa regulamin nadany przez Prezesa UDT po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki.

7. Obsługę administracyjno-organizacyjną Komitetu zapewnia Urząd Dozoru Technicznego.

Art. 215. 1. W przypadku:

- 1) odmowy powołania lub odwołania komisji kwalifikacyjnej,
 - 2) zawieszenia świadectwa lub jego cofnięcia
- przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się do Komitetu w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o odwołaniu komisji kwalifikacyjnej, o zawieszeniu świadectwa lub jego cofnięciu.

3. Odwołanie rozpatruje trzyosobowy zespół, wyznaczony spośród członków Komitetu przez Przewodniczącego Komitetu, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia odwołania.

4. W przypadku, gdy rozpatrzenie odwołania wymaga dodatkowej wiedzy lub wiadomości specjalnych, Przewodniczący Komitetu może zasięgnąć opinii eksperta lub ekspertów.

5. Nadanie pisma zawierającego odwołanie w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego lub w polskim urzędzie konsularnym jest równoznaczne z wniesieniem odwołania do Komitetu.

Art. 216. 1. Po rozpatrzeniu odwołania, o którym mowa w art. 215 ust. 1, Komitet:

- 1) stwierdza zasadność odwołania i przekazuje sprawę Prezesowi UDT do ponownego rozpoznania, albo
- 2) oddala odwołanie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stronie przysługuje skarga do sądu

administracyjnego, za pośrednictwem Prezesa UDT, w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o oddaleniu odwołania; w postępowaniu przed sądem stosuje się odpowiednio przepisy o zaskarżaniu decyzji administracyjnych.

Art. 217. 1. Prezes UDT prowadzi w systemie informatycznym rejestry:

- 1) komisji kwalifikacyjnych powołanych przez Prezesa UDT;
- 2) członków komisji kwalifikacyjnych powołanych przez Prezesa UDT;
- 3) wydanych świadectw przez Prezesa UDT oraz wtórników tych świadectw.

2. Rejestr komisji kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje dane zawarte we wniosku przedsiębiorcy lub stowarzyszenia naukowo - technicznego, o którym mowa w art. 209 ust. 2 pkt 1 i 2. Rejestr ten jest jawny.

3. Rejestr członków komisji kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) oznaczenie daty i miejsca urodzenia;
- 3) numer PESEL, o ile został nadany, lub numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres zamieszkania;
- 5) numer, datę i miejsce wydania świadectwa lub jego wtórnika;
- 6) oznaczenie daty ważności świadectwa i jego zakres;
- 7) aktualne miejsce pracy, wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz opis doskonalenia zawodowego w czasie ważności powołania na członka komisji;
- 8) oznaczenie daty i miejsca powołania na członka komisji kwalifikacyjnej lub odwołania z członka komisji kwalifikacyjnej;
- 9) numer rejestracyjny komisji kwalifikacyjnej w skład, której członek został powołany.

4. Dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1, pkt 5 oraz pkt 8 i 9, są jawne, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

5. Rejestr wydanych świadectw przez Prezesa UDT i ich wtórników oraz dane osób, którym je wydano zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;

- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numeru PESEL, o ile został nadany, lub numer i seria dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) adres zamieszkania;
- 5) numer, datę i miejsce wydania świadectwa,
- 6) numer protokołu, datę sprawdzenia kwalifikacji oraz jego wyniku;
- 7) oznaczenie daty ważności świadectwa i jego zakresu oraz oznaczenie daty jego wpisu do rejestru;
- 8) aktualne miejsce pracy;
- 9) oznaczenie daty zawieszenia lub cofnięcia świadectwa oraz okresu na jaki je zawieszono lub cofnięto.

6. Dane, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i pkt 5 i pkt 7-9, są jawne, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

7. Wpis w rejestrze świadectw, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest ważny w okresie 5 lat od daty dokonania wpisu; po upływie okresu jego ważności podlega on aktualizacji i odnowieniu na wniosek osoby posiadającej ważne świadectwo.

Art. 218. 1. W przypadku wygaśnięcia ważności powołania komisji kwalifikacyjnej lub jej odwołania, Prezes UDT po trzech latach od daty wygaśnięcia ważności jej powołania lub odwołania usuwa dane komisji kwalifikacyjnej z rejestru, o którym mowa w art. 223 ust. 1 pkt 2.

2. W przypadku wygaśnięcia powołania członka komisji kwalifikacyjnej lub jego odwołania, Prezes UDT po dziesięciu latach od daty wygaśnięcia powołania lub odwołania usuwa dane członka komisji kwalifikacyjnej z rejestru, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2.

3. W przypadku wygaśnięcia ważności wpisu do rejestru, cofnięcia świadectwa lub wygaśnięcia jego ważności, Prezes UDT po upływie 10 lat od daty wygaśnięcia lub cofnięcia świadectwa usuwa z rejestru, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 3, dane dotyczące tego świadectwa.

Art. 219. 1. Właściwi ministrowie oraz Szefowie Agencji, o których mowa

w art.173, a także minister wymieniony w art. 209 ust. 2 pkt 3, prowadzą, w systemie informatycznym, rejestry komisji kwalifikacyjnych, członków tych komisji oraz wydanych świadectw.

2. Rejestry prowadzone przez właściwych ministrów oraz Szefów Agencji, o których mowa w art.173, są niejawne.

3. Prezes UDT, właściwi ministrowie oraz Szefowie Agencji, o których mowa w art.173, a także minister wymieniony w art. 209 ust. 2 pkt 3, są administratorami i przetwarzają dane zawarte w rejestrach, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

Art. 220. Dokumentacja dotycząca postępowania w sprawie wydania świadectwa i jego wtórników jest przechowywana przez Prezesa UDT, właściwych ministrów oraz Szefowie Agencji, o których mowa w art.173, a także ministra wymienionego w art. 209 ust. 2 pkt 3, przez okres 10 lat.

Art. 221. 1. 1. Mając na względzie bezstronny i niezależny przebieg powołania komisji kwalifikacyjnej, przeprowadzenia egzaminu przez komisje kwalifikacyjne i wydawania świadectw dla danego rodzaju eksploatowanych urządzeń, instalacji lub sieci, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 222, a także zapewnienie właściwego dokumentowania, rejestrowania i przechowywania dokumentacji z przeprowadzonego egzaminu, pobiera się opłatę za:

- 1) powołanie komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 209 ust. 2 pkt 1, wynoszącą 150 %, kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) okresową oceny pracy komisji, o której mowa w art. 211 ust. 1 wynoszącą 75 %, kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1;
- 3) przeprowadzenia egzaminu przez komisje kwalifikacyjne powołane przez Prezesa UDT, wynoszącą 5 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1;
- 4) wydawanie świadectw kwalifikacyjnych przez Prezesa UDT, wynoszącą 4 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1;

- 5) wydawanie wtórnika świadectwa kwalifikacyjnego, wynoszącą 50 złotych za każdy wydany wtórnik;
- 6) odnowienie lub aktualizację wpisu w rejestrze, o którym mowa w art. 217 ust.1 pkt 3, wynoszącą 3% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 4 - 6, nie podlegają zwrotowi w razie odmowy przez Prezesa UDT powołania komisji, wydania świadectwa, dokonania wpisu w rejestrze, wydania wtórnika oraz odnowienia wpisu w rejestrze

3. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią przychód Urzędu Dozoru Technicznego, z wyjątkiem opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 3, stanowiącej przychód jednostek, o których mowa w art. 209 ust. 2 pkt 1.

Art. 222. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje prac, stanowisk oraz urządzeń, instalacji lub sieci, dla których jest wymagane świadectwo do wykonywania czynności związanych z ich eksploatacją,
- 2) zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz instalacji, urządzeń lub sieci,
- 3) tryb powoływania i odwoływania oraz okresowej ocenę pracy komisji kwalifikacyjnej, sposób działania oraz strukturę komisji kwalifikacyjnych,
- 4) wymagania kwalifikacyjne niezbędne dla powołania członka komisji kwalifikacyjnej oraz tryb powoływania i odwoływania członka komisji kwalifikacyjnych,
- 5) warunki przeprowadzania egzaminu oraz kryteria oceny egzaminu przez komisję kwalifikacyjną,
- 6) tryb wnoszenia opłat, o których mowa w art. 221 ust.1,
- 7) warunki i sposób gromadzenia przez komisje kwalifikacyjne dokumentacji z postępowania w sprawie sprawdzania kwalifikacji, przekazywania ich Prezesowi UDT oraz wzór formularza przekazywania tej dokumentacji,
- 8) sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w art. 217 ust. 1, a także warunki i sposób przechowywania dokumentacji dotyczącej powołania lub odwołania komisji, członków komisji, wydanych świadectw oraz wtórników tych świadectw,
- 9) wzór świadectwa

- biorąc pod uwagę zapewnienie bezpieczeństwa technicznego i niezawodności funkcjonowania oraz bezpiecznej eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych, bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz bezstronnego i niezależnego postępowania w sprawie wydania świadectwa dla osób wykonujących czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci oraz przechowywania danych w prowadzonych rejestrach.

Art. 223. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje prac, stanowisk oraz urządzeń, instalacji lub sieci, dla których jest wymagane świadectwo do wykonywania czynności związanych z ich eksploatacją,
 - 2) zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz tych instalacji, urządzeń lub sieci,
 - 3) tryb powoływania i odwoływania oraz okresowej ocenę pracy komisji kwalifikacyjnej, sposób działania oraz strukturę komisji kwalifikacyjnych,
 - 4) wymagania kwalifikacyjne niezbędne dla powołania członka komisji kwalifikacyjnej oraz tryb powoływania i odwoływania członka komisji kwalifikacyjnych,
 - 5) warunki przeprowadzania egzaminu oraz kryteria oceny egzaminu przez komisję kwalifikacyjną,
 - 6) warunki i sposób gromadzenia przez komisje kwalifikacyjne dokumentacji przeprowadzania egzaminu, przekazywania jej właściwemu organowi oraz wzór formularza przekazywania tej dokumentacji,
 - 7) sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w art. 217 ust. 1, a także warunki i sposób przechowywania dokumentacji dotyczącej powołania i odwołania komisji kwalifikacyjnej, członków komisji, wydanych świadectw oraz wtórników tych świadectw,
 - 8) wzór świadectwa
- biorąc pod uwagę zapewnienie bezpieczeństwa technicznego i niezawodności funkcjonowania oraz bezpiecznej eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci, bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz bezstronnego i niezależnego postępowania w sprawie sprawdzenia kwalifikacji osób wykonujących czynności związane

z eksploatacją urządzeń instalacji lub sieci oraz przechowywania danych w prowadzonych rejestrach.

Art. 224. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje prac, stanowisk oraz urządzeń, instalacji lub sieci, dla których jest wymagane świadectwo do wykonywania czynności związanych z ich eksploatacją,
- 2) zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz tych instalacji, urządzeń i sieci,
- 3) tryb powoływania i odwoływania oraz okresowej ocenę pracy komisji kwalifikacyjnej, sposób działania oraz strukturę komisji kwalifikacyjnych,
- 4) wymagania kwalifikacyjne niezbędne dla powołania członka komisji kwalifikacyjnej oraz tryb powoływania i odwoływania członka komisji kwalifikacyjnych,
- 5) warunki przeprowadzania egzaminu oraz kryteria oceny egzaminu przez komisję kwalifikacyjną,
- 6) warunki i sposób gromadzenia przez komisje kwalifikacyjne dokumentacji z przeprowadzenia egzaminu, przekazywania jej właściwemu organowi oraz wzór formularza przekazywania tej dokumentacji,
- 7) sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w art. 223 ust. 1, a także warunki i sposób przechowywania dokumentacji dotyczącej powołania i odwołania komisji kwalifikacyjnej, członków komisji, wydanych świadectw oraz wtórników tych świadectw,
- 8) wzór świadectwa
— biorąc pod uwagę zapewnienie bezpieczeństwa technicznego i niezawodności funkcjonowania oraz bezpiecznej eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci, bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz bezstronnego i niezależnego postępowania w sprawie sprawdzenia kwalifikacji osób wykonujących czynności związane z eksploatacją urządzeń instalacji lub sieci oraz bezpiecznego przechowywania danych w prowadzonych rejestrach.

Dział XI

Przepisy karne i kary pieniężne

Art. 225. Kto, wbrew przepisowi art. 21 ust. 1 nie dopełnia obowiązku

- 1) wyposażenia obiektu w indywidualne odnawialne źródło ciepła, źródło ciepła użytkowego w kogeneracji lub źródło ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych, albo
 - 2) przyłączenia obiektu do sieci ciepłowniczej
- podlega karze grzywny, nie mniejszej niż 2.000 zł.

Art. 226. Kto, wbrew przepisowi art. 192 ust. 2, narusza obowiązek wyposażenia budynków i grup lokali w ciepłomierze pełniące funkcje podzielników kosztów ogrzewania, w celu rozliczenia kosztów dostarczenia ciepła na poszczególne budynki i grupy lokali

- podlega karze grzywny, nie mniejszej niż 2.000 zł.

Art. 227. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art.225 i art. 226 następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz.848, z późn. zm.²¹⁾).

Art. 228. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 1) nie powiadomił pisemnie podmiotu o odmowie zawarcia umowy, o której mowa w art. 4 ust.1;
- 2) nie dopełnił obowiązku świadczenia usług udostępniania informacji pomiarowych, o których mowa w art. 5 ust.1;
- 3) z nieuzasadnionych powodów odmówił zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 8 ust.1;

- 4) nie powiadomił pisemnie zainteresowanego podmiotu o odmowie zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 8 ust. 3;
- 5) nie wydał oświadczenia, o którym mowa w art. 9;
- 6) nie wydał warunków przyłączenia w terminie, o którym mowa w art. 13;
- 7) nie zwrócił pobranej zaliczki w przypadku, o którym mowa w art. 14 ust.1 pkt 1;
- 8) nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 22 ust. 2;
- 9) nie opracował informacji, o których mowa w art. 23 ust.1;
- 10) nie świadczy sprzedaży awaryjnej, o której mowa w art. 33 ust.1;
- 11) nie powiadomił odbiorcy o zmianie cen lub stawek opłat za dostarczoną energię elektryczną lub ciepło w terminie, o którym mowa w art. 38 ust. 2;
- 12) nie przechowuje danych, o których mowa w art. 41 ust.1;
- 13) nie dopełnił obowiązku, o którym mowa w art. 44 ust.1;
- 14) nie dopełnił obowiązku wznowienia dostarczania energii elektrycznej lub ciepła, o którym mowa w art. 46 ust. 4 albo w art. 48 ust.1;
- 15) nie rozpatrzył reklamacji w terminie, o którym mowa w art. 47 ust.2;
- 16) nie dopełnił obowiązku określonego w art. 52;
- 17) nie realizuje w danym roku obowiązku, o którym mowa w art. 53 ust.1;
- 18) naruszył sposób i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 56 ust. 5;
- 19) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art.57 ust.1 albo w art. 58;
- 20) nie przestrzega obowiązku utrzymywania zapasów paliw, o którym mowa w art. 59 ust. 1, lub nie uzupełnia ich w terminie, o którym mowa w art. 59 ust. 3 lub 4, obniża je w innych przypadkach niż wymienione w art. 59 ust. 2, lub nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 59 ust. 6, w terminie określonym w art.59 ust. 7;

- 21) uniemożliwia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art.59 ust.8;
- 22) nie przestrzega obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Rady (UE, EURATOM) nr 617/2010);
- 23) nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji;
- 24) nie przekazuje informacji, o której mowa w art. 71 ust. 6;
- 25) z nieuzasadnionych powodów nie występuje do Prezesa URE z wnioskiem, o którym mowa w art. 79 ust. 1 oraz nie dopełnia warunków określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 79 ust. 2;
- 26) będąc operatorem wyznaczonym na podstawie art. 79 ust. 2 nie realizuje obowiązków operatora wynikających z ustawy;
- 27) nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 80 ust.4;
- 28) nie przekazuje informacji, o której mowa w art. 81, w terminie określonym w tym przepisie;
- 29) nie przestrzega warunków i kryteriów niezależności operatora systemu, o których mowa w art. 83 i w art. 85;
- 30) nie zapewnia wyznaczonemu dla swojej sieci operatorowi systemu spełnienia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 83 i art.85;
- 31) nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 84 ust.7;
- 32) nie przedkłada do zatwierdzenia programu zgodności lub nie przedkłada nowego programu, w przypadku, o którym mowa w art. 87 ust. 7;
- 33) nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 99 ust.1 i 5, w terminach określonych w tym przepisie;
- 34) nie przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcji informacji

miarowych lub przedkłada instrukcję informacji pomiarowych niespełniającą wymagania określone w art. 111 ust.3;

- 35) nie przestrzega warunków i wymagań technicznych korzystania z systemu elektroenergetycznego, procedur postępowania i wymiany informacji, a także nie stosuje się do zasad i obowiązków w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, planów i procedur stosowanych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, instrukcji, o której mowa w art. 100 ust. 1, a także poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, o których mowa w art. 122 i art. 125 ust. 1;
- 36) nie przestrzega obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003;
- 37) nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, wprowadzonych na podstawie art. 116 lub art. 119 ust. 2;
- 38) z nieuzasadnionych powodów wydaje polecenie, o którym mowa w art. 119 ust. 1;
- 39) będąc operatorem informacji pomiarowych nie wykonuje obowiązków określonych w ustawie;
- 40) będąc operatorem informacji pomiarowych odmawia uprawnionym podmiotom dostępu do informacji pomiarowych;
- 41) wykonując działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej uniemożliwia dostarczanie sygnałów rynkowych lub komend sterujących do odbiorców przyłączonych do jego sieci;
- 42) niedochowując należytej staranności przekazuje dane pomiarowe błędne lub bez zachowania terminów;
- 43) nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia z kogeneracji albo nie uiszcza opłaty zastępczej,

- o której mowa w art. 137 ust. 1 pkt 2;
- 44) przedkłada Prezesowi URE wnioski o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji zawierające dane lub informacje niezgodne ze stanem faktycznym;
 - 45) nie przekazuje informacji w terminie, o którym mowa w art.139 ust.1;
 - 46) nie przedkłada towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklarację, o której mowa w art. 141 ust. 3, lub przedkłada niezgodną ze stanem faktycznym;
 - 47) wbrew obowiązkowi nie wydaje dokumentu, o którym mowa w art. 144 ust.3;
 - 48) nie przedkłada Prezesowi URE, w wyznaczonym terminie, sprawozdania, o którym mowa w art. 150 ust. 1;
 - 49) nie przedkłada planów, o których mowa w art. 157 ust. 1 lub w art. 159 ust. 1, lub w art. 160 ust. 1 oraz sprawozdania, o którym mowa w art.161 ust. 2;
 - 50) odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 175 ust. 1 i ust. 2 pkt 1;
 - 51) świadomie lub w wyniku niedbalstwa wprowadza w błąd Prezesa URE w zakresie przedstawianych na jego żądanie informacji, o których mowa w art. 175;
 - 52) prowadzi ewidencję księgową niezgodnie z zasadami określonymi w art. 183;
 - 53) zawarł w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego korzystającego ze zwolnienia z obowiązku przedłożenia jej do zatwierdzenia na podstawie art. 190 ust. 3, zawyżone ceny lub stawki opłat;
 - 54) stosuje ceny i taryfy, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 194 ust.1;
 - 55) nie przedkłada do zatwierdzenia taryfy wbrew żądaniu Prezesa URE, o którym mowa w art. 194 ust. 2;
 - 56) stosuje ceny lub stawki opłat wyższe od zatwierdzonych lub stosuje taryfę niezgodnie z określonymi w niej warunkami;

- 57) wprowadza do obrotu na obszarze kraju urządzenia niespełniające wymagań, o których mowa w art. 203 i w art. 205 ust. 1 i 2;
- 58) nie utrzymuje w należytym stanie technicznym obiektów, instalacji lub urządzeń;
- 59) zatrudnia osoby bez wymaganych kwalifikacji, o których mowa w art. 207 ust.1.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pkt 4 – 7, pkt 9, pkt 11 i 12, pkt 15, pkt 24, pkt 29, pkt 32 – 35, pkt 46 oraz pkt 49 – 51, kara pieniężna wynosi od 500 zł do 3000 zł za każdy dzień zwłoki w powiadomieniu podmiotu, lub w wydaniu warunków przyłączenia, lub w opracowaniu informacji, lub za nierozpatrzenie reklamacji, lub za nieprzekazanie informacji.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 44 – 47, kara pieniężna wynosi od 130 % do 150% różnicy pomiędzy wysokością opłaty zastępczej obliczonej zgodnie z art. 140 ust.1 a wysokością uiszczonej opłaty zastępczej .

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, pkt 16 – 23, pkt 25 – 28, pkt 30, pkt 31, pkt 36 – 43, pkt 45, pkt 48 oraz pkt 52 -60, kara pieniężna wynosi od 1 % do 15% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary na przedsiębiorstwo energetyczne albo na operatora informacji pomiarowych.

5. Niezależnie od kary pieniężnej określonej w ust. 1- 4 Prezes URE może nałożyć karę pieniężną na kierownika przedsiębiorstwa energetycznego, z tym że kara ta może być wymierzona w kwocie nie większej niż pięćdziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 229. Karę pieniężną, o której mowa w art. 228, wymierza Prezes URE, w drodze decyzji.

Art. 230. 1. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

2. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości

czynu jest znikomy lub podmiot zaprzestał naruszania prawa

Art. 231. 1. Należności pieniężne z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 228 ust. 1:

- 1) pkt 1 – 43, pkt 45 i 46 oraz pkt 48 - 60 stanowią dochód budżetu państwa; należności te uiszcza się na konto właściwego urzędu skarbowego;
- 2) pkt 44 i 47 stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; należności te uiszcza się na konto tego Funduszu.

2. Należności pieniężne z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w art. 228 ust. 1, uiszcza się w terminie 14 dni, od dnia gdy decyzja Prezesa URE nakładająca karę pieniężną stała się prawomocna.

Art. 232. Kary pieniężne, o których mowa w art. 228, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 233. Prezes URE niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o zmianach przepisów w zakresie kar pieniężnych i o działaniach podejmowanych w przypadku naruszeń przepisów rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003.

Dział XII

Przepis końcowy

Art. 234. Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo energetyczne, ustawę – Prawo gazowe oraz ustawę o odnawialnych źródłach energii.

-
- 1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:
- dyrektywy 90/547/EWG z dnia 29 października 1990 r. w sprawie przesyłu energii elektrycznej przez sieci przesyłowe (Dz. Urz. WE L 313 z 13.11.1990, z późn. zm.),
 - dyrektywy 96/92/WE z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącej wspólnych zasad dla rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. WE L 27 z 30.01.1997),
 - dyrektywy 2001/77/WE z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. WE L 283 z 27.10.2001),
 - dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie promowania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii oraz zmieniająca dyrektywę 92/42/EWG (Dz. U. UE. L. z 2004 r., Nr 52, poz. 50),
 - dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/89/WE z dnia 18 stycznia 2006 r. dotycząca działań za rzecz zagwarantowania dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych, (Dz. U. UE. L. z 2006 r. Nr 33, poz. 22),
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. U. UE. L. z 2009 r. Nr 211, poz. 15),
 - rozporządzenie Rady (UE, EURATOM) NR 617/2010 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zgłaszania Komisji projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 736/96 (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 180, poz. 7).
- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281 oraz z 2012 r. poz. 567.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 106, poz. 622 i Nr 153, poz. 903.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779.
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, z 2004 r. Nr 6, poz. 41, Nr 93, poz. 895 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 203, poz. 1683, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 98, poz. 817 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 778 i Nr 228, poz. 1368.
- 6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1693 i Nr 172, poz. 1804, z 2005 r. Nr 10, poz. 68, z 2007 r. Nr 171, poz. 1206 oraz z 2009 r. Nr 201, poz. 1540.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.
- 8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73,

- poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766 i 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831, Nr 123, poz. 849, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1287, Nr 192, poz. 1378 i Nr 247, poz. 1845, z 2008 r. Nr 59, poz. 367, Nr 96, poz. 609 i 619, Nr 110, poz. 706, Nr 116, poz. 731, Nr 119, poz. 772, Nr 120, poz. 779, Nr 122, poz. 796, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 228, poz. 1507, Nr 231, poz. 1547 i Nr 234, poz. 1571, z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 67, poz. 571, Nr 69, poz. 592 i 593, Nr 131, poz. 1075, Nr 179, poz. 1395 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 7, poz. 45, Nr 40, poz. 229, Nr 108, poz. 684, Nr 109, poz. 724, Nr 125, poz. 842, Nr 152, poz. 1018, Nr 155, poz. 1037, Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307, Nr 215, poz. 1418, Nr 217, poz. 1435 i Nr 241, poz. 1621 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 173, Nr 85, poz. 458, Nr 87, poz. 482, Nr 92, poz. 531, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 735, Nr 138, poz. 806 i 807, Nr 144, poz. 854, Nr 149, poz. 887, Nr 224, poz. 1342, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1391.
- ⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 94, poz. 551, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1208.
- ¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 58, poz. 357, z 2009 r. Nr 98, poz. 817 oraz z 2011 r. Nr 94, poz. 551, Nr 233, poz. 1381.
- ¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 45, poz. 235, Nr 94, poz. 551, Nr 135, poz. 789, Nr 142, poz. 829, Nr 185, poz. 1092 i Nr 232, poz. 1377 oraz z 2012 r. poz. 472.
- ¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593 oraz z 2011 r. Nr 85, poz. 459, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690, Nr 131, poz. 764, Nr 132, poz. 766, Nr 153, poz. 902, Nr 163, poz. 981, Nr 171, poz. 1016, Nr 199, poz. 1175, Nr 204, poz. 1195 i Nr 232, poz. 1378.
- ¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z 2010 r. Nr 81, poz. 532, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1496 oraz z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1208 i Nr 234, poz. 1392.
- ¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539, z 2009 r. Nr 195, poz. 1501 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131, Nr 182, poz. 1228 i Nr 254, poz. 1700 oraz z 2011 r. Nr 6, poz. 18, Nr 34, poz. 173, Nr 106, poz. 622, Nr 167, poz. 1131 i Nr 186, poz. 1100.
- ¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 107, poz. 721, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 206, poz. 1590, z 2010 r. Nr 229, poz. 1496, z 2011 r. Nr 34, poz. 171, Nr 122, poz. 695 i Nr 185, poz. 1092 oraz z 2012 r. poz. 459.
- ¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2006 r. Nr 50, poz. 360 i Nr 191, poz. 1410, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2009 r. Nr 11, poz. 59 oraz z 2011 r. Nr 222, poz. 1323.
- ¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 217 i Nr 99, poz. 666, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 229, poz. 1496 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 153, poz. 902 i Nr 205, poz. 1208.
- ¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1494, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 91, poz. 740, z 2010 r. Nr 66, poz. 421 i Nr 107, poz. 679 oraz z 2011 r. Nr 64, poz. 332.
- ¹⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378,

z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602 oraz z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 199, poz. 1175 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855.

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 214, poz. 1344 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, Nr 197, poz. 1307 i Nr 225, poz. 1466 oraz z 2011 r. Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1431 i Nr 244, poz. 1454.